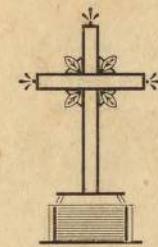

WR 1912
SR 1900
SR. 1898

Gorejga majze^{*)}

del

Τicejgim Katolim.

*) e = ie, tis ir, e, kad nestov isokumá vorda skajtos vis lejdz
kaj ie, § = sch, sz.

Rigá, 1901.

Rakstós eespeedusi Meijers un Spunde, Sv. Peterburgá
(Обводный каналъ № 146).

Дозволено цензурою. Рига, 2-го Января 1901 года.

Libellum, cui titulus „Gorejga majze del ticejgim katolim“, legi, nihilque in eo neque adversus fidem Catholicam, neque adversus bonos mores inveni.

23 Novembris 1900 anni.

Vicarius Petropolitanus
R. C. St. Stanislai ecclesiae
Sacerdos Franciscus Trasun
Scr. Tl. mgr.

In fidem suprascripti sacerdotis, linguae letonicae gnari, libellum, cui titulus „Gorejga majze del ticejgim katolim“ approbamus, atque ut typis mandetur licentiam concedimus.

Die 4 Decembris 1900 an. Petropoli.

† Carolus Antonius Eppus.

Secretarius Curiae

C. Propolanis.

Stosti nu Svatim Rokstim.

Nu isokuma Divs radeja dabasus un zemi. Uz zemes bej timss, un dzili iudini. Un Divs pasceja: Łaj tūp gajsma. Un gajsma rodos. Divs atškejra peçok gajsmu nu timsibas, un gajsmu nusaucia par dinu un timsibu par nakti. Taj isasocia laiks, tika vokors un rejts, un tej beja pirmo dina. Uträ diná Divs radeja dabasu citejbu, tis ir, radzamu debesi. Trešá diná Divs atškejra iudini nu zemes, un lika zemei dut' visajdus auglus, kukus un zoli; un nutika taj. Caturtá diná Divs radeja sauli, menesi un zvajgžnes. Piktá diná putnus un zivis. Sastá radeja visus zverus un ropulus. Tamá pat sastajá diná pasceja Divs: „Radejsim cilvaku pec miusu gima un lejdzi-bas.“ Un tiulen Divs patajseja cilvaka misu nu mejkstas zemes, voj moła, ipiutia jamá dveseli nikod nemerstusu, ap-dovinotu ar protu un brejvu valu; pirmajam cilvakam vordu lika Odums. Peçok Divs Odomu imidzinoja majgá migá, un kad viň guleja, izjemia tam sonkauli, nu kura patajseja pirmu siviti ar vordu Iva. Septejtá diná Divs Kungs duseja, tis ir, porstoja jaunas litas radejt, un tu dinu sveteja.

Divs Kungs Odumu un Ivu ilajdia dzejvot luti jauká raja dorzá. Atlovia jim auglus est nu visim kukim, izjimdams vinu, kurs saucias par įoba un slikta pazejšonas kuku. Bet miusu pirmi dzimdinotoji nepaklauseja Diva Kunga. Neškejsts gors, porsaverts par čiusku, pasarodeja Ivaj un pirunoja nuraut un est aizligtu augli. Iva edia, idevia vejram un tis edia, un taj obi divi rupi sagrakoja. Odums un Iva par itu graku topa

izdzeiti nu raja; un ne tik vin ji posí, bet un visim laudim, kurim nu jim bej jadzimst, nevareja iit dabusús, bet ajzpelneja miujejgu pazusonu. Visi pazustu, ja milasirdejgajs Divs nebiutu tiulen sulejs un apsajemis atsiutejt pasaulam Pestejtoju, kurs caur sovu muku pi krista grakus nucaltru, un dutu varejbu visim ticejgim iit dabasu valstejbá.

Odumam un Ivaj beja daudzi barnu. Pirmus treju daļu vordi beja Šajdi: Kains, Abels un Sets. Kad pagoja vajrok ne kaj tiukstušu godu nu pasaula radejšonas, beja daudzi laužu vers zemes, bet visi palika par sliktim, bezdivejgim. Divs tod nustropeja pasauli ar iudinia polim: nuslejka visi, tik palika tajsnejgajs Noe^{*)}) ar sovu sajmi. Palikuši dzejvi Noe dali beja: Sems, Kams un Jafets.

Pec iudinia polim laužu otkon pisavajroja, bet ari ne visi beja lobi. Divs izredzeja vinu divabajlejgu vejru Abraams vorda par jaunas cilts pirmu tavu: pečok tu cilti saucia par Izraela, vaj Židu cilti. Abraamam Divs apsajemia atdut Kanaana molu, un pasludinoja, ka nu jo cilts dzimuma atis Pestejtojs.

Abraamam beja dals Izaaks. Izaakam beja dals Ezavs un Jakubs. Jakubam beja divpadsmit dalu: Rubens, Simeons, Levis, Juda, Isachars, Zebulons, Gads, Asers, Dans, Navtalus, Jezups un Benjamins. Jezups beja porduts nu sovim brolim uz Egiptu, bet Divs Kungs devia jam sovu svetebju un padejvoja viniu par pirmu pec keninia kungu. Jezups atvedia uz Egiptu dzejvot sovus brolus ar tavu, un tur Židi dzejvoja lejdz divejim simtim godu un daudzi jus pisavajroja. Nu iso kuma jim beja labi, bet pečok Egipta dzeivotaji Židus apspidia un jemia komot.

Mojzess^{**)}) pec Diva valas Izraela ciltis izvedia nu Egipta nevalas; brejnejgi jus porvedia caur Sorkonu jiuri un atgoja uz Arabijas tuksnesi. Te uz Sinai kołna Divs Kungs devia laudim caur Mojzešu sovu desmit bauslejbu, kuras socas ar

^{*)} Noass.

^{**) Mozus.}

vordim: „Es esmu tovs Divs un Kungs, kurs esmu tevi izvedis nu Egipta zemes nu nevalas nomu. Tev nebius svesu Divu turet pret mani,“ un taj tolok, kaj skajtom potorús.

Zidi dzejvoja tuksnesi četrudesmit godu, cikam igoja apsulejtajá zemé. Divs dareja del jus daudzi brejnumu. Židi rejzi agri rejtā iraudzeja visaplekj leļu rosu, uz kuras beja daudzi sovajdu putromeniu, tis ir, tajdu boltu azbareniu, kaj snigs. Brejnoddamis tod Židi vajcoja: „Kas tis ir?“ Mojzess jim atsaceja: „Tej ir majze, kuru Divs Kungs idevia jums del ešanas.“ Tus putromenius vajadzeja tik lasejt un tod cept majzi, kura beja bolta un gorda, kaj ar madu. Bez sitos brejnejgos majzes, saucamas par „mannu“, visi ji biutu nudzejbusi nu boda.

Mojzess pec Diva valas patajseja sadarešonas skrejni un pornasamu baznejceniu, voj citim vordim, mózu mojeniu, patajsejtu taj, ka ju vareja vigli pornest nu vitas uz vitu. Itamá mojeniá beja nulikta Sadarešonas skrejnja.

Mojzess sovu broli Aaronu isveteja par visuaugstoku baznejckungu. Tod del parodejšonas laudim, ka pats Divs caur ju pasaucia Aaronu uz tajdu gudu, Mojzess salaseja nu ikkotra ciltsvacoka pa vazaj; uz tom vazom bej pirakstejti cilts vordi. Uz vazas Levis'a cilts beja uzrakstejts vords — Aarons. Visas tos vazas Mojzess nulika pornasamá baznejcenia pret Sadarešonas skrejni. Reita agri iraudzeja visi, ka Aarona vaza ajzzideja: soka lopot, rodos pučas un augli.

Pec Mojzeša por visuaugstoku versiniku Židim beja Jozue^{**}); tis Židus ivedia apsulejtā zemé, porgoja brejnejgi visi ar sausim kojom upi Jordanu. Pec Jozue noves Židus valdeja, taj saucami, Sudejtoji^{***}); varejgoki nu tim beja; Gedeons, Samsons, Heli^{****}) un Samuels.

Par pirmu keninu beja Sauls. Pec Saula valdeja Davids; tis beja riupejgoks dzar Diva gudu par visim Židu keninim,

^{*)} Jozuas.

^{**) Soģi.}

^{***) Gideans, Simsans, Helus.}

piraksteja daudzi dzīšmu*), kuras un mes tagad Divu slavindami dzidojam. Davids ari daboja nu Diva zinot, ka nu jo cilts dzimuma atis Pestejtojs. Pec Davida valdeja vinia dals Salamons. Tis izbuveja Jeruzalemas bazneceu un isveteja ju ar leļu gudu un jaukumu. Par Salamona trona mantiniku topa jo dals Roboams. Tamā ļaikā Židu zeme izadalejas di- vejom kenestim: vina nu tom saucias par Izraela-kenesti, utra par Judas. Izraela kenesti keniniu goļvona**) pilsata beja Samarija, un Judas kenesti Jeruzalema. Divs siuteja Židim profetus, kuri laudis moceja, rodeja ļobu celu un pimineja Pestejto atnoksonu. Par tajdim profetim beja: Eliass, Eli- zeuss, Jonass, Izaiass, Jeremiass, Ezechiehs, Daniels un daudz citu. Bet Židi nevisod jus klauseja, ļajkim atsastoja nu ejsto Diva un dzejvoja kaj pogoni; todel Divs Židus nustropeja ar karim un nevalu. Nu Diva dalajķšonas Asirijas keninš Sal- manasars visu Izraela kenesti izjaucia un pajemia lauds zam sovas valdejšonas. Judus kenests ari ilgi nepastoveja, bet tika zam Babilonas keninia Nubuchodonozora valdejšonas. Jeruzalema un baznejca topa izjauktas. Nevala Babilonā pa- stoveja 70 godu. Židi tamā garā ļajkā atsagrizia uz Divu, un ūlejgajs Divs jus ipricinoja. Jaunais Persiņu keninš Kiruss palajdia jus uz sovu molu; un tiulen lejdz 50,000 Židu zam Zorobabla vadejbas grizes atpakal uz tavuzemi Palestinu, iz- buveja Jeruzalemas pilsatu un bazneceu nu jauna, un dzejvoja otkon tavu apsulejtā zemē gajdejdam i vinumar Pestejtoja at- noksonas.

Nutika taj, kaj beja nu Diva pascejts vel raja dorzá, un kaj profeti sludinoja. Ne drejzi, bet pec 4000 godu gaj-dejtajs Pestejtojs atnoccia uz pasaulli, tis ira, utra Visusvato-kas Trejadibas Persona, Diva Dals, neporstodams biut par Divu topa ari par cilvaku, un pajemia vordu JEZUS.

Tulajk kad Zidu baznejckungs Zakariass Divam kolpoja
kiupinodams pi oltora nu tiribuluma, pasarodejas jam Engels

*) Salmu.

**) Golvas pilsata.

un pasludinoja, ka jo siva Ilža pidzimdinos daļu, kuram vords bius Jons, un tis sagatavos laudis uz pijimšonu nokušo Pestejoja.

Sesi menesi pec to tis pats Engels Gabriels beja siutejts nu Diva uz mistu Nazaretu pi Jumpravas Marijas, saļauļotas ar Jezupu nu Davida cilts. Kad Visusvatoko Jumprava Marija liudzia Diva, Engels stojas pret viniu un pasaceja; „Esi svejčinota, pilna zelestibas, Kungs ar Tevim.“ Kad Jumprava Marija nu tim vordim nusabejda, Engels otkon jaj saceja; „Nesabejst, Marija, esi atroduse zelestejbu pi Diva. Tagad ijimsi un pidzimdinosi Dalu un liksi Jam vordu Jezus.“ Tulajk atsaceja Visusvatako Jumprava Marija: „Se es esmu muna Kunga kolpiune, lai man nutejk lejdz tovam vordam.“

Drejzi pec to Jumprava Marija apraudzeja sovu radi-nejcu Ilžu, kura Diva Moti iraudzejuse atsasaucia: „Tu esi svatoka storp visom sivitem, un svats ir auglis tovas misas.“ „Un nu kurines man tis, ka muna Kunga Mote atgoja uz manim?“

Kad par Rima kejzeri beja Augsts, un Herods par Židu keniniu, Jumprova Marija un Jezups atgoja nu Nazareta uz Betlejemu ajzarakstejt, kaj beja pavalats nu kejzera. Un niu, ite tamá pat naktí pidzima Kungs Jezus nu Visusvatokos Jumpravas Marijas. Vinia Mote satina Ju tejtovos un ilika silé, todel ka Jezupam ar Mariju nakts moja beja stallí. Tamá šalti Engels pasarodeja gonim, kuri sorgoja ļupu tejurumá un saceja jim: „Nesabejstít, raug, es slūdinoju jums un visim laudim ļelú pricu, ka ūdin pidzima jiusim Pestejtojs Kungs Jezus Davida mistá. Un tu zejmi dumu jums: atrassit berneniu, satejtu tejtovos un iliktu silé.“ Kad Engels beidzia runot sasavinoja ar ju daudzi citu Engelu, kuri slavinoja un gudinoja Divu dzidodami; „Guds Divam augstejbá un vers zemis mirs laudim, ļoba prota.“ Goni atteeceja uz Betlejemu un atdevia gudu Berneniam — Divam. Ne ilgi pec to atbraucia trejs kenini nu austruma zemes^{**) pasaklanejtu Kungam}

^{*)} nu rejta puses.

Jezam, upureja Jam zaltu, kiupinojamu viroku*) un mirres, tis ir oleju, kurs sorgoj nu majtošonas. Ceturdasmitá diná pec Jeza pidzimšonas Jumprava Marija ar svatu Jezupu nunesia Pestejtoju uz baznejcu Jeruzalemá, ka tur Ju upuret Divam Tavam, un izpildejt Mojzeša likumu.

Drejzi Herods jemia kaut zemé bernenius gribadams Pestejtoju nunovet. Tulajk Engels pasarodejas svatajam Jezupam sapiná, un lika jam ar svatu Berneniu un Jo Moti begt uz Egipta zemi. Pec Heroda noves Svato Sajme atgoja atpakal un dzejvoja Nazareta mistá.

Kungs Jezus lajcejgos dzejves divpadsmitá godá rejzé ar sovu Moti un svatu Jezupu atgoja uz Jeruzalemas baznejcu Leldines lajká, un te sadadams baznejcā storp roksa mocejtojim, klausejos jus un vaicoja, un visi brejnojos Jo gudrejbaj. Nu Jeruzalemas mista Kungs Jezus atgoja uz Nazaretu un beja paklausejgs sovaj Motej un sv. Jezupam; palejdzeja vinim ikdiniškús dorbus, un auga godús pasavajrodams ikš gudrejbas un ūlestejbas pi Diva un laudim.

Kungs Jezus, kad Jam bej jau godu 30, atgoja uz Jordanu, kur svatajs Jons Kristejtojs saucia Zidus pi graku vajdesonas; slūdinoja, ka Pestejtojs jau atnoccia, un ka Jis bius nukauts, kaj Diva Jars, un taj nucels pasaula grakus. Tus kuri pakutavoja sv. Jons kristeja Jordana upé. Kungs Jezus ari pijemia kristejbu nu sv. Jonia, un kad tikku izgoja nu iudinia, atsavera vers Jo dabasi, un Divs Svatajs Gors boluža izskotá nustoja uz Jo, un topa dzerdats bolss nu dabasim: „Tis ir muns milejgajs Dals, ikš kura ir man paticis.“ Kungs Jezus pec kristejbas nugoja uz tuksnesi, kur biudams 40 dinu un nakšu gaveja, niko neesdams un nedzerdams, un beja kardinots nu valna.

Kungs Jezus ar sovu Moti nugoja rejzi uz kozom mistenia Kaná. Kad pitriuka tur vejna, Pestejtojs uz sovas Motes liugšonu padarija visim redzejt pirmu brejnumu, ejsti, iudini porvarsdams par vejnu. Nu to lajka Kungs Jezus isoka

*) Iadona.

slūdinot sovu dabasu mocejbu; druskus garoká par trejim godim lajká apraudzeja Zidu zemes solas, mistenius, pilsatas, visur labi darejdams. Moceja lauds dabasu gudrejbas un dareja visajdus brejnumus, kaj pimaram, dzideja t. i. soleja slimus, oklus, kuršlus, mamus, klibus, visajdus špitaligus, uu numerus celu nu mirunim ar vinu tik sovu vordu. Daudzi kas, redziedami Jo divišku vari Jam iticeja un paļika par jo moceklim. Nu tim moceklim Kungs Jezus izveleja divpadsmit un pasaucia jus par apustolim. Tus apustolu vordi ir šajdi: Piters, kuru Kungs Jezus icela par sovu vitiniku, tis bej par pirmu Pavestu, t. i. svatu Tavu un Rima Vejskupu, Visuaugstoku Baznejeas Valdiniku. Citi apustoli beja par pirmim vejskupim, jus vordi ir: Andrijs, Jons, Pilips, Jakubs, vacokais, Bartuls, Tums, Mateuss, Sejmans, Tadeuss aba Juda, Jakubs jaunoks un Judass Iskariots. Kajdu rejzi Kungs Jezus iraudzedams baznejcas priķas nomá, vušku, boluzu un citu upurej vajdejgu litu percejus un pordevejus, patajseja pejeku nu aukleniom un izdzina visus sacejdamas taj: „Nedorit muna Tava nomu par pardutovu. Muna moja bius nusauktā par liugšonas nomu, un jius patajsejat viniu par ūlapkauniu oļu“).

Vins lels Zidu kungs Nikodemus vordá atgoja uz Pestejtoju nakts īaikā gribadams izzinot, ko vajag ka topt ispestejtam. Kungs Jezus atbildēja: „Patisi tev soku, jo kas nepidzims otkon nu jauna nu iudina un Svata Gora (caur sv. kristejbu), nevares iit dabasu valstejbá.“

Kad Kungs Jezus idams ar Apustolim caur Samariju pikusa, atsasada pi okas, uz kurini atgoja nezkajda sivite pec iudinia. Jezus papraseja, ka idetu Jam atsadzert, un pečok saceja uz siviti taj: „Ikotris kas dzer šitu iudini, vel slops, bet jo kas dzertz iudini, kuru es jam dušu, ne slops miužam. Un iudins, kuru es jam dušu, tops ikš vinia par iudinia olutu, takušu uz miužejgu dzejvi.“ Šamá lejdzejebá Kungs Jezus runoja par Gora Svata ūlestejbu, kura visim laudim bej ajzpelin-

*) bedri, dubi.

nejama caur Jo muku un novi, un kura dud ticejgim dabasu valstejbu.

Rejzi Kungs Jezus izkops kołná, vujceja sovus moceklos, taj sacejdams: „Svetejgi ir nabogi gorá, jo jus ir dabasu valstejba. Svetejgi ir lenejgi,*) jo vini imontos**) zemi. Svetejgi ir ti, kuri raud, jo vini taps ipricinoti. Svetejgi ir ti, kuri ir olkoni un slopst pec tajsnejbas, jo vini bius pabaroti. Svetejgi ir milasirdejgi, jo vini milasirdejbas dabos. Svetejgi ir mira darejtoji, jo vini taps nusaukti par Diva barnim. Svetejgi ir, kuri tajsnejbas del ciš vojošonas, jo jus ir dabasu valstejba.“

Rejzi, kad daudzi lauzu klausejos Pestejtoja mocibas, un kad jim nebeja edinia lejdz, Kungs Jezus picus majzes kukulus un divi zivs sveteja un lika Apustolim izdalejt laudim, kuru ti beja vairok, nekaj picas tiukstušas. Vini paedia un tika sejti. Pec tos brejnejgas pabarošonas Jezus moceja taj: „Patiši soku jums, kas tic iks manis, tam ir miuzejga dzejve; es esmu dzejvo majze, kura nukopia nu dabasim. Kas itu majzi ess, dzejvos miuzejgi; un majze, kuru es jam dušu, ir muna misa del pasauba dzejvis.“ Ar tim vordim ir pasludinota Visusvatoko Sakramenta istodejsona. — Rejzi Kungs Jezus pavajcoja Apustolu, par ku Ju vini tur? Sejmans Piters atsaceja: „Tu esi Kristus dzejva Diva Dals.“ Uz to Kristus atsaceja: „Svetejgs esi Sejman, Bar-Jona, ajzto ka ne misa un asnis tev ir tu sacejusi bet muns Tavs, kurs ira debesis. Un tev soku, ka tu 'esi akmins,***) un uz ito akminia izbuvesu munu baznejecu, un elles vorti (tis ir spaks) jos neizvares. Un idušu tev atslagus dabasu valstejbas. Un ku tik sasisi vers zemes, bius sasits un debesis, un ku izrajsejsi vers zemes, bius izrajsejts un debesis.“

Mukaj tivojutis, Kungs Jezus pajemia trejs Apustolus: Piteri, Jakubu un Joni; uzkopia ar jim uz augsta kołna, un

*) lana, pazemejgo saderejgo prota, romi.

**) dabos.

***) klints = akmins.

porsamejas pret vinim. Jo vajgs spejdeja, kaj saule un drabes palika boltas, kaj snigs. Kungam Jezam suplok pasarodejos divi vejri apliti ar spudrumu, Mojžeš un Eliass, un runoja ar Ju ap nokušu muku un novi Jeruzalemá. Peçok spudris mokuls*) jus apkloja, Mojžeš un Eliass topa neredzami un nu mokula izgoja bolss: „Tis ira muns milejgajs Dals, kurá ir man ciš paticis, Jo klausit.“

Kad atgoja lajks, kurá Kungs Jezus beja nusprids cist por miusim, tod goja ar Apustolim uz Jeruzalemu. Ne tol nu mista biudams, Kungs Jezus atsasada uz jauninka ezela un ijoja Jeruzalemá. Mista dzejvotoji izgoja prišká Pestejtojam lelā pulká, ka Ju satikt, kaj sovu keniniu, nesia palmu zorus, un pricejgi apsvejcia tejkdam: „Hosanna Davida Dalam, Svetejgs kurs atnoc Kunga vordá, Zidu kenins.“

Padejá diná pret sovu muku, tis ir Lelajá Caturtdiniá Kungs Jezus edia ar sovim moceklim leldines jerenu, un kaj licejbu sovas bezgalejgos milejbas del laudim, atdevia jim Sevi Pati par barejbu. Pajemia majzi, sveteja ju un porverbia par sovu Misu, vejnu otkon porvertia par sovu Asni, un devia tu visu Apustolim jamt un baudejt,***) piscejdams, ka un ji peçok tu pat darejtu, turedami svatu Misi un izdalejdami Visusvatoku Sakramantu. Pec padejom vakareniom Kungs Jezus vujceja Apustolus, ka del imontošonas miuzejgas lajmes nepicišami vajag pazejt ejstiu Divu un nu Jo pasaulam atsiutejtu Pestejtoju; ka jotic iks vinia, jotur nuceja***) un milejba. Todel saceja uz vinim taj: „Es esmu vejna kuka calms un jius atvases.****) Kas dzejvoj iks manis, un es iks vinia, tis daudzi auglu atness, ajzta ka bez manis ninika nevarit padarejt. Ticat iks Diva un iks manis ticit. Jo milojat Mani, pildit munas bauslejbas. Un Es liugsu Tava un citu Ipricinotoju dus jums, Goru tajsnejbas, kura pasauls nevar pijimt,

*) tiuč, debess.

**) est un dzert.

***) cerejba.

****) atlases pazares.

todel ka Jo neredz, nedz Ju zina. Bet jius Ju pazejsit, ka iks jiusim dzejvos un iks jiusim bius.“ Tiulen pec to Kungs Jezus ar Apustolim goja Eleja dorzá un ti liudzia Tava sacejdamas taj: „Tavs, jo gribi, nucel nu manis tu bikeri; laj gon ne muna, bet Tova vala laj nutejk.“ Tod rodos pi Jo Engels Ju idrusinotu.

Tulajk atskreja ti Judass pordevejrs ar karavejrim un Židu versiniku kolpim, sajemia Pestejtoju un sasitu atvedia uz Tisu pi Annasa un Kaifasa. Peçok Židi stodeja Ju pret Pilatu, gribedami Ju nutisot uz novi, todel ka saucia sevi par Diva Dalu. Pilats atdevia Kungu Jezu Židim pisist pi krista. Tiulin ajzvedia Pestejtoju uz Kalvarijas*) kolnu un ti Ju pikola ar noglom pi krista. Kad topa pacalts uz krista kuka, saula apsatimsoja un tims beja trejs stundes. Zam krista stoveja Visusvatoko Jumprova Marija, Jeza Mote, vel Kleofasa Marija, Marija Madala un svatajs Jons Apustols. Kaj tik Kungs Jezus numira uz krista, iks baznejcas porplejsa tos ajzkortnes, kuras svat-svatu vitu nu atlikušas baznejcas dalas skejra. Akmini škaldejos gobolim, numirušu škersti***) tajsejos valá un dazi nu tim, atgojuši uz mistu pasarodejos dzejvotajim. Tamá pat diná zam vokoru nujemia Kunga Jeza Misu nu krista un pagloboja jauná grobá, izkolta nu akminia. Židi groba dubes durovás pispidia ar smogu akmeni un pastateja karavejrus par sorgim. Bet raug, Kungs Jezus tresá diná ar sovu divišku vari augšan celas nu mirunim un izgoja nu groba, neajztičdams akmenia, nedz peçetes***) lauzdams. Sorgotoji nusabejda un palika nu bajles, kaj numiruši.

Pec augšan celsonas nu mirunim Kungs Jezus palika vel 40 dinu te vers zemes. Rodejos sovim moceklim, moceja jus ap sovu svatu baznejcu, un lika jim it uz visu pasauli slūdinot Evangelijumu sacejdamas: „Idami tod mocat visas cilts kristejdamis jus iks vorda Diva Tava un Dala un Svata

*) Golgotas.

**) grobs = škersts.

***) zegels = peçete.

Gora. Kas itices un taps nukristejts, tis bius izpestejts, un kas netices, bius pazudinots.“ Peçok Pestejtojs atgoja ar Apustolim un daudz citim ticejgim laudim uz Eleja kołnu, un nu turines jim redzejt uzkopia debesis. Tiulen pasarodeja divi Engeli un pasceja, ka tis Kungs Jezus, kurs tagad uzkopia dabasús, otkon atis postoras diná sudejt visu pasauli.

Dasmitá diná pec Kunga Jezus debeskopsonas Divs Sva-sajs Gors atnoccia guns melu vejdá*) uz Apustolim, sasalase-jušim vinuvit ar Visusvatoku Diva Moti tamá ustobá, kur beja padejos vakarenias pret Kunga Jezu muku. Divs Svatatajs Gors apskajdrinoja sv. Apustolu protu, istiprinoja jus ticejbu, un Apustoli, kaj ari peçok jus vitiniki, jau niko nesa-bejdami, slūdinoja un slūdinoj visim svatus Kunga Jeza vordus, un visi, kuri tic Diva patisejbom, eaur svatu Katolu Baznejcu slūdinotom, tus sauc par kristejtim laudim, t. i. Katolim. Un kaj Kungs Jezus citia par patisejbu, taj un Jo ticejgi kolpi citia un ciš visajdas apspisonas un vorgus nu sliktim laudim. Visi Apustoli topa numucejti par Ticejbu, vins tik svatajs Jons Evangelists numira vacumá ar sovu smerti, laj gon un jis nu pogonu kejzera beja isvists varduša eleja kotlá, bet nesadaga, Divs ju izglobia.

Rejzi sv. Piters Apustols ar sv. Joni goja baznejcā. Pi durovu iraudzeja ūlīmu cilvaku, kurs nu posas pidzimšonas nevareja stajgot. Tis nelajmejjgais praseja nu Apustolim kallas. Sv. Piters atsaceja: „Man nav zalta, nedz sudobra, bet iks Kunga Jeza vorda celis kojós un stajgoj.“ Tiulen tis klibajs topa vasals, igoja baznejcā Divu gudinodams. Lauds brejnojas redzedami tajdu Apustolu spaku. Tulajk sv. Piters jemia jus mocejt, ka ne ar sovu spaku tu izdareja, bet iks Jeza vorda. Moceja ari, ka bez ticejbas iks Kunga Jeza nikas nevar biut izpestejts. Nu tos sv. Pitera mocejbas lejdz 5000 cilvaku pijemja sv. Ticejbu. Kad izzinoja tu Židu versiniki, sajemia sv. Piteri ar Joni un isludzeja vinius eitumá. Utrá diná saucia tus Apustolus pret sevim un vajcoja, ar kajdu

*) izskota, izvara = vejda, lejdzejba.

spaku ji tu klibu izdzideja? Un sv. Piters pipildejts ar Svatu Goru stosteja jim ap Kungu Jezu, ajeinodams visus atsagrist uz ejstinu Divu. Bet par velti, ti citsirdejgi Židi netikvin neiticeja, bet vel ajzlidzia Apustolim sludinot Evangelijumu. Sv. Piters atsaceja: „Voj tod pidar vajrok laužu klausejt, nedekaj Diva? Mes nevarim to, ku Divs mums ir licis, nedarejt.“ Apustoli neporstoja grist lauds uz ejstinu Ticejbu. Vel utru rejzi Židu versiniki sagiva visus Apustolus un sasle-dzia citumá. Bet Engels attajseja durovas nakts lajka un siuteja jus, laj it baznejcā sludinot Diva vordus. Nokusá rejtā Židi gribēja Apustolus nutisot uz novi, bet niko neatroda citumá, laj gon vis beja ajzslagts. Pečok daboja zinot, ka Apustoli otkon moca lauds baznejcā. Atvedia tod vel vi-nius tisotu. Turejz visuaugstokajs Židu baznejckungs isoka runot uz vinim: „Bejom ciši ajzligusi, ka jius nemocejtu vajrs Jeza vorda, bet raug, visur dzeržam jiusu mocejbas.“ Sv. Pi-ters uz tu atbildeja: „Diva joklausa vajrok, nedekaj laužu.“ Židi voj niu plejsa nu dusmes, un gribēja Apustolus nusist. Bet vins ciši vujcejts, gudejgoks nu visa to pulka Židu, baznejc-kungs taj pasceja: „Izraela vejri, neesit porok drejzi pi šus lauzu nustropešonas: Jo ji (tis ir Apustoli) nav nu Diva, tod viniu mocejba drejzi izniks, bet jo ir nu Diva, tod mes ninika nepadarejsim; bejstites, ka nebiut kará ar Pati Divu.“ Tu gudejgu Židu baznejckungu saucia par Gamalieli, jis pečok palika par kristejtu. Citi paklauseja šam gudrojam nuspri-dumam un Apustolus lajdja valá.

Taj tod ticejgu laužu beja daudz; tik daudz, ka Apustoli vini poši nespeja iztikt. Izlaseja tod sev palejgá septinius vejrus, un isveteja jus par Dijakonim. Jim beja vordi: Ste-poms, Pilips,* Prokors, Nikanors, Timons, Parmenass un Mejkuls**).

Svatajs Stepons, pipildejts ar Svatu Goru, dareja lēlus brejnumus, vujceja lauds un grizia jus uz lobu celu. Židim

*) Vilips.

**) Nikolaus.

ari pormetia jus citsirdejbu. Tis ciši nepatika Židim, topec ikoja ju nukaut. Atroda divus netajsnejgus licinikus, kuri stosteja tisotojim, ka Stepons Divu sajmoj un Mozeša necinej. Sv. Stepons, stojis tisas prišķa, pasceja garu mocejbu, kura ajeinoja uz ejstinu ticejbu, un pormetia sovim apsiudzatojim, kaj ji vinajz pretejas Svatam Goram, Židi klausejas nu iso-kuma, jo verdamis uz jo, redzeja visi, kaj Engela vajgu. Sv. Stepons mocejbu bejgdams pasaveria uz dabasim un pas-ceja šus vordus: „Raug, es redzu attajsejtos dabasim un Kungu Jezu sežut pi Diva Tava ļobaj rukaj.“ Židi grizia zubus nu dusmem. Auzbozia ausis, ka nedzerdejt šus vordu; tod visi krita uz Sv. Stepona un vilka ju nu mista orá; tur ju numatoja ar akminim lejdz novej. Sv. Stepons, kad ju isoka matot ar akminim, taj atsasaucia: „Kungs Jezu, pijem munu dveseli.“ Un tiulen atsametis celus Divu liudzia lelā bolsá: „O Divs Kungs, pidud*) jim tu graku!“ Un tu sacejdamis numira iks Diva.

Utris Dijakons sv. Pilips sludinoja svatu Ticejbu Samarijas dzejvotajim un slimus brejnejgi zoleja. Kad jau jis ti daudzi beja nukristejs, atgoja sv. Piters ar Joni, ka Kristej-gim idut Istiprinošanas Sakramentu: lika tod uz vinim rukus, un taj ti pijemia Svatu Goru ar Jo dovonom.

Paaicinašona svato Povula Apustola un jo dorbi.

Pi Židu versinikim, kuri vojoja Apustolus, pidareja ari Sauluss, kurs pečok, kad atsagrizias uz ejstinu ticejbu, ir nu-saukts par Povulu. Židi taj appspidia un komoja kristejtus lauds, ka ši, pamasdami Židu zemi goja dzejvot kur citur. Sauluss braucia uz Damaskas mistu vordzinot tur kristejtus. Bet celá, kad beja jau netol nu Damaskas, apleja ju lels spud-rumis nu dabasim, jis nukrita nu zirga zemé, un tod izdzerda

*) atlajd = pidud.

bolsu: „Saul, Saul, kam tu mani vojoj?“ Sauluss atsaceja: „Kas tu esi, Kungs?“ Un daboja dzerdet: „Es esmu Jezus, kuru tu vojoj.“ — Trejsedams nu bajles Sauluss saceja otkon: „Ku gribi, o Kungs, ļaj es doru?“ Un Kungs Jezus atbildēja: „Celis iei mistā, un tur tev bius pascejts, kas jodora.“ Tamā pat lajkā Kungs Jezus pasarodejos kajdam baznejckungam Ananijam, un atsiuteja ju uz Saulu. Sauluss pec iraudzešonas to brejnejgo spudruma nu dabasim palika oklis; mistā inocs, gaveja un karški liudzia Diva. Baznejckungas Ananijas atgojs uz ju pasaceja: „Saul, Kungs Jezus mani atsiuteja uz tevīm, ka tū otkon redzatu un toptu pipildejts nu Svata Gora.“ Tiulen nukrita nu jo acim, kaj kajda plevejte, jis palika vasals, un tamā pat salti ir nukristejts un nusaukts par Povulu. Nu to lajka Povuls ejstin atsagrizia uz Divu, palika por svatu un lelu Apustolu visom pasaula ciltim. Jis ari piraksteja 14 vestulu, aba gromotu, kurā skajtom Svatūs Rokstūs. Ľaj gon Židi sv. Povulu vinajz komoja un sasarunoja ju nukaut, bet Divs globoja sovu kolpu. Jis porstajgoja daudzi zemes molu un atgrizia daudzi lauzu uz ejstinu Divu. Pedejgi, kad jau pulks jam beja lobu dorbu un nupalnu, ir numucejts Rimā mistā. Pogonu kejzers Nerons lika sv. Povulam nucerst golvu ar zubinu. Jo noves diņu, kaj isokumu Jo miužejgi lajmejgas dzejves, svetejam 29 Ju-nijā, aba vosoras menesī.

Ap svato Pitera Apustola dorbim.

Svatajs Piters, tis Apustoļu kenins, kaj pirmajs Pavests^{*)} apstajgoja un apraudzeja ticejgus laudis.^{**)} Kad igoja uz pil-satu,^{***)} kuram beja vords Lidda, atroda tī slimu cilvaku Eneasu vordā; tis jau ostoni godus guleja cisi slims, taj ka

^{*)} Rima Tavs, Papezs = Pavests.

^{**) lauds = cilti — tauta.}

^{***)} ļeļi mists.

pats nevareja pasakustinot. Sv. Piters uz viniu pasaceja. „Eneas, Kungs Jezus dud tev veselejbu, celis un patajs sev gulamu vitu.“ Un slimais topa pavism vasals.

Joppas pilsatā numira kajda sivite Tabita vorda. Tej beja cisi divabajlejga un zelsirdejga.^{*)} Kad mironi numozgoja un nulika ustobā, siuteja uz sv. Piteri, liugdami jo, laj atit uz jim. Kad sv. Piters igoja ustabenia, kur numirušo guleja, apstoja ju atrajtes un rodeja raudodamas drabes un svorkus, kurus beja dabojušas nu zelejgos Tabitas. Sv. Piters, pasa-cejs visim izit orā nu ustobas, atsametia celūs un liudzia Diva. Pečok pasaceja: „Tabita pisacel.“ Jej tiulen atpletia acis un, iraudzejuse sv. Piteri, atsasada. Sv. Piters pasnedzia jaj ruku un palejdzeja stotis kojós. Tulajk sasaucia visus ustobā un atdevia jim Tabitu dzejvu un vasalu.

Cezareas pilsatā dzejvoja kajds kungs Korneliuss vordā. Ľaj gon jis pidareja pi pogonim, bet beja tajsnejgs un zelsirdejgs. Divs uz ju apsažaloja un paajcinoja uz ejstinu ticejbu, ka varetu biut ispestejts. Divs atsiuteja uz Korneliussu Engeli, caur kuru lika jam liugt uz sevi sv. Piteri. Sv. Piters ti nugoja, izmoceja un istiprinoja iks svatas ticejbas Korneliusu un visu jo moju.

Ap tu pošu lajku Židu zemes kenins nucerta ar zubinu sv. Jakubu Apustolu, un redzedams, ka tis Židim patika, gri-beja jau sv. Piteri numucejti. Sajemja ju un isadinoja citumā. Sespadsmi karavejru sorgoja saslagta ar dzelža pinaklim sv. Pitera. Visi ticejgi lauds bez porstošanas liudzia Diva, ka Jis izglōbtu sovu pirmu vitiniku vers zemes. Un, raug, tamā pat nakti, pec kurā Židu kenins Herods Antipas nuspriedia izvest sv. Piteri uz novi, Engels pasarodeja svatajam Piteram citumā un pasaceja. „Celis mudri, apsaterp un ej pec manis.“ Tiulen nukrita dzelža pinakli un sv. Piters izgoja taj, ka nikas jo neredzeja. Jis pečok atgoja uz Rimas^{**)} pilsatu. Te pa-

^{*)} zelejgas sirds, milasirdejga.

^{**) Roma = Rims, Rima.}

stovejgi dzejvoja leidz sovaj smertej, un kaj visuaugstokajs Rima un pasaula Vejskups, Svatajs Tavs t. i. Pavests, valdeja Katolu Baznejeju 25 godus.

Par Baznejcas Versnejcibu un jos vari.

Pec sv. Pitera, jo vità, par visaugstoku Rima Vejskupu, tis ir Svatu Tavu tiulen topa icalts un isvetejts sv. Linus. Kad itis ari topa par ticejbu numucejts, tod par trešu Pavestu beja sv. Kletus, par caturtu sv. Klemens, un taj visod, lejdz šaj dinaj, numirušus vitá stojos jauni Rima Tavi. Tagadejis Svatajs Tavs, t. i. Pavests ira nu ajlas 263 pec sv. Pitera, Pestejtoja vitiniks, un vords jam ir Leons XIII. Tis tod Visuaugšok Cinejamajs Leons XIII tagad^{*)}) valdej visu Katolu Baznejeju uz visa pasaula. Svatı Tavi tis ir, Visuaugstoki Rima Vejskupi ira par redzamu Katolu Baznejcas golvu, ira par Kunga Jeza vitinikim vers zemes. Ji tod, tis ir, Pavesti icel un lik svetejt Vejskupus, kuri ari valdej nu Pavesta jim dutu zemes apgabali. Vejskupi, ar dabotu sev nu Svatı Tava vari, isvetej un siuta baznejckungus pa draudzem,^{**) Redzi, milajs lasejtojs,^{***)} tajda ir vinejba un kortejba Katolu Baznejcá. Visuaugstoki Rima Vejskupi, tis ir, Pavesti daboja pilnu vari iks Katolu Baznejcas nu Patia Diva. Un vel taj Divs padareja: kad ku Pavests nuspriž un vujca iks doramim un Ticejbas litom, kaj nipicišami ticamu, tu visim jopijam, jotic, jodora. Vejskupim ir joklausa Svata Tava. Pavests tod Vejskupus siuta valdejt Katolu pasaula apgabalus. Visi baznejckungi ira paduti Vejskupa porvaldejšonaj. Vejskupi jus tisoj, voj stropej, voj porcel uz citom vitom, jo ira vajdzejba. Taj ira, mili lasejtoji, ka lauds posí nevar baznejckunga ni tisot, nedz stropet, nedz nu draudzes izdzejt,}

^{*)} tis ir, kad raksteju šito gromoteniu 1900 godā.

^{**) parapeja = draudze.}

^{***)} skajtejtojs.

nedz cita baznejckunga uz sevim pasaukt: jim nava del to spaka; tu var izdarejt tik Vejskups, kura jiusim lautenim ir vare tik prasejt tajdós biušonós. Ajsto ka gorejgajs spaks un valdejba celas ne nu laudim, un nav pi laudim, bet nu Patia Diva ir atduta Svatam Tavam, tis ir, Pavestam visá Baznejcá, un kotram Vejskupam sová apgabali. Vejskupim ajztikam ir tos vares un spaka, ajzcikam Pavests ir jim devis un dut. Baznejckungim otkon ajztikam tik ir gorejgas vares, ajzcikam jim ir idevs to apgabala Vejskups. Taj paraugam, Vejskups var ajzligt kajdam baznejckungam spovedet un tulajk, jo tis baznejekungs spovedatu, tajda spovedešona biutu par velti, jis nespej turejz grakus atlajst. Vejskups ari var, pimaram, pasacejt baznejckungam, ka tajdus un tajdus lelokus grakus tev nebius spaka atlajst; un baznejckungam ir svati to joklausa, un jo tropejtos kam atit ar tajdim grakim pi to baznejckunga spovedatus, tod jis nedutu graku atlajšonas, bet voj siutejtu tu cilvaku uz pati Vejskupu izaspovedet, voj pi cita baznejckunga, kuram ir to graka atlajšonas vare, voj pats rakstejs uz Vejskupu, ka atsiutejtu jam patim tu vari.

Ne tik vin Svatajs Tavs visur, bet un Vejskups sová vejskupejbà ikkotru cilvaku por lelim grakim un porok sliktu dzejvi var atskert nu Katolu Baznejcas, vaj citajz sokut, var citsirdejgu un nepaklausejgu greciniku izlodet. Pec tajdos nustropešonas tis cilvaks jau nepidar pi ticejgu Katolu draudzes, jam nava dalas nu Baznejcas liugšonom un nupalnim; citim ticejgim nav brejve ar viniu draudzetis un turet kajdas darejšonas. Nevar pijimt nivina sakramenta un jo taj neizprasejs tos stropes nucelšonas numertu, tod ju bez visajdu liugšonu un potoru, kaj kajdu pogonu, vajdzatu globot ne kopus, bet citur kur, nesvetejtā vitá. Raug, kajda ir Baznejcas strope del sliktim un nepaklausejgim grecinikim. Laj Divs mius sorgoj nu nepaklausejbas Baznejcas likumim. Kas grib biut par ejstinu Katoli, tam svati joklausa sova Vejskupa un tus, kurus Vejskups siuta, tis ir, baznejckungu iks ticejbas litom.

Par Sv. Baznejas cišonom.

„Karošona^{*)}) ir cilvaka dzejve vers zemes,“ taj soka Svatī Roksti. Kungs Jezus citia, un miusim ir daudz jociš, daudzi jopanas cikom tiksim dabasu valstebjá. Todel ticejgi lauteni vers zemes saucas par kara vedeju Baznejcū. Ajsto ka Katolu laužu draudzej vajag turetis pret daudz inajdnikim.

Kajdi ir miusu inajdniki ikš svatas dzejves? Ti ir miusu pat misa ar sovom launom korejbom, tod valns, un slikti lauds. Pret tim sv. Katolu Baznejca visod beja un ir vajdús, aba kará; jej turis un kaunas, un tis kars neporstos lejdz pasaula golam. Jo Kungs Jezus nebiutu ar miusim, jo Divs Svatajs Gors nevaldejtu ikš Katolu Baznejcas, ejstino ticejba jau sen biut izgajsuse vers zemes; bet Kungs Jezus apsajemja biut miužejgi ar Svatu Rima Tavu un Katolu Vejskupim, todel nav ko porok bejtis, ceresim^{**)}) druši, ka svata Katolu Ticejba nikod neizgajss: jej bius vers zemes lejdz postoraj dinaj, kad jau un visi ticejgi Diva kolpi iis dabasu pricas Baznejcā, un slaucamus muku Baznejca ari bejkssis.

Kaj jau dzerdejat, nu poşa isokuma sv. Baznejca citia nu Židim un pogonim. Židi pisita pi krista Pestejtoju, ji Apustolus komoja un citus numuceja, ji pirmus kristejtus lautenius vojoja un vordzinoja. Peçok kad jau Židu spaks bej pa golam, pogoni isoka vel brismejgok mucejt Katolu ticejgas. Pogonu kejzers Nerons lika pisist pi krista svatu Piteri un nucerst golvu svatam Povulam. Jis giusteja kristejtus lautenius un svidia plesejgim zverim par barejbu. Citus bozia majsá, kurá apmarcadami elejá, voj svečús, dadzinoja dzejvus; citus otkon dadzinoja ar guni, vaj kopoja jus misu gabalenim, vaj voreja kotlá, un taj vel. Svatus muceklu^{***}) asnis lejas upiom, bet brismejgi viltejgais pogonu kejzers neizvareja un neizdeldeja svatos ticejbas. Ne tik vin

^{*)} Karošana = kars, vajdi.

^{**) turesim nuceju.}

^{***) numucejts.}

Nerona bezdivejgo un varmacejgo^{*)}) valdešonas lajká, bet un zam citu pogonu kejzeru lajka bej jociš kristejtim laudim tajdas pat mukas. Un ne simtim, nedz tiukstušom vin, bet daudz milionim skajtom svatus muceklus, kuri tamá lajká atdevia dzejvi par ejstiu Katolu Ticejbu.

Pogoni porstojo vojot sv. Baznejen.

312 godá par pogonu kejzeru palika Konstantins. Itis pats palika par kristejtu katoli Rimá un ajzlidzia komot laudis par svatu Ticejbu. Tulajk porstoja vojot un kaut ticejgas lautenius, beja duta vala ikkotram mirejgi Divam kolpot. Laj gon peçok atsarodas slikti kejzeri, voj kenini, kuri pa citom molom muceja par ticejbu, bet tej mucejsona un kaušona zeme nepastoveja tik garu lajku, nebej taj plasi izplatejta, kaj pirmok.

Par viltejgom ticejbom.

Pilnejgs mirs nebeja nikod iduts kara vedejaj Baznejcāj vers zemes. Porstoja zemes valdniki kaut zemé, tulajk atsaroda viltejgi profeti, valna sulajni, kuri isoka sludinot viltejgas^{**) ticejbas, ar kurim kova dveseles, škerdamai laudis nust nu vinejgi svatas Katolu Baznejcas. Ji moceja ne taj, kaj Kungs Jezus lika Pavestam^{***}) un Vejskupim mocejti. Ji posi izdumoja visajdas blenias un, neklausejdami patisejgas Baznejcas, istodeja, pivilusi pulceniu laužu, jaunu izgudrotu un maldejgu ticejbu. Tajdus launus mocejtojus var skajtejt tiukstušom. Laj gon svata Baznejca, kaj želega un milotoja Mote ir ne vinu rejzi gauzi nuraudojuse, redzedama, kaj jos}

^{*)} komotojs.

^{**) maldejgas.}

^{***)} Papezs.

barni, klausejdam i viltejgus mocejtoju, sevi zudinoja; bet ti-cejgoki un gudroki lauds visod palika pi patisejbas; nedevia sevis atskert nu svatas Baznejas vinejbas. Te nav spejams visu maldejgus ticejbu dibinotoju sarakstejt. Pimaram, pimi-nešu tik dažus nu tim.

Jau svatu Apustolu lajka celas burs Sejmans, kurs mo-neja lauds un gribēja jau pa gajsu skrajdet kaj putnis, bet sv. Piters ar sovu līugšonu nusvidia ju zemē, un jam bej jobag prujom ar kaunu.

Pec trejim godu simtinim daudz laužu atgrizia nu patisejbas kajds lepnejgs un slikts baznejekungs Ariuss vordā. Jis moceja, ka Visusvatoku Jumpravu Mariju nevajagot saukt par Diva Moti, bet tik par Pestejtoja moti, un ka Kungs Jezus nav par Divu. Par tajdim Diva sajmošonas vordim Ariuss topa atskerts nu Katolu Baznejas, tis ir, izlodats nu sasalasejušim Niceas mistā Vejskupim, kurus vadeja svatajs Silvestrs Pavests; tis nutika 325 godā.

Piktajā godu simtinī otkon atsaroda nepaklausejgs baz-nejekungs Pelagiuss vordā, kurs stostēja, ka pirmdzimtajs graks miusim niko nekaīš*). Par tajdu bleniu mocejbu izpla-tejšonu jis topa atskerts nu sv. Baznejas.

Ostojojā godu simtini Bizantijas kejzeri ajzlidzia sovas valsts ticejgim atdut pidarejgu gudu svatus bildem**), un lauteni bej vojoti caur tus launus kejzera likumu lejdz 130 godim.

Ne mozok nelajmes padareja Mortens Luters ar sovu maldejgu mocejbu. Jis pirmok beja par baznejekungu; bet bej porok lepnejgas dabas un pečok palika par palajdni un nesotejgu. Laj gon, kaj zinom, baznejekungim nav atlauts jīmt sīvu, bet Luters nusvidia sovas kortas drabes un apsaprecea***). Jis isoka sovu maldejgu ticejbu sludinot 1517 g.

*) neškodej.

**) obrozim.

***) apsaženeja = apsaprecea.

Moceja, ka nevajag nedz Sato Tava, nedz Vejskupu klausejt, bet lauds poši var icelt ku par mocejtoju, kuram tik joprut Diva vordus un jodud mocejbas. Pec to pat Lutera mocejbas svatas Mīšas ari nevajagut nedz klausejt, nedz turet; lika iznest nu baznejcom svatus bildes, izmest pukes un reli-kvijas.*). Tis Diva pretiniks runoja, ka nevajag svatim gudu atdut, nedz Visusvatoku Diva Moti liugt un cinejt, lobi dorbi neasut vajdzejgi un nevajagut gavet. Laj gon tajda mocejba beja luti bezdivejga, bet atsaroda lauds, kuri tu viglu jaunu ticejbu pijamia, un ji saucas par Luteranīšim, voj Protestantīšim, voj Evangelikim, vaj Calvinistim un taj vel. Storp vinim posim nav saderejbas; nav jim patisej-gas gorejgas versnejcejbas, un ikkotris viniu mocejtojs, kaj škitas, tur brejvi sovajzok mocejt. Patisejgim Katolim vajag cīsi sorgotis nu tim visim viltejgim maļu-ticejbas mocejtojim, jo ji ir par Diva un tajsnejbas inajdnikim, pat par valna kolpim.

Svatajs Jons Evangelists sorgojos pat sasatikt un runot ar tajdim launa mocejtojim. Rejzi sv. Jons gribēja it uz perti, bet izzinojs, ka tur ir jau Cerints, maļu-ticejbas mocej-tojs, tiulen grizias atpakal sacejdam: „Bejstus, ka Divs manis nenusistu rejzē ar tu viltejgu mocejtoju.“ Pats Kungs Jezus soka: „Sorgojites nū viltejgim profetim,“ tis taj ir sa-prutams: „Sorgojites nu nekatolu ticejbas mocejtojim.“ Kungs Jezus istodeja tik vinu svatu Katolu Bazneju, kas tos ne-klausejs, atsaškersis nu jos, tis nevar biut ispestejts, tam jo-pazud miuzam. To del lobok cist visajdus vorgus, lobok sovu dzejvi atdut, nekaj ajzaligt patisos, vinejgi svatas Katolu Ticejbas.

*) svatus kaulenius, svatus atlikumus = relikvijas.

Pa dazom baznejcom Adventa lajká, pret gajsmas ausōsonu, svatu Mišu tur boltá ornatá Visusvatokaj Jumprovaj Marijaj par gudu. Oltora vidá stov augstoka par citom svece, tej apzejmoj par visim svatoku pec Diva Jumpravu Mariju, kura kaj rejta zvajgzne, pasarodeja pirma tajsnejbas saules, tis ir, Kunga Jeza, atnokšonas.

Par Baznejcas godu.

Kas nebius vinibá te vers zemes, nepakļausejs svataj Katolu karotajaj^{*)}) Baznejcāj, tis netiks dabasu pricas Baznejcā. Todel, munu jauku lasejtoj, turis stipri vinejgi svatas Katolu Baznejcas, jos klausī, ar ju nuturi svatdines, ar ju pricojis, un raud, pec goda lajkim, voj pricejgim, voj nuskumejgim.

Par Adventu.

Sv. Baznejca svetdines svetejdama moca sovus barnus dzejvot ar Patia Kunga Jeza dzejvi. Stota mums pret acim visu, par goda lajku, Pestejtoja dzejvi. Baznicas gods isasokas ar Adventu. Tamá četru nedelu lajka pimin laudim tus četru tiukstušu godus, kuri porgoja nu Oduma izdzejšonas nu raja dorza lejdz Pestejtoja atnokšonaj. Adventa lajks ir par pakutas**) lajku. Tamá lajká miusim pa trešdinem un pikt-dinem jogav. Sv. Baznejca iks liugšonom pisauc Pestejtoju, ka drejzok noktu miusu sirdi, skajtejdama nu Svatim Rokstim tus vordus, ar kurim svati Patriarki un Profeti gajdejt gajdeja apsulejto Mesijasa, tis ir, Jeza Krista. Miusim ari ar tajdu pat goru un protu joajcinoj un jogajda Pestejtoju, ka Jis pidzimtu gorejgi miusu sirdis.

^{*)} karatojs = karavejrs, karavedejs.

^{**) graku vajdešona un deldešona.}

Ap Zimas Svatkim.

Pec Adventa atit Zimas Svatki. Tulajk svetejam pri-cejgu Kunga Jezus pidzimšonas dinu. Tamá tik diná par visu godu del gorejgas pricas parodejšonas ikkotram baznejc-kungam ir atlauts turet trejs Mišas. Trešajá Miša sv. Baznejca atdud gudu Divam apgododama pirmu miuzejgu pidzimšonu Diva Dala un Diva Tava; pimin ari tu, ka Diva Dals utro Visusvatokas Trejadibas Persona visod beja, dzejvoja un valdeja debesis miuzejgi, kupá ar Divu Tavu un Divu Svatu Goru. Visim jotic, ka Diva Dals neisoka dzejvot nu to tik lajka, kad atgoja uz situ pasauli, bet dzejvoja visod bez iso-kuma, miuzejgi. Vel šito pasaula nebeja, kad jau itej utro Visusvatokas Trejadibas Persona Diva Dals dzejvoja rejzé ar Divu Tavu un Svatu Goru. Dzejvoja visod, isokuma.

Utrajá Mišá atdud Divam gudu un apdumoj lajcejgu Kunga Jeza pidzimšonu: ejsti tu, kaj utro Visusvatokas Trejadibas Persona Diva Dals topa par cilvaku, ka mius ispetejt. Tej pidzimšona ir taj saprutama: Diva Dals pijemja cilvaka dveseli un misu. Tu pedeju, tis ir, misu Diva Dals pajemja nu Visusvatokas Jumpravas Marijas.

Pirmajá Mišá atdod Divam gudu un apgodoj gorejgu pidzimšonu Kungu Jeza iks miusu dveselem. Liudz un tu Diva, ka šudin Kungs Jezus soktu dzejvot tova sirdi; uzlōboj sovu dzejvi, ka tu gribatu tik lobu un svatu litu. Tod taj darejdams dusi Divam seví vitu, Svata gora dovonas tevi ap-

skajdros un istiprinos, un neskejsts gors ajzbegs tol nu tevis prujom.

Zimas Svatku pirmajá diná nav nikod gavenia, voj laj tej sakristu ar piktdini; vina olga ikkotram var est galu. Tamá diná nav gaveni visim bez isskeršonas: todel un ti var est galu, kuri ir isarakstejuši kajdós brólestés, kaj Skapplerús, voj trešajá sv. França Zakoná.

Ap Januara meneša svatdinem.

Jauna Goda diná jomudinoj mius sevi uz tu, ka Diva bauslejbas un visu Jo valu mes lobok izpildejum. Tamá diná Pestejtojs pijemia Visusvatoku Jezus vordu, padudams sevi Mojzeša likuma ceremonijom, kurus kaj Divam pavisam nebeja vajdzejbas izpildejt; bet visu izdareja tik del paklausejbas parauga.

Ap Treju Keniniu dinu ir irodums rakstejt uz durovom trejs kristinius ar trejim literim taj: C + M + B +, voj K + M + B +. Si literi ir par treju keniniu vordu isokumu, ti kenini ir: Kaspars, Melkiors un Baltazars. Tu roksti sev par piminu un atgodinojumu, ka un mes, kaj ti trejs kenini, tukom pasaukti uz ejstinu Ticejbu. Seviški posá Treju Keniniu diná mius jopatejc Divam, par tu visuleloku Jo zelestejbu, ka mes esim Katolu Ticejbá, un joapsajam nikod tos Ticejbas neatstot.

14 Januarijá, voj svatdin pec tos dinas pa dazom parapejom svetej Visusvatoka Jezus vorda dinu. Tej ir istodejta svatdine, ka patejkt Divam par zelestejbom, kuras esim dabojuši caur tu vordu. Vords Jezus ir bajlejgs del neskejstīm gorim un visu miusu inajdnikim, bet miusim atnas pestejšonu un palejgu. To vorda piminešona palejdeja un tagad palejdz uzvaret visajdas kardinošonas, un nelajmes lajká palejdz sprukt valá nu viniu. Pimin un tu, milajs lasejtojs, tu

Visusvatoku Jezus vordu, pilikdams klot vel Marijas vordu. Pret misas sliktom korejbom tus vordu „Jezus, Marija“ ajcinosona ir dižan palejdejga. Bet, brolejši mili, sorgojites saukt tus visusvatokus vordu par velti, bez vajadzejbas, pi litom ikdiniškom, voj jo ku monejdami sokot, voj pi smikla, voj pi dusmem, tis ir ciši slikti. Pimin, ka „Tev nebius tova Diva Kunga vordu nepatiši volkot.“

Ap Svacajni.

Utrá Februara diná svetejam Svacajnes Svatkus. Tamá diná joapgodoj, kaj Visuskejstoko Jumprava Marija çetrudasmitá diná pec Kunga Jeza pidzimšonas atgoja ar Svatu Bernenu uz baznejcu, ka upuret Ju Divam un izpildejt Vaco Istodijuma likumu. Divabajlejgas sivites, kad Divs ir jim barnu devis, jimdamas paraugu nu Jumpravas Marijas, atit uz baznejcu pi ivesonas. Tis jodora visulobok pec sesom nedelom, jonas ari berniš. Bet pisacejšonas nava, nepicišami biut ivastaj. Nav ari graka, jo kas drusklu velok atit. Var un vajdzatu apgajdejt, jo sivite nebiutu pavisam vasala.

Tudin svetej sveces del parodejšonas, ka Kungs Jezus, kurs tamá diná topa upurats Divam, ir par pasaula gajsmu. Procesiju izdora, tis ir, it ap baznejcu tamá diná ar kristu, karugim, svatus bildem un svecem, del izliugšonas nu Diva, ka mius apskajdrinotu ar ticejbas gajsmu, un ka miusu sirdis ajzdadzinotu ar Diva un tuvaka milejbu. Tamá diná nusvetejtas sveces dud turet ruká pi meršonas; tu dora uz golu, ka slimajs lajmejgi numertu ar stipru ticejbu un nuceju, gribadams miuzejgi dzejvot ar Kungu Jezu.

Tejcams ira tis irodums, kurs pastov dazós satós: kad inas ustabá, voj ajzdag guni, tod soka, „Laj bius Kungs Jezus gudinots,“ — atsoka „Miuzejgi miuzam. Amen.“

Ap Lēļu Gaveni.

Ne par ilgu lajku pec Svacajnes isasoc Lelajs gavens. Jis mums pimin Kunga Jeza gaveni tuksnesí, kur Jis 40 dinu un tik pat nakšu niko needia un nedzera. Pirmajá diná gavenia baznejckungs ber uz golvu palnus, nu porgojuša goda sadadzinotom palmom*) un soka: „Pimin, cilvaks, ka tu esi puteklis un paliksi par putekli.“

Todel gaveni kaj, ari Adventá ira ajzligts kozas tajsejt, voj kaj citajzok porok pricots. Gavadami mes vajdim, stropejamis par grakim un taj atlejdzinojam Diva tajsnebjaj. Ikkotram vajag gavet, jo grib biut par lobu katoli. Pilnejgajs gavens ir tis, kad cilvaks ad vinu tik pilnu rejzi da sejturnam diná, un kad tis ir bez galas un pina, un utru rejzi tik zam vokora drušeniu ajzad voj porkuz. Jo kas nevaretu taj gavet ajz veselejbas vojuma, voj ajz lela dorba, voj nu nabadzejbas, voj nu kajdas citas imesles, tod tam vajag prasejt sova baznejckunga, laj atlaun**) gaveni paviglinot. Vari prasejt atlaušonu, vaj ceškok est, voj est ar pinu, un taj vel. Baznejcas versnejcejba var atlaut negavet. Mozim barnim, cikam dait pi prota, nav gavenia. Bet barnim un nepilngadejgim nu septenim lejdz 21 godam nevar est galas, nedz pina, laj gon gavenia edinius var est daudz rejžu diná. Pilnejgajs gavens joiztur vasalim laudim nu 21 lejdz 60 godim. Del slimu pavism nav gavenia. Sivites kuras ir uz griutom kojom, seviški padejós nedelós, var negavet, ka neškodetu barnam. Barna dzirdejšonas lajká ari var vajrok ne kaj rejzi est, bet tik gavenia edinius, jo tik ti nekajš veselejbjaj. Ikkotram ir jagav taj, ka neškodet veselejbjaj. Gaveni, padaudz Latvišu zemes satom gavenia edinius, ad vajrok, ne kaj pa vinaj rejzej diná, un dora taj todel, ka voj stipri strodoj, voj netur cita piticejga edinia. Un jo jau tis ir taj nu senejim lajkim, un jo tos parapejas baznejckungs zina par

*) Palmu vita miusu mola izlitoj visajdu citu kuku zarenius.

**) pazvalej = atlaun.

tu, tod jau nevajaga vel jo prasejt, ka atlautu est sausus edinius vajrok, ne kaj vinu rejzi diná. Tis jau palika par irodumu, ka ajz triucejbas cita piticejga edinia, un griuta dorba del, ad bez graka rejzes trejs diná. Bet pinu, jo vajrak galu, nevar nikam est gaveni bez atlaušonas baznejckunga, iznemut slimus.

Ka gavens jiusim nebiutu porok bejstams un nemils, pijemit ju lobok labprotejgi. Gavens daudz loba dora: jis atjem spaku launom misas korejbom, kardinošonas dora vojokas, cilvaka protu pacel augšok uz Divu, un Divs apdovonus lobu gavotaju cilvaku ar tikumim*) un sovom zelestebjom. Cilvaks ari lobok dais pi gavenia spoveds un Visusvatoka Sakramenta, kad bius sovu misu protejgi merdejs, un celsis nu graku škersta, pricejgi sajims jauku Kunga Jeza nu mirunim celšonos dinu.

Gavenia lajká vajrok par visim litom miusim joapgodoj Pestejtoja muku. Vigli varim atrast kajdá potoru gromotá liugšonns, dzismenias, voj stostus par Diva Daļu smerti uz krista.

Piktu gavenia nedelu sauc par Kunga Jeza mukas nedelu, todel, ka sv. Baznejca nu to lajka lejdz Lēldinej vel stiprok jam apgodot Pestejtoja muku un smerti. Sastdinis vokorá pret tu nedelu apkloj ar timsu šķidrautu**) kristenius un citós molós ari svatus bilden. Tu dora, ka parodejt nuskumejbu, un ka tamá svatdini Židi jau gribēja nusist Pestejtoju, jo keres***) jau ajz akminiu, bet Kungs Jezus palika jim neredzams, izgoja neajzkorts, todel ka Jo mukas lajks vel nebej atgojs.

Padejá svatdiné pret Lēldini, kuru sauc par Piupulnejcu, voj piupulu svatdini piminiam Pestejtoja ibraukšonu Jeruzalementas pilsatā ar lelu gudu. Lauds Jam izgoja priška ar palmu zorim, kurus svidia uz cela uzsaukdami: „Hosanna Da-

*) tikums = cnota.

**) rata drebe, kaj muslims = šķidraurs.

***) keres, vaj čeres = peški jemja.

vida Dalam, svetejgs ir, kurs atnac Diva Kunga vordá.“ Bet tej ibraukšona beja jau padejo todel un sv. Baznejea tiulen sv. Miša lajká skajta nu sv. Mateusa Evangelijuma stostus ap Kunga Jeza muku. Itej pedejo nedela ir saucama par Lelu un Svatu nedelu. Tulajk, visuvajrok nu trešdines vokora lejdz Leldinej baznejekungi skajta liugšonas tik ap Diva muku.

Lelu, voj Zalu Caturtdin tur pricejgu sv. Mišu ar zvanejšonu uz „Gloria“ un boltá ornatá, ne zilá, kaj eitom gavenia dinom, todel, ka Kungs Jezus padeju Caturtdin pret sovu novi istodeja Visusvatoku Sakramentu un idevia Apustolim vari turet sv. Mišu.

Lelo Piktdinia ir nuskumejgoka par visom goda dinom; ornats ir malns, zvanejt jau nezvona nu Caturtdines Misas. Pestejtojs par miusu grakim numira uz krista treša stundé pec pušdinom un zam vokora topa likts jauná grobá. Piminedami tu mes caur visu godu piktdinem gavim. Lelá piktdiniá liugšonu lajka baznejcá izstota kristu, ka mes atdutu tam gudu. Bučodami*) kristu, mes atdudam gudu patim Kungam Jezam, kurs del miusu ispestejšonas, ir gribijs uz krista numert. Itamós dinós, tis ir, Lelaja Caturtdiniá, Piktdiniá un Sastdiniá daudzi ir visajdu gaudu**) un zelejgu liugšonu; stejdzites tod, ticejgi lauteni, uz baznejcu, ka biut uz tom liugšonom un piulejites lobok saprast viniu saturu un nuzejmi.

Lelu Sastdin nu isokuma baznejckungá drabes stula un kapa pi liugšonam ir violas, tis nuzejmoj graku vajdešonu un nuskumejbu nu to, ka Kungs Jezus gul vel ŝerstá. Tamá diná Baznejca svetej guni, Leldines lelu sveci un iudeni del Kristejbas; pec to tur sv. Mišu jau ar prieu, boltá ornatá, caur to izroda ceribu, ka Pestejtojs drejzi izis ar gudu nu kopim, uzvares novi un elles spaku.

*) suminodami.

**) gauzu.

Ap ļelokom goda svatdinem nu Gavenia lejdz Adventam.

Visujaukokajs laiks del mums ir Leldine, kurá Kungs Jezus celas nu mirunim. Tod un mums josacel nu graku noves, jodzejvoj ar svatu, Divam patejkamu, dzejvi.

Pec četrudesmit dinom nu Leldines svetejam Kunga Jeza debeskopsonas dinu, un picdasmitajá Diva Svata Gora atnoksonu uz Apustolim, Kunga Jeza citim moceklim un Visusvatoku Jumpravu Mariju. Kaj Diva Dals beja apsulejis atsiutejt Apustolim Divu Svatu Goru, Ipricinotoju, Porsvetejtoju un Mocejtoju, taj tis ari nutika. Šamá diná Divs Svatajs Gors dabejdzia dveselu ispestejšonas dorbu, bejgdamas mocejt Apustolus iks Ticejbas tajsnejbom un istiprinodams jus, ka visu bezbajlejgi sludinotu. Divs Svatajs Gors dzejvoj visod Katolu Baznejcá un valdej ju, un svatdora; dzejvoj ari iks tajsnejgo cilvaka dveseles. Todel un miusim jodzejvoj taj, ka Divs Svatajs Gors visod biutu miusu sirdí.

Pirmo svatdine pec Vosoras Svatkim ir nulikta Visusvatokos Trejadibas gudinošonaj. Laj gon visur un visod par godu gudinojam Visusvatoku Trejadibu, voj kristu pormesdami, voj skajtejdami: „Guds ir Divam Tavam un Dalam un Svatam Goram . . .“ bet vina dina ir nu Baznejcas izradzata seviškaj un pilnejgokaj Trejsvinejgo Diva gudinošonaj. Visusvatokas Trejadibas Nuslapums**) ir neizstostams: ira tik vins Divs iks trejom Personom: Divs Tavs, Divs Dals, Divs Svatajs Gors. Laj gon ir trejs Personas, bet vins tik ir Divs, vina tom Personam daba, tis ir biušona, un nav treju divu, nav treju visuvarejgu, nav treju vismiuzejgu, bet vins ir Visuvarejgais, vins ir Visumiuzejgais . . . Divs. Ikkotra Visusvatokas Trejadibas Persona ir par Ejstinu Divu, bet vins irajda Divs. Laj gon visu ku Divs dora, visas Trejs Visusvatokas Personas dora kupá, bet var ari pascejt, ka Divs Tavs mius radeja, Diva Dals atperka, un Divs Svatajs Gors porsveteja, tis ir, svatdareja.

**) Nuslapums = cilvaka protam nesaprutama tajsnejba.

Caturtdiné, pec Visusvatokas Trejadibas dinas, svetejam Visusvatoka Sakramenta, Diva Misas un Aşnia svatdini. Lajgon Kungs Jezus istodeja tu Visusvatoku Sakramentu Leļu Caturtdin pret Łeldini, bet todel ka tulajk apgododami Pestejtoja muku, nevarejom ar pidarejgu prieu pagudinot su lelu Tajemnicu,^{*)} kurá Kungs Jezus dud Pats Sevi miusu dveselem par barejbu. Todel šamá diná atdudam Divam gudu un milejbu par milejbu. Kaj Visusvatoku Trejadibu, taj un Kungu Jezu, paslaptu šamá Sakramentá mes gudinojam un tejcam ikdinas. Baznejckungs ikdinas tur sv. Mišu, un Mišas lajka pacel Visusvatoku Sakramentu, tod atnd Jam gudu pats baznejckungs, un visi ticejgi lauteni. Vosoras Svatku diná tejcam Divu Svatu goru, kurs valdej un svatdora Katolu Baznejcu. Sakramenta diná gudinojam Kungu Jezu, kurs baroj miusu dveseles.

Devejto dina pec Visusvatoka Sakramenta dinas ir nulikta bez gola milejgas Kunga Jeza Sirds gudinošonaj. Tej Visusvatoka Sirds dag ar neizstotejtu milejbu pret miusim; Jej del laužu pestejšonas topa atvarta ar dzelža škapu. Ejstin te var pascejt: „Tis tik Divu nemiloj, kurs Jo nezina.“ Tad šamá diná piulejames pazejt bezdibinejgu Diva milejbu pret miusim; milojam Ju, gudinojam, patejcam, liudzam jaunu ūlestejbu, un atlejdzinojam par miusu pošu un tuvaku grakim.

Pec svatdinem, kuramós svetejam tus ļelus un svatus nuslapumu piminiu, atit utra goda dala, pagars lajka sprejds nu Vosoras Svatkim lejdz Adventam; tis ir tajds lajks, kurá neajzmerstut Diva ūlestejbu, miusim jodzejvoj ikš ticejbas, cerejbas un Diva milejbas. Šamá lajká jo nesagoda dina, kurá vajag svetejt kajda nu Diva Svatim piminiu, ornats^{**)} pi Mišas ir zals del porodejšonas miusu cerejbas ikš Diva.

*) Nuslapumu.

**) Boltajs ornats pimin Diva svatus nevajnejbu un sorkons — asnia izlišonu nu Diva milejbas par Ticejbu.

Par sv. Diva kolpu Dinom.

Svata Baznejca nuliktós dinós par godu svetej svatus Diva kolpu piminiu. Tos svatku dinas ir istodejtas ar tu nudumu, ka atdut Divam gudu, kurs palejdeja tim laudim palikt par svatim, un par gudu miusu ajzbildatojim pi Diva. Vajag cinejt svatus, jus prasejt, ka liugtu par mums Diva, un ka mes, verdamis uz viniu dzejvés poši ari taj dzejvotum un tiktum debesis.

Taj 30 Novembrí, t. i. Solnas menesí ir Svato Andriva Apustola dina. Te tu, jauku lasejtoj, vari drusku izzinot par šito Svato dzejvi.

Par sv. Andriva Apustoļa dzejvi.

Svatajs Andrivs beja svato Pitera, Apustolu Keninia, ejstajs brols. Jis pirmoķ klauseja sv. Jonia Kristejtoja mocejbu. Tod kad sv. Jons rodejdams sovim klausejtojim Kungu Jezu Kristu, saceja: „Se ir Diva Jars, kurs nucel pasaula grakus,“ tis zejmoj: Se, ira Pestejtojs kuru gajdom, tiulen sv. Andrivs goja un beja vinajž klot pi Kunga Jeza.

Rejzi sv. Andrivs atsaškejris nu Pestejtoja, kupá ar ke-niniu Apustolu svatu Piteri, zvejova zivs uz Galilejas azara, Kungs Jezus, idams dzar to azara molu, pasaucia vordús: „Ejtia pec manis, es patajsejšu jius par laužu zvejotojim.“ Un vini visu pamatuši, goja pec Pestejto un jau nikod vajrs nu Jo neatsaškejria.

Pec Kunga Jeza dabasús kopšonas sv. Andrivs lajdias nu Jeruzalemas uz pušnaktim, uz Ejropu, ka ti slūdinot sv.

Evangelijumu. Peçok atgoja vel uz Aziju, un visur ivedia daudzi laužu iks svatos Katolu Baznejcas.

Tis Apustols topa numucejts par Ticejbu nu pogonu versnika Egeasa Achajas molá. Tamá lajká tis Egeass spidia lauds upuret divaklim.*⁾ Sv. Andrivs sasaticis ar viniu pasaceja: „Tu sudeji lauds, bet nezini to, kurs dzejvoj debesis, un sudejs visus. Tev vajag pazejt patisu Divu, Ju milot un Jam kolpot, bet nu ūsus divaklu vajag atsastot.“ Sv. Apustols runoja tolok ar milejbu un dedzejbu, ka atgrist uz Divu tu divaklu kolpu. Ilgi jam stosteja par Diva milasirdejbu; stateja jam pret acim brismejgas elles mukas, kuras viniu gajda, jo neitices Kungam Jezam, bet nevareja pagrist to slikto pogona uz lobu celu: jau pavism beja atsadevis neskijstam goram. Tis Egeass, biudams par pogonu versniku, neiredzeja sv. Andriva par tu, ka jis daudz pogonu porgrizia par Katolim. Lika tod sv. Apustolu ūausteit ar vervem, jo gribi, ka sv. Andrivs nu tos sopes ajzaliktus ejsto Diva un upuratu divaklim.

„Klaus manis, taj tis pogons saceja, pasaklonis munim divim, tulajk es palajzs u tevi dzejvu. Bet jo neporstosi tictet Kungam Jezam, tod pisiu tevi pi krista.“

Svatajs atbildeja: „Es esmu krista muna Pestejtoja kolps. Vajrok man žal tovas bedejgas dveseles, kuru tu pažudini iks neticejbas, ne kaj bajs ir muku, ar kurom tu mani bidieji. Komosi te mani vinu, voj divi dinas, bet tova dve sele un pec tiukstošu godim neizis nu ellis, uz kuru ajzpelinejsi mani mucejdams un neticadams ejstinam Divam.“

Tulajk Egeass ajzadusmojis lika sv. Andrivi pisit pi krista ar vervem. Negribeja tiulen ar noglom sist, todel ka ilgok Svatu mucejt. Un kad vedia sv. Andrivi uz novi, daudz laužu goja pec jo, un klidzia: „Kajda vajnia ūam tajsnejgam cilvakam, ka viniu grib nukomot uz krista?“ Bet, o brejnejga Diva milejba, sv. Andrivs praseja tus laužu, ka nestotu storpá, un dutu jam numerit del ticejbas. Goja uz mu-

*⁾ Divaklis, citajz „elks“ = neejstinajjs divs, balvans.

kom mirejgi ar priu, neporstodams mocejt un apskajdrinot iks svatas ticejbas tus, kuri beja klot pi vinia. Un kad iraudzeja kristu, uz kura jam bej jomerst, uzsaucia tus vordus: „O milajs krist! tu esi svatdarejts caur Pestejtoja muku. Pirmok tu beji brismejgs un bajlejgs, tagad es tevi miloju un gribu pijint. O dorgajs krists, drusi un ar priu ejmu uz tevim, neatstum manis nu sevis, tok es esmu par Kunga Jeza mocekli, kurs uz krista ira numiris. Ilgi jau es gajdeju tajdas noves. O sen gajdejtajs krists, izraun mani nu sliktim laudim, un atdud munu dveseli Pestejtojam. Nu tevim Divs laj pajem munu dveseli, kaj caur tevim ira mani atpercis.“ Cikam tu runoja, bendes pacela sv. Andrivi uz krista, un pi-seja brismejgi rukas un kojas ar vervem.

Ap kristu, uz kura sv. Andrivs mira, stoveja lejdz divdesmit tiukstušom laužu, storp tim ari beja to netajsnejgo versnika Egeasa brols, Stratokles vordá. Tis rejzé ar laudim ajzklidzia: „Itis svatajs vejrs cis netajsnejgi.“ Bet sv. Apustols moceja jus sacejdams: „Nikajda muka nav lejdzona moksaj, kuru lauds sajims dabasu valstejbá.“ Taj citia mukas uz krista divi dinas, un bez porstošonas runoja mocejbas uz laudim, kuri stoveja ap kristu. Kad sv. Andrivs numira, tulajk Maksimille, divabajlejga un nu augstas cilts sivite ar sovim sulajnim nujemia svatu mucekli nu krista, un pagloboja ar lelu gudu cinejgá vitá.

Egeass ajzadusmoja tod uz Maksimilles un gribi, ju nutisot uz novi. Bet apsasts nu valna jemia svajdejts kaj troks, un sitos ap zemi, un taj nustropats numira. Jo brols Stratokles, redzedams tus brejnumus pijemja Katolu Ticejbu, un negribeja niko jemt nu numiruso sova bezdivejgo brola monta, sacejdams: „Divs laj moni sorgoj, es negribu imontot to litu, kurs del nandas nusita sv. Apustolu.“ Drejzi visi tos molas pogoni, redzedami brejnumus, pijemja svatu Ticejbu, un isoka karski kolpot Ejstinajam Divam, kuram laj bius guds un slave miužam. Amen.

Ap svato França Ksavera dzejvi.

Daudzi ir svatu Franču; nutim vajrok ira zinomi sv. Francis nu Assizes, kurs istodeja Zakonu, t. i. tajdu brolesti delišim un sivition, pec kuras (brolestes) likumim jodzejvoj klosteri ikš skejstejbash, ubadzejbas un paklausejšonas, ka taj drušok un sevi un citus ispestejt. Jis istodeja ari taj sau-camu Trešu Zakonu del tim, kuri dzejvoj pasaulá, ne klostori. Utris to vorda svatajs ira Francis Salezius, kurs beja par Vejskupu Svejcijá. Jis tur atgrizia daudzi laužu nu Kalvina herezijas*) uz Svatu Katolu Ticejbu.

Trešajs ira svatajs Francis Ksavers, ap kuru te rokstu. Jis biudams augstá skulá Parizá, pazina tur svatu Ignatu nu Lojolas un atsadevia jam, kaj sovam versinikam, un visakamá jo klauseja. Jis ari apsajemias pret Divu dzejvot ubadzejbá, skejstejba un divabajlejgá paklausejšoná sovim versinikim, visuvajrok Svatajam Tavam. Jam ezi gribejas it uz Svatu zemi, uz Jeruzalemas pilsatu, kur Kungs Jezus ir por mius zemi, bet karu del nevareja tur lajstis. Isvetejts par baznejekungu soka dzejvot Rimá pilsatá, kur Svatajs Tavs dzejvoj. Jis todel tur nusametia dzejvot, ka tik vin darejt, ku jam Pavests liks.

Sv. Frančam bez lela milejba pret tuvakim. Jis strodoja cik vin vareja, ka tik vajrok dveselu izraut nu pazušonas. Biudams Venecijas pilsatá brejnejgi palejdzeja nelajmejgim. Svatajs Francis nusametia dzejvot uz garoku lajku slimnejcā, tis ir, nomá, kur sliminiki zolejas. Jis pats mozgoja, seja un dzideja jim ranas; taj tu dareja milejgi, kaj mote sovim barnim. Beja tur tajdas brismejgas un ribejgas slimejbas, ka griuts beja un pasavert, bet sv. Francis tajsnai vajrok tus dasaveria, kuri slimuja ar tom ribejgajom slimej bom. Bučoja jus votis**) un stoteja sovu gultu pi to, kurs beja vojoks, jo Svatajs gribuja un nakts lajka jam palejdzet, un pisavert, ka

*) herezija = maļu ticejba.

**) ranas.

nenumertu bez Svatim Sakramentim. Taj strodoja sv. Francis. Lauds redzedami tik lelu milejbu del tuvaka, un klausejdamis to svato baznejckunga mocejbu, uzloboja sovu dzejvi. Visur kur tik pasarodeja sv. Francis, jis nesia svetejbu un labdarejbu. Bet pasauls ir lels. Tol nu šenites ajz daudz tiukstušom verstu ir zeme, Indija vordá. Tulajk tí pogoni vin dzejvoja. Topec Svatajs Tavs, gribadams un tus neticejgus atgrist uz Svatu Ticejbu, siuteja uz turini sv. Franci. Portugalijas keninš Jons III palejdzeja uz turini Svatajam baznejekungam nubraukt uz Indiju. Kas vares aprekinot to Svato dorbus storp pogonim? Jis nusametia dzejvot uz garoku lajku Goas pilsatá; tod isoka vujeet lauds svatá Ticejbá. Bet tis nav viglajs dorbs. Nu isokuma pogoni negribeja pavism klausejitis. Sv. Frančam vajadzeja paprišku izavujcet jus voludu, un pazejt jus irodumus. Paprišku jemia vujeet barnus, pečok vacokus. Bet cik tur vajadzeja dorba un pacitejbas, eikom ispeja atraut tus lauds nu jus divaklim. Kaj tik pamaneja, ka lauds jau kajdá vitá tic labi, goja tolok uz citom. Otkon mocejos runot un saprast svešu voludu, voj izluksni, porvareja jaunus škerslus,*) goja storp pogonim, kuri dažós vitós beja tik plesjgi un mežonejgi, ka kova lauds un upureja divaklim un posí edia numirusus misu. Daudzi rejžu gribuja apest un sv. Franci, bét Divs ju globoja. Jis goja, Evangelijumu sludindams, nu viñas molas uz utru un tiukstušom atgrizia lauds uz Divu. Divs jam palejdzeja ar brejnumim. Rejzi kad sv. Francis devia mocejbu, un kad leļa laužu pulka klausejos, visi ti lauds saprota Svato mocejbu, laj gon posí nevareja vins utra saprast, todel ka beja ne vinajdas vóludas. Jis brejnejgi zoleja nu slimejbom, dzina neškejstus gorus nu cilvakim, un cela nu mirunim numirusus. Sv. Francis numira 2 zimas meneša diná 1552 godá. Jo misa nesapiva, bet tu rejas dzejva un patejkami smaržoja. Jis numira Sancianá, nu kurines pečok jo misu nuvedia uz Malaku. Tulajk tamá molá plosejos lipejga slimejba, un simtim apreja laudis, bet

*) porškodes.

kaj tik vin atvedia, sv. Franci, tiulen visi palika vasali. Jo misa beja skajsta, kaj dzejva cilvaka. Kajds doktors tu redzedams brejnojos un ajzgribeja lobok apskatejt^{*)}) Svato misu. Tod idiura ar nazi pi kriutim, bet tiulin soka teçet asnis. Doktors nusabejda, un niko vajrok nedareja Svatajam. Tagad sv. Franço misa gul Goas pilsatá; tur ticejgi laudis caur liugšonom uz tu Svatu daboju Diva daudz Ŝelestejbū.

Ap svatos Borbolas dzejvi.

Svato Borbola dzejvoja storp pogonim. Jos tavs ari upureja divaklim. Borbola, pazinuse ejstинu Divu, sorgojos nu pogonu draudzejbas un satiksmes, todel dzejvoja vintulejbá, tis ir, atseviški nu laudim, un visa atsadevia Kungam Jezam.

Kad jos tavs soka ju pirunot izit pi vejra, atbildeja, ka gribute kolpot vinam tik Kungam Jezam. Tavs luti ajzadusmoja un lika mejtu islegt citumá; pats izbraucia nu satas. Tamá citumá, kur Svato dzejvoja, beja tik divi lugí, Borbola lika patajsejt trešu, ka taj piminet sev Visusvatoku Trejadibū. Tavs atbraucis uz satu, tiulen lika pasaukt sovu mejtu, un vajcoja jos, vaj porstoja ticet ikš Jeza Krista, un voj klausejs sova tava. Borbola atbildes vitá nudevia garu mocejbu ap Kristejtus Ticejbu, bet nevareja atgrist uz Divu to citsirdejgo pogona; jis bezmērejgá dusmē sačeria zubinu, un gribiha nucerst sovaj mejtaj golvu. Sv. Borbola izbaga. Jos brismejgais tavs dzinos pakal ar zubinu. Celá, kur sv. Borbola baga, guleja ciši lels un augsts akmins, un ajztajseja tolok celu. Bet, tovu brejnumu! uz sv. Borbolas liugšonu, tis akmins porplejsa pa pusej un porlajdia ju cauri; un taj jej izbaga nu noves, un nusagloboja storp akminim. Tavs vis jos mekleja. Tamá vitá tropejos gons, kurs redzeja sv. Borbulu, kad tej skreja un parodeja ju tavam. Sis giva bez Ŝelestejbū sovu mejtini, brismejgi sita un pliukoja aiz motim; tod vedia ju

^{*)} apsavert = apskatejt.

atpakal uz satu, ispidia otkon citumá un gribiha numerdet bodá. Bet redzedams, ka nevar jos atraut nu Kristejtus Ticejbas, pats ar sovom rukom atdevia sovu mejtu pogonu storostaj, laj ju komoj. Tis netajsnejgais tisotojs, redzedams sv. Borbolas skajstumu un gudrumu, negribeja jos tiulen nucerst, bet dumeja ar jaukim un glajmu^{**)}) vordim pirunot, ka upuratu divaklim un ajzaligtu Kristejtus Ticejbu. Bet sv. Borbola palika miužam ticejga. Tod jemia tu svatu mejtini bez Ŝelestejbū komot; ŝausteja ju brismejgi ar pejckom un taj saraneja yisu jos nevajnejgu misu. Peçok tis pogons vel pavajroja sopes trejdamas jau padarejtu certumus ar osim akmistenim. Tulajk ju tikku dzejvu vel ilika citumá ar nudumu, ka otkon mucejt, kad paliks vasaloka. Te sv. Borbolaj pasarodeja Kungs Jezus un tiulen ju izzoleja. Peçok pogoni, izvaduši ju nu cituma, vel rejzi soka ju komot; tik brejnojos, ka jos certumi beja taj mudri sadzejuši. Sv. Borbola jim istosteja, ka viniu Kungs Jezus taj brejnejgi izzolejs. Jej otkon runoja ap Svatu Ticejbu un ka divaklim nepidar taj kolpot, kaj patisam Divam; bet bezprotejgais pogonu storosta nu lelas dusmes isoka Svatu brismejgi mucejt. Plínkoja jos nevajnejgu misu ar dzelža noglom un lika pi jos sonim sorkonu nukarsatu dzelža skordu un tamá pat lajká sita ar vasarejšim par golvu. Tamós mukós sv. Borbola pacela acis uz debesim un saceja. „O Divs Kungs, Tu zini, kas ku dumoj, Tu redzi, ka Tevis tik gribu, ak neaplajd manis lejdz novej.“

Bet pogons škita tos mukas vel par mozom. Jemia tod jos misu grajzejt nust pa gobolam, un atgrisia jaj kriutis. Peçok jos posās Tavs nucerta jaj golvu; bet Divs tiulen ju nustropeja: parkiuns nusperia tu brismejgu tavu uz vitas. Svato Borbola nugoja uz debesim, kur dzejvoj ar Divu miujejgá lajmé.

Jozina mili lasejtoji, ka sv. Borbola ira par lobas smerts Patronku.^{**}) Paldis Divam, miusu mola daudz kas zina par

^{*)} glajmi = pisamilinošona, uztejkšona.

^{**)} Patronka = Ajzbildne, Ajzbildatoja.

sv. Borbolu, un liudz Diva caur jos vidutojejbu. Tu ari liudz Diva, ka caur tos Svatos ajzbildejbu nenumertu bez Svatim Sakramentim. Un sv. Borbola tev palejdzes gon, jo neajzmiersi dzejvodams jos dedzejgi liugt. Tej Svato jau ne vinam izliudzia nu Diva tu zelestejbū, ka lajmejgi numira.

Edz kur paraugs. Kajdam cilvakam Indriks vordá kurs dzejvoja Holandijá, gadejos tajda nelajme. Veli naktí, kad jis beja ciši imidzis, jo satá izacela guns-graks.*). Kad jis pasamuda nu migā, jau nevareja vajrs tikt ora ajz lismas. Tulajk Indrikam isasovia prota sv. Borbola, kuru visod piliudzia dzejvodams. Tagad soka saukt jos karški palejga, ka nenumert bez Sakramentim. Un raug, kajds brejnums nutika: tis cilvaks dzejvs izgoja caur guni, laj gon beja jau taj apdadzinots, ka nevareja dzejvot. Tiulen siuteja pec baznejckunga, kurs, redzedams tu pavism apdadzinotu un tik caur brejnumu vel dzejvu cilvaku, saajcinoja daudz lauzu, ka biut tam brejnumam par licinikim. Tis cilvaks, kaj tik izsiudzeja sovus grakus, tiulen porstoja dzejvot.

Utris brejnums nutika ar sv. Tanslovu Kostku. Kad tis Svatajs, guleja ciši slims kajda luteraniša mojá, Vines pilsatá un nevareja izliugt, ka jam atvestu baznejckungu, sv. Borbola atnesia jam un idevia Visusvatoku Sakramentu.

Ap sv. Lucijas dzejvi.

Sv. Lucijaj beja slimā mote. Kajdu rejzi jej ar sovu slimu moti nugoja uz baznejcu Katanijas pilsatá, kur svatas Agatas mucekles misa usturejas, un liudzia Diva caur tu Svatu par motes veseljejbu. Peçok kad svata Lucija ajzmiga, jaj pasarodeja svato Agata, pavadejta nu lela Engelu pulka un pasaceja, ka Divs jos liugsonas izklauseja, un ka mote bius vasala. Tod skajski un milejgi stosteja, kaj ciši Divam patejk skejstebja.

*) guns-graks = pazars.

Kad Lucija pasamudinoja nu migā un iraudzeja moti jau vasalu, pastosteja jaj, ka redzeja sv. Agatu, un ku tej beja runajuse. Un tiulen pec to liudzia sovas motes, ka attlautu jaj visu montu izdalejt ubagim. Lucija beja motej vinejga mejta, jos tavs jau beja numiris, todel vis bogotus dzimdinotoju monts pidareja jaj. Nu isokuma viniās mote negrībeja biut ar tu mirā, jo taj aproodusaj*) dzejvot lelā turējbā, nebija vigli škertis nu monta. Utrkort jej bej nudumojuse izdut sovu meju pi vejra kajdam jauneklam nu pogonim. Bet mejta taj runoja. „Es negribu it pi vejra, par tu ka velejus dzejvot miuzām skejstebjā. Kolpusu tik Kungam Jezam un Jo milejbas del gribu dzejvot nabadzejbā. Ar sovu montu palejdzešu bedejgim lautenim, kurus Divs ir numilojis. Atnoks nove un gribut — negribut bius joškiras nu lajcejgo monta. Kolposim tod Divam poši nu loba prota.“

Pec to sv. Lucija soka pordut dorgas litas un salasejtu naudu daleja ubogim. Kad izzinoja tu tis pogons, kurs gribeja Luciju pajimt par sivu, vajcoja, kam jej pordut sovu mantejbu. Jej tam atsaceja, ka sej gribute par šito monta naudu nuperkt vel ku loboku. Jis tam iticeja. Bet peçok jis iraudzeja Luciju visu izdolut ubagim. Nudzida, ka jo briute biuskute palikuse par Kristejtu. Tiulin tod devia zini storostaj un svatu Luciju nuvedia uz muku. Jej turedama cerejbu uz Divu, stojos bez bajles pret netajsnejgu tisotoju, par kuru zinoja ka spiss ju ajzligt Kunga Jeza, patisejgo Diva.

Storosta izzinojs, ka Lucija taj ciši miloj skejstebju ka simtkortejgi lobok gribatu numert mukós, nekaj izgajsinot nevajnejbu, pasceja citim pogonim laj ju pajem uz sovu satu, un tur laj par vari vad viniu neškejstebjā. Sv. Lucija liudzia palejga nu Diva, un Divs atnoccia jaj palejdzatu. Lucija palika tik stipra, ka ni vins nu vejrīsim nevareja jos ni nu vitas pakustinot. Jej stoveja mirejga pret plesejgus pogonu pulku, un ti visi nevareja jaj niko padarejt. Tod jemia stričus, apseja Svataj ap rukom un kojom, un visi ar pulku

*) aproodusaj = dajuķusaj.

vilka posī, bet nevareja pavilkt: sv. Lucija stoveja nepakustinota, kaj kajds kolns. Ajzjiudzia tod daudzi veršu, bet un ti nimoz nevareja pavilkt. Raug, kaj Divs miloj skejstejbū un globoj tus, kuri posī negrib grakot.

Pogoni tu redzedami, gribēja ju ar guni sadadzinot. Aplika tod ar sveçim, un eitom leši dagušom litom, ajzdedzia, un svidia guni versa uz Svatos, bet un guns jaj škodes nedareja. Turejz sv. Luzija soka runot uz tim pogonim: „Redzit, es liudžu Kunga Jeza, ka nedutu man tiulen numert, todel tod un nevarit manis nubejgt; un liudžu to nu Diva todel, ka jius iticatu tam patisejgajam Divam un atstotu soyus divaklus.“

Tulajk storosta pordiuria ar zubinu sv. Lucijas koklu. Nu tajda diurinia ikkotris cilvaks biitu numiris, bet sv. Lucija dzejvoja un vel tolok runoja, gribadama tus pogonus atgrist uz Divu. Jej pasludinoja, ka jau drejzi tamā molā vajrs nemucejšķuši Kristejtus laužu par ticejbu. Un taj ari patiņi nutika. Tamā pat dinā tos puses pogonu kejzers numira, un cits isoka valdejt. Tis jaunajs kejzers neatlavia nusist ni vina cilvaka par ticejbu. Cikam vel sv. Lucija runoja, atgoja to tajsnejgo kejzera kara-vejri, un pati tu netajsnejgu tisotaji, kurs muceja sv. Luziju, pajemia un nutisoja pati uz novi par viltejbu. Tod sv. Lucija papraseja baznejcunga, pijemia Visusvatoku Sakramantu un Postora svetējbu un taj svati numira. Uz jos noves vitas, Sirakuzu pilsatā, ir izcalta baznejca, kuraj itej Svato ir par Ajzbildatoju. Jos noves dinu svetējam 13 Decembrī, t. i. zimas menesi.

28 Decembrī t. i. zimas menesi ir Nevajnejgus berneniu dina. Brismejgais Herods nukovia daudz barnus virejsu kortas gribadams nunovet Jaun-pidzimus Pestejtoju. Divs laj sorgoj nu tajda graka; bet atsarun, Divam — zal, tajdi lauds, kuru dorbi ir lejdzoni to brismejgo Heroda dorbum; un patisi par brismejgu un nulodatu Herodu tup ti, kuri kaun

nevajnejgus barnus, vaj ikš misas, vaj dyeselas. Sit zemē sovus barnus ari ti bezprotejgi vejri, kuri slikti apsait ar sovom sivom, kad viniās jau ira uz griutom kojom. Sisdams tulajk siviti, nusissi ari barnu. Mozu barnu nevar likt rejzē ar sevi gultā, jo taj vari viniu nužniaugt biudams migā. Vis pori josorgoj barnu nu visa, kas jam varatu škodejt. Bet sliktoki ir par Herodu ti, kuri kaun zemē berna dveseli, tis ir, kuri vad vinius grakā: moca sliktā, negudejgi runodami. vaj dzidodami turejz, kad barni ir klot un klausas, voj kaj citajz pavad un paskubinoj uz launu. Vaj, nelajme tim laudim, nelajme, kaj pats Kungs Jezus ir brejdinojis.*)

Ap sv. Ontonu, tuksneša dzejvotoju.

Svatajs Ontuns jau nu barna kojas rodejas visim par ciši gudejgu pujškinu. Jo dzimdinotoji numira atstodami ju vel mozu; jis palika pats par lela mónta sajminiku; rejzē ar ju palika ari par borinejti jo moza vinejga mosa. Ontons beja ciši želsirdejgs, un kad jis rejzi izdzerda baznejkungu skajtut nu Evangelijuma šus vordus: „Jo gribi biut pilnejgs, pordud visu, kas tev ira, izdoli ubogim un ej pec manis.“ Jis tiulen padareja lejdz šim Pestejtoja vordim. Łaj gon Kungs Jezus nelik te visim laudim dzejvot tajdā nabadzejbā, tik aicinoj uz tu izradzatus, tus kuri posī velejas sasnegt augstoku svatumu, todel ari pilik tus vordus: „Jo gribi;“ nepisoka, kaj pimaram: ir likts ticet ikš patisejgo Diva, kaj pisoka siudzet grakus un vajdet par vinim; bet sv. Ontuns gribēja darejt visu-ku, kas ir por visuloboku.

Taj pordevia sovu montu, naudu izdaleja ubogim un pats goja dzejvot tuksnesi, kur pacitia visajdu litu iztriukumu. Jis tur vinajz liudzia Diva un stipri gaveja. Par visu godu edia tik pa vinaj rejzej dinā, un tod ne agrok, ka pec saules ritešonas; bet un turejz edia tik pa druscenijā, pa kajdam

*) brejdinojis = bidejis.

majes gabaleniam ar tejru iudini. Gadejos ari, ka pa dinas trejs pa visam niko needia, tik caturtā dinā del spaka patu-
resonas drusku porkudia.

Neškejsts gors tu redzedams jemia Ontonu kardinot nu skaudejbas. Pimineja jam vinajz, ka kaj tod jis, kurs bejis par tik bogotu cilvaku merdej sevi te bodá, un snedzia jam tajdus dumas. „Tu tad esi lelu kungu dals, kam tod tu sevi komoj. Tu esi tajds skajsts, tajds vorejgs un vojs, ka tu ne-panessi griutas dzejves iks pakutas tuksnesi. Vaj tev nav žal tovas mozenias mosenias, kuru esi pametis satá. Ej tu pats uz sovu satu un dzejvoj kaj citi.

Bet sv. Ontons nepaklauseja tos viltejgos neškejsta gora kardinošanas un goja vel tolok tuksnesi. Tulajk valns isoka ju kardinot ar neškejstejgim dumim un korejbom. Sv. Ontons uzvareja un šitos kardinošanas ar gaveni un dedzejgoku Diva liugšonu.

Neškejsts gors, redzedams, ka un tis niko nelejdz, ka sv. Ontons jam nepasadud, pasarodeja jam ar lelu citu valnu pulku, krita uz jo versá un soku dauzejt. Nu isokuma Divs dalajdia, ka sv. Ontons lauzdamis ar tim valnim topa ivajnots, t. i. ranejts, un pakrita pi zemes. Bet pečok, kad vel guladams uz zemes, karškok pisaucia visuvarejgu Diva palejgu, valni atsarova nust un niko jam nevareja padarejt, tik bideja ju nu tolines. Cits nu viniu pasametia par loci, cits par višku, cits par ciuku, vaj par plesejgu suni un tam lejdzonu. Sv. Ontons vel guļadams uz zemes, un vardamis uz vimin saceja: „Zinoms, ka jius bez Diva dalajzsonas niko nevarit man padarejt. Laj gon es tagad esmu storp jums, kaj mozs torpens, bet, kaj diva kolps, esmu stiproks par šim lupim. Par velti mani bidejat: jo Divs ar manim, tod es ar svata krista zejmi, varu jius tiulen atdzejt nust.“ Tamá pat ocu-mirkli pasarodejas spudrumis nu dabasim, un valni izgajsa, kaj puteklis, un sv. Ontons iraudzeja Pati Kungu Jezu, tod jis uzsaucia ar pricas osorom: „O milajs Jezu, kur tu beji nu isokuma, kad es lauzus ar tim launim gorim?“ un

izdzerda bolsu: „Es beju tepat, bet nu isokuma verus tik uz tova patia spaka. Nebejstis, visod tev palejdzęs.“ Un Svatajs tiulen topa izzolejts nu ranam un palika vel stiproks un vasaloks, ne kaj pirmok beja.

Jis goja tulajk tuksnesi un neškejsts gors soka ju otkon kardinot. Numetia pret ju sudobra bludeniu, pečok lika pret viniu zalta gobolus, bet Svatajs pazina, ka valns grib ju apmonejt, un neticeja tam. Svatajs Ontons dzejvoja tuksnesi vintulejgs 20 godu. Pec to izzinoja lauds jo dzejvi, un daudz kas atgoja pi jo, gribadami tajpat dzejvot tuksnesi, un kļau-sejt sv. Ontona visakamá. Tajds beja sv. Ontona Zakona aba brolestes isokums. Sis Svatajs taj vujceja sóvus tuksneša lejdz-dzejvotajus: „Bīžok liudzit Diva. Nepasadudat valna kardinošonom. Patisejgam Katolam valns niko nevar padarejt, kolpoj tik Divam nu visas sirds. Tik nevajaga nu isokuma porok cisi gavet un citus visajdus griutumus un osas pakutas panest, kaj dora vaci un jau aproduši tuksneša-dzejvotoji. Socit pa mozom, bet un mozas litas izpildit, kaj tik var, lobok. Esit pazemejgi, ūlsirdejgi, bez dusmes, un kolpoj Kungam Jezam iks skejstejbas, un milojit Ju nu visas sirds.“

Svatajs Ontons roja ar borgim vordim visus tus, kuri atsaškejria nu Svatas Katolu Ticejbas. Tajdu pavism nelajdia pi sevis, bet sorgojos nu vinim, kaj nu lipejgas slimejbas. Sis Svatajs, kad jau beja jam 105 godi, padejá sová slimejbá, vujceja un pimineja vel rejzi visim tim, kuri beja klot, ka visod paturatu Svatu Katolu Ticejbu, klausejtu Vejskupu un baznejckungu. Pec to svati numira, un lauds caur liugšonom uz sv. Ontonu daboj tagad nu Diva daudzi brejnumu un ūlestejbu.

Ap sv. Feliksa dzejvi.

Svatajs Felikss beja par baznejckungu. Tulajk tamá molá pogoni jemia mucejt Kristejtus lauds. Nolas pilsatá grieveja sagiut sv. Maksimu Vejskupu, bet Vejskups nusaglo-

boja nu slapkauniu uz kajdu lajku un atstoja sová vitá sv. baznejkungu Feliksu. Tod pogoni, neatraduši Vejskupa, soka komot sv. Feliksu. Sažniaudzia jam nezelejgi rukas un kojas un isledzia citumá. Pogoni gribuja vinju pa prišku ar bodu merdet un pečok numucejt, bet ūzelejgajgs Divs to nedalajdia. Kad sv. Feliks taj sasits guleja, pasarodeja jam Engels un pasaceja: „Feliks, celis un ej pec manis.“ Felikss rauga kustinotis, un tiulen spriuk valá nu pinaklim. Tulajk Engels izvedia ju nu eituma, kurs beja un palika ajzslagts. Sv. Felikss otkon goja pi Kristejtim laudim, kurus drusinoja, moceja un paciloja jus nuvorgusu goru. Jis beja ciši ūzelsirdejgs, un ar ku tik vareja, palejdzeja nabadzejgokim. Jis moceja, ka pogoni var tik misu nukomot, bet ka dvesele, vojota biudama, vajrok ajzpelnjej moksas pi Diva, jo tik visu paciss mirejgi un Diva milejbash del. Pogoni mudri padžida, kur ir sv. Felikss un tiulen siuteja šovus slapkaunius, un si satopa Feliksu pilsatá; bet Divs nedevia ŝam svatajam baznejkungam tikt tagad pogonu rukós. Divs aptimsoja jus aces taj, ka laj gon ji beja redzejuši sv. Feliksu bet ūsurejz jo nepazina. Vajcoja tod jo patia, vaj jis nezins, kur ass Felikss. Šis smidamis atsaceja. „Feliksu ir daudzi, es nezinu, kuro jius meklejat.“ Pogoni goja tolok. Sv. Felikss ka ne toptu pazejts, goja mudri uz eitu ilu un tí pasagloboja storp sinom kajdá timsá un ūsaurá kakteniá. Pogoni mekleja. Vins nu jim beja pamanijs, kaj sv. Felikss globojos un tiulen sasaucia eitu, kuri saskreja uz tu vitu ar lelu pulku, bet Divs un te sorgoja sovu kolpu; kaj tik svatajs Felikss beja igojs tamá kakteniá, tiulen rodos dzerniuklis un ajztipia tu vitu ar sovu tejklu. Pogoni, iraudzejuši staipekni, ni dumot nedumoja, ka Felikss ti varatu biut nusaglobojs. Jemia tod lomot tu cilvaku, kurs vinius bej uz turini atvedis, sacejdami: „Te un miusa nevaratu ilejst, ne tik cilvaks,“ un goja prujom.

Pec to Felikss, dzejvodams ūsaurá kambarejtí, globojas nu pogonim sešus menešus. Drejzi numira tos pogonu valsts varmocejgajgs kejzers un soka valdejt divabajlejgajgs Konstan-

tins Lelajs. Jis devia miru svataj Katolu Baznejcraj un pogonim nebeja atlauts mucejt Kristejtus lauds, par tu ka pats tis kejzers palika par Kristejtu. Tulajk sv. Felikss, jau niko vajrok nesabejdam, moceja lauds un grizia uz Divu, un taj, nudzejvojs garu miuzu, bogots ar nupalnijm, mirejgi numira, ka dzejvot miuzejgá pricá debesis.

Ap sv. Eduarda dzejvi.

Svatajs Eduards beja par Anglijas keniniu. Tik ku, jauns biudams, isoka valdejt, kaj Anglijaj uzgoja griuti lajki. Citas valsts, ejsti Danijas keninš Kanuts vordá ibruka Anglijá ar daudz tiukstušom kara-vejru. Isasoka kars. Tulajk Anglijá beja daudz sliktig lelkungu, kuri nepalika uzticejgi sovam valdinikam Eduardam, bet bez pretejsonos, negudejgi atsadevia Kanutam, un nudevejgi pijemia tu svešiniku par sovu keniniu. Patisejgajgs keninš Eduards topa izdejts nu sovas valsts. Tulajk jis jemia taj liugt Diva: „O Visuvarejgajgs Divs, jo Tu man palejdzejsi izdzejti nu Anglijas tu munu pretiniku, netajsnejgu Kanutu, apsajemu Tev, o ūzelejgajgs Divs, dzejvot tod iks ūskejstejbash lejdz novej; un kad jau sokšu otkon valdet sová Anglijá, kaj keninš, apsajemu tod nuit uz Rimu, kur dzejvoj Pavests un liugšu Tevis tur pi sv. Pitera Apustola groba.“

Milasirdejgajgs Divs isklauseja svato keninia. Drejzi pec to numira Kanuts, un Anglijá soka otkon valdet Eduards. Augsti kungi, kuri dzejvoja pi keninia, saceja viniam, ka jam nepicišami vajags pajimt sivu, par tu ka citajzok pec jo smertes vareškuši otkon biut nemiri, cikom icaltu jaunu keniniu. To pat praseja nu svato Eduarda un visi lauds. Tulajk tis Svatajs liudzia Diva, laj jam paroda, ku darejt, ka neporkopt sova apsulejuma dzejvot ūskejstejbá. Padareja taj. Atroda divabajlejgajgs mejtini, kura taj pat kaj jis, beja apsajemuse dzejvot ūskejstejbá, un ar tu sasalauloja Taj apmiri-

noja lauds, un neporkopia sovu apsulejumu Divam, jo keninš ar sovu briuti dzejvoja tik kaj brols ar mosu.

Eduardam palika vel vins apsulejums, kas bez joizpilda. Jam bez joizdora svatcelošona uz Rimu. Bet nu Anglijas uz Rimu ciši toli. Tam keniniam tod biutu vajdzejis braukt uz turini kajdu pugoda, bet kaj tik sv. Eduards biutu izgojs nu Anglijas, Danijas keninš tiulen ofkon ibrukta Anglijá: izcaltu kars, kas padarejtu laudim daudzi launa. Keninš Eduards pats nevaradams braukt, siuteja uz Rimu sovus vitinikus, un uzdevia tim, ka itu pi Svato Tava un liugtu Jo, ka keninia braukšonu uz Rimu samejtu ar kajdu citu lobu dorbu. Pavests taj un padareja: lika tu naudu, kuru biutu bejs joizdut celá, izdalejt ubogim. Un vel pastatejt vinu Klosteri. Keninš Svatu Tava valu^{*)} uzticejgi izpildija.

Sv. Eduards ceški^{**)} klauseja sv. Mišas. Del ubogim beja ciši želsirdejgs, kaj tavs. Del visim laudim, pat un sliktim, labi dareja, cik vin speja. Jis vel dzejvodams padareja daudzi brejnumu. Kajdu klibu, ajznasdams ju pret oltori baznejcá, brejnejgi izzoleja. Dazi okli palika vasali caur tu vin, ka skoloja aces ar tu iuden, ar kuri sv. Eduards bez sev mozgojs muti. Tropejos rejzi, ka tod, kad pi golda rejzé ar keniniu sedeja kajds slikts kungs Godvins vordá, kurs kara lajká bez palejdzejis inajdnikim nukaut keninia broli, sv. Eduards pimineja sovu nukautu broli. Godvins nusabejda. Dumoja, ka bius nustropats par sovu nedorbu; un gribadams sevi attajsniot, caur ajzalikšonu un ajzalodejšonu, pajemia majzes kimuseniu un saceja: „Jo es esmu nukovis keninia broli, laj šis majzis gabalenš isaspriž man rejklá.“ Divers tu dalajdia. Godvins ajzareja un tiulen numira.

Sv. Eduards, kod tik satika ubogu, visod devia kaļadu. Bet rejzi nutika, ka jam niko nebeja lejdz, tod satiktom ubogom atdevia sovu gradzinu. Neilgi pec to, divi keninia su-

^{*)} vala = griba.

^{**) ceški = bizi.}

lajni beja taj ajzamaldejusi ka nevareja tikt satá. Tulajk pasarodeja jím nezkajds cilvaks un parodeja celu; škerdamis nu jím tis nepazejstamajs izsaceja tus vordus: „Es esmu sv. Jons Evangelists, jiusu keninia Eduarda Ajzbildnis. Nesen pasamits par ubogu praseju nu jo kaļadas, un raug, jis man idevia šitu zalta gradzinu; jemit ju un pasokit jam tu, ka pec sešim menešim mes sasatiksim ar ju debesis.“ Un taj ejstīn nutika. Sv. Eduards ari numira tamā, paprisku pa-sludinotajá lajká, ejsti 1030 godā.

Ap sv. Agnezes^{*)} dzejvi.

Svato Agneze, vel tik 13 godu mejtine, upureja sevi Divam un apsiuleja dzejvot miužam skejstejbá. Jej dzima un dzejvoja Rimas pilsatá. Jej ciši pačika kajdam tos pilsatas augsta kunga vinejgam dalam, kurs ju gribēja pajimt par sivu. Tis jauneklis beja par pogonu, jo tulajk, t. i. ap 298 godu tamā vacu vacajá piltatá pa lelokaj dalaj dzejvoja vel pogoni. Tis Agnezs milotojs atsiuteja jaj daudz bogotu dovonu, prasejdamas palikt par jo laudaveniu. Bet sv. Agneze lidzias pijimt ar tim vordim: „Jau es esmu sevi apsulejuse lobokam, varejgokam un bogotokam briutgonam, ne kaj tu osi.“ Jej dumojā te par Kungu Jezu, bet pogons to nesaprota dumojā ka Agneze runoj par kajdu bogotu jaunekli, un brejnojas, kas tis tajds varatu biut, jo jis pats beja ciši bogots. Siuteja vel dorgokas litas, bet sv. Agneze vis jus nepijemja; jis pačika nuskumejgs. Un kad izzinoja, ka Agneze ir par Kristejtu, soka priecis, un ceret, ka caur mukom vares ju pispist palikt par sivu, voj mozokajs, atribt. Jo tavs ari bez ciš dusmejgs, ka Agneze pretejos jo dalam, un raudzeja nu isokuma pirunot Agnezi ar lobim vordim, bet vis beja par velti. Pogoni tod pajemia nevajnejgu mejtini un nudevja

^{*)} Agnezes = Agneškas.

tisaj. Tis pats augstajs kungs, to jaunekla, kurs Agnezi bildinoja, tavs beja par angstoku tisotoju. Is tod isoka pratnotinot Agnezi: „Vaj tu esi jau nukristejta?“ Agneze atbildeja: „Es sen jau esmu atsadavuse munam Pestejtojam ar misu un dveseli un nikas manis neatraus nu Vinia.“ Pogons saceja: „Izlos sev vinu nu šom divejom litom. Vaj izej pi muna tik varejga dala, vaj es tev likšu kolpot miusu divim. Tev bius dadzinot guni pret miusu diviti Vestu.“ Svato attsaceja: „Man lōbok biutu izit pi tova dala, par tu ka jis ari ir cilvaks, kuru Divs radeja pec sova gima un lejdzejbas, ne kaj pilugt nedzejvu divaklu, akmeniu, vaj kuka gobolu. Bet niko nu to visa nebius. Es kolpošu, cikam dzevošu, ejstinajam Divam, kurs radeja dabasus, zemi un visas litas caur miusu Kungu Jezu Kristu, kurs mius atperka numerdams pi krista, augšan celas tresá diná nu mirunim, ira uzkopis debesís, un atis pasaula gola sudejt visus lauds. Tam es ticu, Vinia klausu un miloju.“

„Jo taj,“ pogons atbildeja, „tod es tevi citajzok stropešu. Tu nesabejstis numert nu mukom, tod es godošu par tu, ka pazustu tova Kunga Jezam upurato škejstejba. Es likšu tev dzejvot nekaunejbas mojá.“

„Ak tu nelajmejgajs pogons,“ attsaceja sv. mejtine, „ka tu zinotu ap ejstinu Divu, ka Jis ir visu varejgs, tod tu manis taj nebidatu. Es tev soku, ka neupurejšu divaklim un Divs munas škejstejbas globotojs, sorgos mani taj, ka ni vins inajdniks nespes man tos atjimt, un es visod palikšu nevajnejga.“

„Kad Svato bej jau nuvasta tamá mojá, jej iraudzeja ar lelu pricu Engeli Sorgotoju stovut klot. Engels apeļja ju ar tajdu brejnejgu spudrumu, ka visus apjemia bajle, un nivins nu delišim neisadrusinoja it pi vinias klot. Vinejgi tik tis jauneklis, kurs koroja viniu dabot par sivu raudzeja tivotis, bet Engels Sorgotojs nelovia tam pogonam ajžkart Svatu mejtini un jis tiulen topa nu Engela nusists lejdz novej.

Tod nusabejda to jaunekla tavs, jam beja žal bez mara vinejgo dala, porstoja mucejt sv. Agnezi, bet jemia viniu liugt ar osorom, ka jej atdzejvinotu jo dalu.

Agneze tod saceja: „Jius pogoni neesit cinejgi tos ūlestestebas, bet ka jius ticatu vinejgam un patisejgam Divam, liugsu, laj Kungs Jezus picel nu mirunim tovu dalu.“

Tod tej Diva kolpiunejte ejsu bridejti*) paliudzia Diva un jauneklis celas dzejvs un vasals. Redzedami tu brejnumu daudz pogonu pijemia Kristejbu, un pats tis lels kungs ar sovu dalu ari palika par ticejgim; un gribija jau ļajst valá sv. Agnezi; bet citi launi pogoni saskreja un klidzia, ka Agnezi nutisot uz novi. Slıktim laudim lobi nepatejk. Tod salika lelu guni uz kuras gribija sadadzinot svatu merdzeniu. Bet guntenia jos nedadzinoja vis, jej stoveja guni, kaj kajdá skajstá ustobá: guns nu jos atsarovia nust un skreja pogonim versá. Tulajk sv. Agneze attsamatuse celús un sa slejuse rucenias, taj liudzia Diva: „Guds un slave Tev, o mi zejgais un visuvarejgais Divs, ka Tu munu misu un dveseli lejdz šam ļajkam esi miļasirdejgi globojs. Bet gon jau tus brejnumu. Pajam mani, o Kungs Jezu, uz sevim.“

Kad tu runoja, nezkajds pogons viniaj pordiuria ar zubinu koklu un taj sv. Agneze numira. Uz jos novis vitas ir pastatejta baznejca, kuru sauc par sv. Agnezes bazneju, kurá un tagat laudz izliuds nu Diva daudz ūlestestebu. Pi tos baznejcas ira klosters del mejtinem, kuros atsaddod pa visam Divam un dzejvoj atšķertas nu pasaula iks liugšonom, škejstejbas, paklausejšonas un graku vajdešonas dorbum. Sv. Tavs lika tom mejtenem audzet boltus jerinius, pečok nu tus jeriniu vilnas, tos pat divabajlejgas mejtines auz un tajsa sovajdu metelejti, kuru sauc par „pallijumu“ un kuru Sv. Tavs siuta jaun-icaltim Ercvejskupim. Tis ir jim par vares un nevajnejbas zejmi un rutu, kuru volkoj pi Diva kolpošonas dazos lelokós svatdiniás.

*) bridejts = ūltenia.

Ap sv. Ignata dzejvi.

Sv. Ignats beja par Vejskupu Antiochijas pilsatā. Dzejvoja ap 110-tu godu pec Kunga Jeza pidzimšonas. Tulajk par Rima valsts kejzeri beja pogons Trajans vordā. Šis lajzdamis uz karu, liudzia sovu divaklu, un upureja vinim, un citus lauds spidia tu pat darejt. Kejzeram pasceja, ka Vejskups Ignats daudz pogonu atgrizut uz Kristejgus ticejbu, un ka Antiochijá jau nikas vajrs negribēkis šus divu piliugt. Kejzers lika atvest sv. Ignatu uz sevi, jemia pret viniu lilejt sovus divaklus. Bet sv. Ignats visim skajdri pirodeja, ka vins tik ir ejstajs Divs, un ka nepicīšami vajag ticejt Pestejtojam, kas grib izglobt sevi nu miužejgas pazusonas. Trajans redzedams, ka sv. Ignata nevares pispist ajzaligt Kunga Jeza, nutisoja ju uz novi. Pogonu kara-vejri izlika pinaklus uz Svato rukom un kojom, kaj beja kejzers pisacejs un vedia ju uz Rimu. Tulajk, kaj Antiochijá, taj aridzan Rimá, beja daudz Kristejtu lauzu. Sv. Ignats raksteja uz Rima Katolim, un tamá rokstá patejcas Divam, ka jam kaut*) vacam Divs atlaun biut numucejtam par ticejbu. „Paldis Divam,“ saceja, „es numeršu par Ticejbu, laj zina pogoni, ka Kungs Jezus idus ticejgim miužejgu dzejvi par su lajcejgu, kuru pogoni atjem nu mums. Jius tod, muni mili, ne-esit ciš nuskumejgi munas noves del. Atlaunit, laj es jau ejmu pi Diva. Nesa-piulejit, ka mani izdabot nu pogonu rukom. Esmu nutisots, laj apad mani plesejgi zveri . . . Laj guns, krists, zveri, nuceršona, kauļu lauzejšona un citas mukas man atnok, ka tik biut ar Kungu Jezu. Lobok man numert del Ticejbas, ne kaj valdejt visu pasauli. Pestejtojs numira par manim, es ari del Jo, labprot citejšu visajdas mukas un atdušu Jam sovu dzejvi.“

Sv. Ignats ir numucejts un jo kauleni topa salasejti ar lelu cinu un gudu, un nusiutejti uz Antiochijas baznejcu.

*) kaut = koč.

Ap sv. Agatas dzejvi.

Sv. Agata jau nu barna dinom labi beja izmocejta iks svatas Ticejbas. Vinias dzimdinotoji beja par lobim katolim, un portikusi dzejvoja Panormas pilsatā uz lelas solas, kuru sauc par Siciliju. Jej vel ciči jauna bindama apsuleja Divam dzejvot miužam skejstejbá. Un topec, ka tamá lajká vel vojoja Kristejtus, jej gatavejas numert par Ticejbu, jo tis Divam patiktu. Ne par ilgu lajku kejzers Decijus lika Kristejtus lauds kaut zemé, kam ji rejzé ar pogonim nepiliudzia divaklu. Sicilijas porvaldejtojs ajzgripeja sv. Agatu pajint sev par sivu, par tu ka jej beja skajstoka pár citom margom. Tod jis lika sovim kara-vejrim atvest sv. Agatu nu Panormas uz Kataniju, kur jis pats dzejvoja. Ti kara-vejri nu isokuma ajeinoja sv. mejtni ar lajpnim vordim braukt jim lejdza. Sv. Agata praseja jus, laj jej atlaun paprišku mozu šalteniū paliugt Diva. Tod igojuse sová kambarejti, atsametia celūs, acs un rukas pacel uz debesim un taj isoka liugt: „O visuzelejgajs Divs, tu zini munu sirdi un ticejbu, istiprinoj tod mani, ka es paliktu viņajz skejsta. Laj neškejsts gors, un tis pogons vinia kolps neporvar manis. Pijem man kaj jauku sovu upuri, tok tu esi muns vinejgajs, patisejgajs un miužejgi gudinojamajs Divs. Amen.“

Kad tej Svato atbraucia uz Kataniju, tis Sicilijas versiniks lika sv. Agataj dzejvot pi nezkajdas sivites, kuraj beja picas mejtas. Tej sivite biudama par divaklu gudinotoju, gripeja ari sv. Agatu apradinot ar so pasaula launumu. Jej ar iztejkšonu un lomošonus piulejas pispist Svatu atdut gudu divaklim, un numilot misas baudejumus. Bet sv. mejtine, kaj akminia miurs, atsaturreja pret visom kardinošonom. Liudzia tik česok un ar osorom Diva palejga. Tej sivite redzedama, ka jej ninika nepadarejs, nugoja uz to kungu un pasaceja, ka vinia nevarute niko ispet pi tos mejtines. Tod tis versiniks luti ajzadusmoja un paveleja atvest sv. Agatu uz sevīm. Kad tis bej padarejts, jis jemia jos vajcot, kam jej jo neklausa un neupurej divaklim. Bet sv. mejtine jam atbildeja ar garu

runu, kurá pirodeja pogonu ticejbas aplamejbu, taj ka versinikam bej kauns, un gribejt — negribejt joatzejst, ka sv. Agata runoj patisejbu; bet vis tis nejedzejgajs pogons ispidia ju timsá un smirdusá citumá. Nokušá diná jis atkon sancia sv. Agatu pi sevis un visajz pirunoja ajzaliktis Jeza. Peçok jemia brismejgi mucejt. Bet sv. Agata ne tik vin neatkrita nu patisos ticejbas, bet vel gribuja tu pogonu ar gudru runu atgrist uz Divu. Kad ju sita, jej saceja: „Taj kritni sisdam ijis nu munas misas izsisset, kaj nu ozbora palovas. Un muna dvesele tejroka un skajstoka iis dabasús.“

Pec ŝaustejšonas pogoni plukoja un grajzeja sv. Agatas misu, darejdami leļu sopi; pat atgrizia jaj kriutis un taj tikku dzejvu ajzsledzia otkon citumá. Tulajk Ŝelejgajs Divs remdeja sopes sovaj kolpiuniaj: siuteja uz viniu sv. Piteri Apustolu, kurs ar jaunkim vordim ju ipricinoja un pasludinoja, ka tiulen taps izzolejta nu vajniom, tas ir ranom. Taj ari patiš nutika, sv. Agata palika vasala. Gudinoja tod Divu par tu brejnumu, un gatavojo uz jaunu karu ar pogonim. Un patiš ne por ilgu lajku pogoni izvedia ju nu cituma, un beja dižan porstejkta*) pamanejdami, ka sv. Agata beja pavasam vasala.

„Redzit niu, saceja sv. Agata, Kunga Jeza varejgu spaku? Jis mani izzoleja vina ocu-mirkli. Jis ira patisajjs vinejgajs Divs, bet jiusu divakli ir par neškejsttim gorim. Kam jius cinejat nedzejvu zalta, voj akminia gobolu?“

Bet sv. Agatas mocejba pogonim nepalejdzeja, vini vel vajrok uz jos sirdejas. Ji sakiura lelu guni, uz kuras gribuja sadadzinot sv. Agatu. Ji jau nesia viniu pi guns, bet raug, kajds brejnums nutika uz sv. Agatas liugsonu. Zeme soka tricet; visi tos pilsatas lauds jemia nu bajles brekt, un daudz nu vinim atskrejuši uz mukas vitu, klidzia, laj nekomoj sv. Agatas. Turines versiniks ari nusabejda; porstoja mucejt, bet nepalajdia vel pavism valá. Lika ivest otkon citumá. Te

*) porstejkta biut = iraudzet ku negajdejtu — brejnotis.

jau nuvordzinota un nukomota sv. mejtine liudzia Diva, laj jau pajem ju uz sevim, un mirejgi numira. Kristeji lauds pagłoboja vinias misu ar leļu gudu. Launajs versiniks, kad jau nebeja varejis sv. Agatas dzejvas porvaret, gribuja kaut vinias montu čupt ruká. Bet Divs jam un to neatlovia: jis braukdams pa celu, ikrita upé un nuslejka.

Sv. Agata ir atzejta par Sorgotoju nu guns. Jau tiulen utrajá godá pec jos noves, kad Etnas kolns soka izvemt brismejgu leļu guni, Katanijas dzejvotoji liudzia Diva caur sv. Agatu izglobt jus nu nelajmes. Stovuklis bej brismejgs. Guns ar vinu vajrok soves ora nu kolna. Zeme isoka tricet. Peçok kolns jemia svajdet nu sevis ora ar leļu rejbinu nukoršus akminius. Ti jau skreja uz mista pusi; rejzé ar tim akminim soka litis uz pilsatas pusi leļa un korsta Ŝkejstuma straume, kuru saue par ļavu. Visim biutu atnocs gols, jo sv. Agata nebiutu izliuguse nu Diva apsažalošonas. Raug, kajds brejnums nutika. Kad visi kristeji un pogoni saskreja pi sv. Agatas misas, karški liugdami globšonas ar rejzi zemes tricešona aprima, brismejgais kolns nuklusa, un gunejgo sveču straume atsagrizia. Kaj brejnejgs ir Divs ikš sovim Svatim!

Ap sv. Dertas dzejvi.

Sv. Dorts dzejvoja Kappadocijas pilsatá 230 godá pec Kunga Jeza pidzimšonas. Jej beja divabajlejgi izaudzata nu Katolim dzimdinotojim un taj ari labi izmocejta sv. Ticejbá. Jej apsajemja miužam dzejvot ikš Ŝkejstejbas, bet miužs jaj nebeja gars. Tulajk pogoni Kristejtus lauds komoja un sita zemé par sv. Ticejbu. Uz Kappadociju atbraucia versiniks Sapricijuss ar sovim kara-vejrim un tiulen lika stodejt sev prišká sv. Dortu. Kad jej negribeja gudinot divaklu, jemia ju visajz mucejt. Bet tis pogons redzedams, ka sv. Dorts gribatu lobok numert, nekaj ajzalikt Jeza Krista, devia ju dijejom sivitem, laj pirunoj ju atstot Kristejtus Ticejbu un sokt

upuret divaklim. Tos sivites beja pirmok par kristejgom, bet peçok muku bejdamos, ir atritušas nu patisos Ticejbas un pa-likušas par pogonitem. Jos tod gribuja ari sv. Dortu pirunot, laj tajpat pador. Jos uz ju saceja: „Paklaus to miusu ver-sinika, tod varesi dzejvot iks bagatejbas. Kopec tu sevis nežaloj. Tu esi tajda jaunenka un skajsta, soc gudinot miusu divus, izej pi vejra un baudejsi šo pasaula pricas.“

Sv. Dorta atbildeja: „Ak jius nelajmejgos sivites, vaj tod nezinot, kas miusu gajda pec noves? Jius seniok bejot par kristejtom un esit dzerdejušas, kaj Divs stropes par sliktim dorbim. Ak, lobok jius manis klausit un atsagrizit otkon uz Divu.“ Un taj vel runoja gudrus vordus, cikom tos sivites porjemia žalums, tod jos uzsaucia: „Ku mes be-dejgas darejsim, mes tok rejzi ajzlidziam Kunga Jeza, topec biusim pazudinotas.“ Uz tu sv. Dorta taj saceja: „Jius tagad grakojet vel vajrok, par tu ka neturit ceribas, uz Diva milasirdejbu, nekaj pirmok nu Jo atkrisdamas. Kas patiši žaloj par grakim, un stipri apzajemas uzlobot sovu dzejvi, Divs tam visod atlajss grakus. Diva želsirdejba ir leloka par visim grakim. Tod jau jiusu graku vajdešonas ari neatstums nu sevis. Kungs Jezus numira pi krista par grecinikim, ejtia pi Jo ar ticejbu, ar žalumu par grakim un cerejbu, tod milej-gajs Divs visu jums atlajss.“

Turejž Svato liudzia Diva par tom sivitem un jus sirds topa satrikta, jos atsagrizia uz patisejgu Divu, un isoka vajdet par grakim. Peçok pogons Sapricijus pasaucia tus sivišu un vajcoja, vaj jau pirunojušas Dortu ajzaligtis Jeza Krista? Šos atbildeja: „Ne, jej miusim parodeja patisejgu celu, izmoceja mius sv. Ticejbá, un tagad esim tajpat par Kristejtom.“ Pogons brismejgi apzadusmoja, jemia sist tos sivites, un pedejgi lika jos sadadzinot guni. Sv. Dorta drusinoja jos mukas lajká runodama: „Tej nove laj ir jums par atlejdzinošonu par grakim, taj drejž iraudzejsit debesis Kungu Jezu, nu kura nikod nebiusit vajrs atškertas. Taj tod tos divi sivites topa numucejtas.

Pogoni tagad soka mucejt sv. Dortu. Sita un pamozom dadzinoja ar guni, ka mukas vajrok pavilcinot, bet jej citia visu ar pricu. Pogoni brejnojos un vajcoja, kaj var cist tajdas mukas, nebiudams nuskumejgs, bet Svato saceja: „Del to es pricojus, ka drejži kliušu debesis pi Diva, kur pricosus miuzam ar Kungu Jezu.“

Tulajk kajds pogons, Teofils vordá, saceja smidamis: „Liudzu, atsiut man nu sova raja dorzá, kad tiksi debesis obuli, vaj kajdu rúzi.“ „Labi,“ sv. Dorta atbildeja, „gajd vin, atsiutejšu.“ Un patiši, kad sv. Dorta topa nucersta ar zubinu, neporgoja vel pus-stundes, kaj mozenš bet lutis skajsts berniš, atnesia tam cilvakam trejs obulus, un trejs smukas-smukas ruzejtes. „Še, Teofil,“ taj saceja tis berniš, „tev šitu atsiuta nu dabasim sv. Dorta.“ Teofils redzedams tajdu brejnumu, paļika par Kristejtu, un slavinoja Divu. Jis visim saceja: Tis tik ira patisejgais Divs, iks kura tie Kristejti, gon jau man dzejvot iks neticejbas, tiulen pijimšu sv. Kristejbu, un kolpošu Divam kaj pidar.“

Vinia draugi raudzeja ju-nu to atrunot: „Ku tu dori, ak tevi nutisos par tu uz novi. Apsaver, var biut tis barns ar tim obulim un pucejtem nebeja vel par leļu brejnumu.“ „Ku jius man stostit, saceja Teofils, kaj tis nav par leļu brejnumu, ak tagad pi mums ir zima, dzejvojam Februara menesí, 6-tu dinu, ora ir sołtums, kur kas var tagad atrash tajdus svajgus un tajdas zidiušas pučas, kurom lapenes vel pavisam zallas? Un tis barns, kuram pa augumam never dut vajrok par četrim godim . . . vaj tis nav par brejnumu. Ka jius biutu dzerdejuši, kaj jis gudri ir ar manim runojs? Taj, ka un vaci taj nerunoj. Pitejk, es pazinu patisejgu Divu, jam vin kolpošu lejdz novej.“

Sapricijuss dabojs par tu zinot nutisoja Teofilu uz novi, un taj Teofils drejži sašatika debesis ar sv. Dortu, kur dzejvoj miuzam lajmejgi.

Ap sv. Brigitas dzejvi.

Sv. Brigitas tavs beja par slíktu cilvaku, un gudinoja divaklus, kaj visi pogoni. Jis pordevia sovu vel mezeniu mejtu citam pogonam par kolpiuni. Te sv. mejtine beja par guvu-gani. Jaj beja ciši Ŝelejga sirds: jej daleja ubogim pinu, uz kura Ŝkitos par sajminejcu. Jos kungs, kaj pogons, nimoz nezašloja begejgu. Jis redzedams nepilnu sviksta spani, soka dusmotis un todel Brigitा liudzia Diva, laj ju globoj nu pogona dusmem. Ŝelejgais Divs apsažaloja un padareja tajdu brejnumu: Sviksta spans tiulen tika pilns. Pogons, iraudzejs tajdu brejnumu, pats paļika par Kristejtu, un soka ciši cinejt sv. Brigitu. Jos jau neatzina vajrs par kolpiuni, bet bagatejgi apdovinojs paļajdia valā, laj it un dzejvoj kur patejk. Sv. Brigitा atgoja pi sova tava. Jej beja ciši skajsta, un topec daudz kas gribi jaſimt ju par sivu. Bet Svato bej jau sen apsajemusia dzejvot jumpravejbá. Todel liudzia Diva, laj atjem nu jos skajstumu, ka preciniki^{*)} dutu jaj miru. Divs isklausoja jos liugšonu, jej paļika ar vinu aci okla. Tod isastoja klosteri par nonni,^{**) nonne} un dzejvoja tur rejzé ar citom mejtinem. Te jej padareja daudzi brejnumu, ar kurim palej-dzeja laudim un daudzinoja Diva gudu. Visu brejnumu nevar izstostejt. Paraugam pastosteju tik kajdi pori.

Kajds sliminiks, biudams vis vinós votis, liudzia sv. Brigitas palejga. Jej apsļacinoja ju ar svetejtu iudini, un slimniks palika vasals. Bez to jej izzoleja ar svetejtu iudini vel daudz citu. Dazi okli caur jos liugšonu isoka redzet, un mami atdaboja runu.

Kajds lels kungs negribeja lajst sovas mejtas dzejvot klosteri ar sv. Brigitu. Tulajk to kunga mejta raudzeja izbegt nu satas. Jej tavam neredit baga uz klosteri. Bet drejzi izzinoja ap tu satā, un tis kungs ar citu vejru pulku dzinos pakal sovaj mejtej gribadams ju tiulen atvest atpakal

^{*)} preciniki = tautu dali, briutgoni, svoti.

^{**) nonne} = mukite, zakonejca.

uz satu. Tulajk taj mejtinej, kura jau beja tikuse tiuli pi klosteri, brejnejgi palejdzeja sv. Brigita. Jej pormetia svatu kristu uz cela, kur joja tis kungs. Kad ſis atgoja lejdz taj porkristejtaj vitaj, zirgi niparku negribeja it tolok. Tis kungs nubidats ar tu nutikumu, jemia zalot par grakim, ka ajzka-veja sovu mejtu palikt par nonni. Devia tod jej pilnu valu; ſej otkon stojos dzejvot klosteri zam sv. Brigitas vadejbas: divabajlejgi, pazemejgi iks nabadzejbas un miuzejgas ſkejstejbas. Sv. Brigitा ilgus godus nudzejvojuse un daudzi loba padarejuse atsaškejra nu ſo pasaula ar pricu, ka debesis ar visim Svatim miužam Divu gudinot.

Ap miusu pirmus dzimdinotoju Oduma un Ivas dzejvi.

Nu poſa isokuma beja tik vins Divs iks Visusvatokas Trejadibas. Vajrok nebija niko. Visulobokajs Divs gribadams, ka un cits kas dzejvotu un biutu lajmejgs, radeja dabasus, zemi un visu kas tik ir uz pasaula. Engeli un lauds topa taj radejti, ka miužam nemertu. Visupirmok Divs radeja Engelus un devia jim lajku del nupelnejšonas miuzejgas lajmes. Jo ji biutu visakamā Divu klausoju, miuzejgi biutu paļiku, lobi un lajmejgi. Bet nevisi beja uzticejgi Divam. Lels Engelus pulks, zam Lucipera vadejbas, ajzgribeja biut lejdzoni patim Divam. Tulajk Divs slíktus engelus vinā ocu-mirkli nugriudia nu dabasim un nugremdeja ellē, un ji nu smukim Engelim palika par brismejgim un neskejsttim gorim — valnim. Bet lobi Engeli par kuru vadejtoju beja sv. Mikels Ercengels, daboja nu Diva neporgruzamu un neatjemamu svaltu, un pastavejgu miuzejgu lajmi.

Pec to kad jau zeme, un vis kas uz vinias ir, beja radejts, Divs pedejgi radeja pirmus lauds, Odumu un Ivu, un numatinoja jus uz dzejvi raja dorzá, kur jim visa loba beja pa-piļnam, niko netriuka. Pec ſos lajcejgos dzejves, kuraj bej nūritet bez vorgim un griutejbom, Divs jim bej nusprids iit

debesis nugriustus engelu vita. Tis vis jim bej apsulejts ar tu nurunu, jo klausejs Diva. Tod Radejtojs devia mius pirmajim dzimdinotojim tajdu bauslejbu, ka nu vina kuka, kuru saucia par ļoba un slikta pazejšonas kuku, neestu auglu. Nu visim citim kukim beja atlauts est, eik grib. Beja ari nu Diva pascejts, ka jo ji ess-nu ajzligto kuka, mertin numers.

Tej vinejgo bauslejba nebeja griuta. Cilvaks kajdu ļajku ju izpildeja. Bet valns, kas pats bej pazaudejs dabasus, skaudia ari cilvakam, ka tis vareja tikt pi Diva. Pasametia par čiusku, uzlejda uz azligto kuka un gajdeja tī pirmus cilvaku. Launajs gors iraudzeja Ivu atejut un isoka sovu runu nu malim. Jis saceja: „Kam jums Divs ajzlidzia est auglus nu visim kukim?“ „Ne,“ Iva atbildeja, „ajzlidzia est tik nu launa un ļoba pazejšonas kuka, ka mes nenumertu. Nu visim citim kukim Divs ir atlovis est.“ Čiuska saceja: „E, nenumersit, bet paliksit gudri, kaj divi, pazejsit ļobu un sliktu.“

Ak, Jo, tovu nelajmi, tu ļabprotejgi isoki runot ar sovu inajdniku! Vajrok iticeji valnam, nekaj Divam!

Iva nuškina obuli un edia, atgoja Odums, devia tam, un tis edia, taj obi divi ikrita ļelā graká.

Ne par ilgu iraudzeja Divu stajgojut pa dorzu. Obi divi cilvaki nusabejda un nusagħloboja storp kukim. Bet kas var pasaglobot nu Diva. Divs ne tik vin visus redz, laj voj zemé biutu ilejdusi, bet zina pat, kas ku dumoj. Tod Divs tiulen atgoja uz tu vitu, kur ji beja, un visus nutisoja lejdz tajsejnejbaj: Čiuska topa nu Diva nulodata un Odums ar Ivu izdzejti nu raja dorza un ciši nustropati. Pirmok jus prots beja skajdrs, visu ku vajag zinoja bez vujcejšonas, visod gribuja to vin, kas beja par lobu, un lobu tik dareja. Bet pec graka jus prots topa aptimsots, vojs un jus griba paļika mudroka uz launu nekaj uz lobu. Pirmok nebeja nedz slimejbas nedz smerts, pec graka rodos ļels daudzums vis-visajdu slimejbu un pedejgi ikkotram vajag numert. Kolejdz cilvaks beja paklausejgs Divam, vis kas, kas tik ir uz pasaula, klauseja ari cilvaka. Taj; saula taj ciši nedadzinoja, sołtums nesaldeja, zveri

nebeja taj plesejgi, un vis kas, kas tik dzejvoj, voj aug, nedrejksteja cilvakam ribt. Zeme poşa bez apstrodošonas devia gordus un sejtus auglus. Bet pec pirmo graka vis kas sasa-cela pret cilvaku, jis jau soka bejtis zveru, zeme bez apstrodošonas nesoka dut auglu un isasoka neporredzama visu-visajdu vorgu rinda.*⁾ Vina tik nuceja (ceriba) palika izdzej-tejim nu raja: atnokšona Pestejtoja, kuru jim ūlejgajs Divs paslūdinoja. Pirmi dzimdinotoji pazina, ka caur graku vajdesonu, tiecibu un cerejbu iks Pestejtoja var attabot izgajsinotu dabasu valstejbu. Tod ciši vajdeja par grakim visu sovu garu dzejvi, un taj daboja graku atlajšonu. Pirmus cilvaku graks ne jim vin ūskodeja, bet porgoja uz visim laudim, taj ka ikkotris cilvaks atit uz pasauli ar pirmdzimtu graku.

Ap sv. Kazmera keninia dzejvi.

Ikkotrá kortá var biut ispestejtjam. Nabagam viglok ir iit debesis, ne kaj bogotom. Bet jo kajds augsts kungs dzejvoj divabajlejgi, tulajk redzim jauku paraugu. Vajrok lauzu veras uz keninia, kaj jis dzejvoj, ne kaj uz ubogu.

Sv. Kazmers beja par Pūlu zemes keninia dalu. Sv. Kazmers dzejvoja vers zemes neilgi, bet daudzi ajzpelineja. Jis češki liudzia Diva, un laj gon beja keninia dals, ar lobu protu pakolpoja pi sv. Mišas. Pa rejzej celas nakts vidá un goja skajtejt potorus pret baznejcas durovom. Jis ciši miloja Visusvatoku Jumpravu Mariju, un Jaj par gudu pats piraksteja garu dzismi, kuru nosoja lejdz un češki skajteja. Zam smukom versejom drabem nosoja stejvus kraklus nu motim, kuri dareja sopi jo nevajnejgaj misaj. Moz edia, stipri ga-veja, guleja pa ejsam lajkom, un ne vis uz sova keninia gultas, bet uz citas zemes. Runu visod grizia uz Divu. Visi jo vordi beja divabajlejgi un cinejgi. Jis beja ciši zelsirdej-

*⁾ rinda = ajla.

gajs. Nikod neaplajdia atraušu, boriniu un vojotus. Visim palejdeja, cik vin speja. Sv. Kazmers numira vel jaunús godús, 1484 godá, 4 Martá; jam beja turejz tik 25 godi. Jo misa topa paglobota baznejcá Vilnas pilsatá. Pi Sv. Kazmera groba zelejgajs Divs padareja laudim daudzi brejnumu. Daudz kas nu neizzolejamim sliminikim palika vasals. Pat dazs numirušajs otkon palika dzejvs. Taj pimaram, kajdim dzimdinotojim numira mejtine. Ti dzimdinotoji ciši-ciši jos zaloja. Nunesia tod mejtines atdzisusu misu uz baznejecu pi sv. Kazmera groba, liudzia te Diva, un stipra ticejba nepalika kauná; mejtine otkon palika dzejva. Ipricinoti dzimdinotoji nuvedia ju dzejvu un vasalu uz satu. Un daudz citu brejnumu Divs dora caur sv. Kazmera ajzbildesonu. Liugsim un mes jo palejga, jis tok ir par miusu molas Ajzbildni,* mes ari biusim izklausejti.

Ap svatu Jezupu Visusvatokas Jumpravas Marijas Bringtonu un Globeji.

Sv. Jezups beja par tu lajmejgu Patriarku, kuru Divs izredzeja par Jumpravas Marijas Globeji, un par pasaula Pestejtoja audzinotoju. Jis beja par ticejgu un gúdrū kolpu, kuru Divs ir icels par Sovas Svatos mojas, t. i. sajmes versiniku. Divs ju paajcinoja uz augstom un lelom litom, tod ari bagatejgi apšinkoja ju ar Sovom dovonom, un kaj dzejvodams vers zemes, baja par Svatas sajmes globeji, taj un tagad Divs icela sv. Jezupu par visas Katolu Baznejcas Ajzbildni. Kad sv. Jezups mira, tod klot pi jo beja pats Kungs Jezus un Visusvatoko Jumprava Marija, par tu un tagad sv. Jezups ir par lajmejgas noves Patronu. Lauds dzejvodami liudz sv. Jezupa laj jis caur sovu ajzbildešonu pi Diva, nedud miusim numert ar novejgu graku, bet laj palejdz lobi atsa-

*) Ajzbildnis = Patrons.

skert nu so pasaula un tikt dabasús. Liudzemias tod sv. Jezupa visós miusu vajdzejbós, jis ira dabasús kaj kajds sajminiks, visa ko var mums izliugt nu Diva. Jo svatdini sve-tejam 19 Martá tis ir 19-tá diná pavasara menesi.

Ap sv. Aleksandra dzejvi.

Sv. Aleksanders beja par Pavestu, tis ir, par Romas Vejskupu. Dzejvoja ap 117 godu pec Kunga Jeza Krista pidzimšonas, un beja par piktu Pavestu pec sv. Pitera. Zinat, ka tagad, 1900 godá par Pavestu ir Svatajs Tays Leons XIII. Jis tagad ir par Pestejtoja vitiniku vers zemes un par sv. Katolu Baznejcas redzamu golvu. Tej vare ir jam duta nu patia Diva. Par tajdu beja ari sv. Aleksanders. Tulajk pogoni valdeja Romas pilsatá un Kristejtim vajdzeja nu jim globotis. Sv. Aleksanders tiukstušom atgriza lauds uz Katolu Ticejbu. Izzinojuši tu pogoni, sagiusteja Svatu Tavu ar daudz citim Kristejtim laudim, un isledzia citumá. Pogonu storosta, Kvirins vordá svatim vejrim aplika pinaklus ap rukom un kojom. Kvirins brejnodamis vajcoja vina nu kristejtim, kuru saucia par Hermesu: „Kas tej tajda par ticejba, kuras del cišat tik leļas mukas?“ Tis atbildeja: „Pavajcoj Svato Tava Aleksandra, jis tevi izmocejs visuleloká gudrejbá, taj ka tu ar, jo gribesi biut lajmejgs, isoksi ticejt patisejgajam Divam.“ „Es tevi un tovu Aleksandru divim tik stipri sapejšu ar dzelža pinaklim; likšu tevi un ju ajzslegt kotru pa sevim, un jo tod jis atis uz tevimi, tulajk es klausejšu jo mocejbas.“

Kaj saceja, taj padareja. Durovas stipri ajzsledzia, sta-teja karavejrus un pisaceja jim uzmanejgi sorgot. Sv. Aleksanders dzerdeja tu Kvirina runu; jemja liugt Diva, laj palejdz jam izpestejt to pogona dveseli. Divs izklauseja un padareja brejnumu. Atgoja Engels uz sv. Aleksandru un nuvedia ju pi Hermesa. Kad Kvirins iraudzeja tí Aleksandru, ciši brejnojos. Bet ajzgribeja vel jauna brejnuma. „Pi manis ira

slima mejta, saceja Kvirins, izzolej ju, Svatajs Tavs, tulajk ticejsu.“ „Labi,“ atsaceja Pavests, „atved ju uz tu kambari, kur mani beji licis ajzslegt.“ Kvirins skreja pec sovas slimas mejtas. Kad atgoja pi cituma, atroda visu, kaj bejušu. Durovas beja ciši ajzslagtas, karavejri stoveja un riupejgi sor goja. Jus vajcoja, vaj nerdedzeja ko ejmut, vaj neizgoja Pavests Aleksanders. Sorgotoji atbildeja: „Vis bez mirá, mes veremes vinumar un niko nerdedzejam.“ Kvirins saprota, ka Aleksanders beja izgojs un atpakal atgojs caur ajzslagtom du rovom, nikam nerdedzams un ka pinakli nebeja varejuši jo nuturet. Topec isoka ciši cinejt sv. Aleksandru.

„Svatajs Tavs, jis taj ajzrunoja uz Pavestu, liudz Diva un par mani greciniku, še, muna slimu mejta.“ Sv. Aleksanders lika sovus pinaklus taj mejtaj pi kokla, un tej palika vasala. Pec to Kvirins jau pavism. atsagrizia uz Divu un pijemia Svatos Kristejbas Sákramantu. Turejz saceja sv. Aleksandram: „Izej Svatajs Tavs nu cituma, tu esi par munu kungu, es tevis klausejsu.“ Bet sv. Aleksanders uz tu saceja: „Lic miru, laj es paprisku nukristu visus, kuri ir te citumá.“ Tod vel pasceja garu un ciši lobu mocejbu par Svatu Ticejbu, un visus citumnikus atgrizia uz Divu. Par tu storpu pogons Aurelijuss vordá daboja zinot par tim sv. Pavesta dorbum, un tiulen pasaucia uz sevim storostu Kvirinu, kuru lomoja ar bejdzamim vordim par Kristejtus Ticejbas pijemšonu. Kvirins atbildeja taj gudri, ka Aurelijuss biutu varejs pazejt pogonu ticejbas aplamejbu un izzinot, ka patisejba ir tik Svatajá Katolu Baznejcá, bet launajs pogons tik brismejgi ajzadusmoja, un Kvirinu sakopoja ar zubinu gobolim. Peçok jis stojoz pi citim Kristejtim un komoja tus lejdz novej. Pa visu prišku muceja sv. Aleksandru: ar dzelža noglom plukoja jo nevajnejgu misu un dadzinoja ar guni; bejdzut nucerta ju ar zubinu. Šus muceklu piminu svetejam piktaja Majá, aba lopu menesi.

Ap sv. Tanslova dzejvi.

Sv. Tanslovs muceklis beja par Vejskupu Krakovas pil satá. Ju numuceja palajdnejgais Pílu keninš Boleslav. Itis keninš beja dusmejgs uz sv. Vejskupa, par tu ka jis ju gri beja atturet nu launim dorbum un atgrist pi divabajlejgas dzejves. Keninš ajz dusmem un atribšonos del gribuja pa rišku nuplest Vejskupam lobu slavi, un peçok, jo varatu, tod ari nusist. Atsaroda slikti lauds, kas labprot tam keniniam palejdzeja; topec netajsnejgi siudzejas, ka Vejskups ass pajemis svesu zemes gobolu par sovu. Sv. Tanslovs atbildeja, ka jis tu zemi nuperes nu cilyaka, kuram Piters vordá. Daudz kas tu beja redzejuši un labi zinoja, bet visi bejdos keninia, nikam nebeja drusuma pascejt tajsnejbu. Pats Piters, nu kuro zeme beja perkta, jau nedzejvoja šamá pasaulí. Tulajk sv. Vejskups izsaceja tus vordus: „Pagajdit, jo dzejvi bejstas pascejt keniniam tajsnejbu, es picelsu nu mirunim tu Piteri, jis jums dus licejbu.“

Peçok sv. Tanslovs pec liugšonom un sv. Mišas, it ar citim landim uz kopim un lik numirušajam Piteram celtis un izit nu dubes. Miruns uz Sv. Tanslova vordu tiulen palika dzejvs un celis stejdzias uz tisu, ka aplicinot tí tajsnejbu. Pec to sv. Tanslovs nuvedia Piteri atpakal uz kopim un paguldeja ikš mira tamá pat senejá vitá.

Ajzkaunatajs keninš dzili sová sirdí nosoja dusni pret sv. Tanslovu, bet Vejskups neporstoja ju skubinot, ka atsa gristu uz Divu. Tomer keninš neporstoja slikti dzejvot. Jis rejzi ibruka baznejcá, kur sv. Tanslovs tureja Misu, un tí pi oltora svatzadzejgi sakopoja ar zubinu. Taj ir numucejts tis sv. Krakovas Vejskups un miusu zemes Patrons. Divs caur jo ajzastošonu idevia laudim daudzi zelestebu. Pimaram, var te pastostejt par kajdim divejim nutikumim.

Kajdam kungam, Vilteram vordá, nu Polukarci mista, numira dals. Jis ciši zaloja to dala un rejzé ar sovu sivu apsajemia braukt uz Krakovu, kur baznejcá sv. Tanslova

kauli ir globojami. Ti lauloti draugi dumodami ap tu celo-
sonu, liudzia sv. Tanslova palejga par visu nakti. Agri rejta
ji atroda sovu dalu pisacalušu nu mirunim, pavism vasalu
un stipru.

Kajds Rikards Krzižanovic nu Krakovas pilsatas sva-
dines diná, ku braukt uz baznejcu, joja uz mežu medejbá.
Jis tiulen daboja par tu stropi. Golva un acs soka jam ciši
sopet: lobo acs izlejda pavism nu sovas vitas un karineja,
krejso porplejsa un izteceja. Biudams tajdós sopés Rikards
lika sevi vest pi sv. Tanslova groba, un tí paliudzis to sv.
Patrona palejga nugaja uz satu ar vasalom acim.

Ap sv. Jonia Nepomuka dzejvi.

Sv. Jons Nepomuks pidzima Bohemijas Valstí, Neponiu-
kas misteriá. Jis jau nu mōzom dinom beja par divabajlejgu
pujškinu, jam patika kolpot pi sv. Misas. Peçok atduts uz
augstom skūlom izamocejas par baznejckungu. Jis nu sova
Vejskupa beja siutejts dzejvot uz Pragas pilsatu, kurá tos
molas keninš dzejvoja. Te sv. Jons devia bizi lobas mocej-
bas, ar kurom daudz lauzu pagrizia uz lobu celu. Lauds ju
miloja, un posaj keninia sivaj beja par gorejgu tavu t. i.
par spovedatoju. Sv. Joniam beja ciši želegeja sirds: jis
vinajz devia kaļadu ubogim; un monta, ku dalejt ubogim,
jam netriuka, par tu ka citi kungi un poşa keninia Jugase
rejz rejzem siuteja jam naudu, ar kū palejdzet nabadzejgo-
kim. Taj sv. Jons beja slovonts ar visajdim tikumim, un
skubinoja lauds uz Divu. Neškejsts gors, tu redzedams,
nevareja rimt nu skaudejbas, isoka kardinot tos molas ke-
niniu Vatslavu IV. Tam keniniam moz beja divabajlejbas.
Jis palika par launu un nezelejgu cilvaku. Jam nepatika jo
sivas Jugases divabajlejgo dzejve; seviški jam nepatika tis,
ka jej bizi stajgoja grakus siudzet, daudz liudzia Diva, un
devia bogatu kaļadu ubogim. Un raug, ko tam keniniam

ajzagrībeja. Jis pasaucia sv. Joni baznejckungu, un vajcoja,
nu kajdim grakim spovedejas jo siva Jugase. Sv. Jons atsa-
ceja: „Lobok es visajdas mukas cišu, ne kaj pascejšu kaut
vinu vordeniu. Pats Divs ir licis pavism paslept tu, nu ko
kas spovedejas. Keninš ajzadusmoja uz sv. baznejckunga un
ilika ju citumá. Keninia suļajni raudzeja sv. Joni pirunot, ka
jis izpildejtu keninia protu, bet Svatajs apsajemia lobok simt-
kortejgi numert, nekaj pascejti kaut mozeniu pi spoveds dzer-
datu graku. Tod keninš rauga citajzok pivilt sv. Joni. Jis
ajzdumoja pirunot ju ar lobu nudut nuslapumu. Izlajdia ju
nu cituma, pasaucia uz sevi, rejzé ar sevi pasadinoja pi golda.
Kad pabejdzia maltejti, keninš otkon jemia vajcot, kajdus
grakus siudzejuse jo siva? Bet sv. Jons atbildeja: „Kenin,
tev bius zinot, ka Divs luti ajzlidzia pascejti kaut vinu vor-
deniu nu to, kas dzerdats pi spoveds. Kas tu porkoptu, pa-
darejtu brismejgu svatzadzejbas graku. Todel es nevaru
stosteit tovas sivas spovēds, nevaru par tu pascejti ni pu-
plasta vorda; nu ko kas spovedejas baznejckungam, lauds to
miužam nezinos.“

Keninš šito dzerdadams ciši ajzadusmoja, ajzklidzia su-
ļajnim, laj tiulen vad sv. Joni citumá. Te lika ju nezelejgi
mucejti ar tajdom mukom, ar kajdom tik stropeja visulaunokus
cilvakus. Tagad keninš gribēja ar mukom izdabot nu sv.
Jonia, ko pirmok nevareja dabot ar jaukim vordim. Jemia
dadzinot ar guni sv. Jonia sonus, bet sv. Jons vis citia klusu,
tik izrunoja Visvatokus vordus: Jezus, Marija, jim atveleja
sovu dzejvi. Poši slapkauni nusakomoja mucejdam. Svatajs
vis kluseja. Peçok porstoja Svatu mucejti, un ilika vel ci-
tumá. Jis jau beja ni dzejvs ni mirs. Ne por garu ļajku
Svatajs ar Diva palejgu izgoja nu cituma un izazoleja nu ra-
nom. Bet jis neilgi pec to dzejvoja. Rejzi idams nu Nespora,
goja dzar keninia mojom. Šis kad ju iraudzeja, tiulen izgoja
pretim ar karavejru pulceniu un pasceja: „Klausis baznej-
kungs, izlos ku gribi: voj tiulen te numert, voj pascejti visas
muna: sivas grakus? jo nepascejsi, tiulen isvizšu tamá upé.“

Sv. Jons atsaceja: „Par velti, kenin, mani vajcoj par tu, es to nikod nevaru padarejt.“

Tod karavejri ju pagiva un stipri sasejuši vedia uz tiltu, kurs portajsejts par lelu Moldavas upi, nu turines sv. Joni isvidia upé. Tis netajsnejgajs keninš gribеja, ka nikas nezinotu par sv. Joni novi; bet Diva vala beja citajda. Isoka nutikt brejnumi uz tos vitas, kur sv. Jonia misa guleja. Ti lauds dzerdeja debesišku spelešonu un dzidošonu, redzeja uz numucejto misas gunteniu un picas zvajgznes. Gondrejz visas Pragas pilsatas dzejvotoji goja uz tilta tus brejnumus vartus. Keninš nusabejda un neizgoja nu sovas pils trejs dinas. Tulajk sasalaseja daudz baznejckungu un rejzia ar laudim goja procesijá ar karugim uz tu vitu, kur nuslejcinoto sv. Jonia misa guleja. Kad atgoja pi upes iudens brejnejgi izadaleja uz divejom pusem, taj ka baznejckungi vareja it pa upes vidu sausom kojom. Te atroduši sv. Jonia misu ajznesia ju ar gudu uz baznejceu. Lauteni pulcejas tamá baznejcā, ka atdut gudu sv. Joniam. Tis nepatika citsirdejgam keniniam, jis lika sovim kolpim paglobot sv. Jonia misu kajda nezinomá vitá. Bet kas var pretejties Divam? Tiulen nu Svato misas soka it ciši lels un lobs smords. Lauds tu padžiduši vigli atroda sv. Joni. Pogloboja ar lelu gudu lelokajá Vejskupa baznejcā.

Uz groba uzraksteja šus vordus: „Te gul ar brejnumim pagudinotajs Jons nu Nepomukas, šos baznejcas Kanauniks, kenenines Jugases spovedatojs, kurs, par tu ka negribеja spoveds Sakramenta nusłapuma izdut, ir numucejts nu Vatslava IV, Karla IV dala, kurs ju pec griutom mukom nusvide nu tilta Moldavas upé 1383 godá.“

Tiulen pi sv. Jonia groba isoka nutikt brejnumi. Lauds ceški daboja palejgu visajdós sovós vajdzejbós. Visi ju tur soka atzejt par lelu Svatu.

Peçok, ejsti nu 1729 goda isoka sv. Joni nepomuku gudinot un miusu pusé. Miusu Latviu zemé ari mums ga-dejos redzēt pi kajdos upejtes pastatejtas sv. Jonia Nepomuka

bildi. Ti tis Svatajs stov aptarpts komzá ar stuļu tajšni taj kaj pi spoveds, un tur viná ruká kristu, utrá palmas paza-rejti, kaj numucejšonas zejmi.

Ap sv. Ontona nu Paduas dzejvi.

Sv. Ontons beja par muki*) franciškaniti. Jo saue par Ontonu nu Paduas, todel, ka Paduas pilsatá dzejvoja, un devia mocejbas vajrok ne kaj kur citur, un ka numira tamá pat pilsatá. Nu jaunu jaunim godim pavisam atsadevia Divam un isastoteja klosteri. Peçok Versnecejba lika jam biut par mocejbu deveju. Tis Svatajs ar sovom mocejbom tiukstušom atgrizia lauds uz Divu. Daudz citu ticejbu cilvaku, dzerdadami jo mocejbas un apskajdrinoti nu Svato Gora, palika par ticejgim Katolim.

Rejzi kajdas viltejgas ticejbas mocejtojs strejdejas ar sv. Ontonu. Jis neticeja un gribеja pirodejt, ka Visusvatokajá Sakramentá nau miusu Pestejtoja ejstinas Misas un Asnia. Jis saceja sv. Ontonom: „Jo ti pats Divs ir paslaps tod laj padora tajdu brejnumu. Man ir ezels; es nedušu jam est trejs dinas. Pec to es ju izlajzsu un parodejšu jam auzu silejti, un tu jam parod sovu Visusvatoku Sakramantu. Jo ezels nekriss pi auzom, bet nustos paprišku atdut Divam gudu, tulajk es palikšu par Katoli.“

Sv. Ontons pistoja pi šitos nurunas. Sagoja lels lauzu daudzums pasavartu, kas nūtiks. Daudz nekatolu ticejbas lauzu ari sagoja ar sovu mocejtoju. Sv. Ontons, nuturejs sv. Mišu, izgoja nu baznejcas turedams ruka Visusvatoku Sakramantu. Tulajk izlajdia izsolkušu ezeli. Viltejgais mocejtojs parodeja jam sovas auzas un ezels jau stejdzias pi barukles; bet tiulen sv. Ontons atsasaucia: „Ezel, se kur ir tovs Radjejojs, atdud jam gudu.“ Kaj tik izrunoja šus vordus, ezels

*) muks = zakonniks.

tiulen atsagrizia nu auzom un atsametia celis pret Visusvatu Sakramantu, kaj tik varadams ar leloku gudu. Katoli tu redzedami, ar pricu slavinoja Divu. Viltejgus mocejbu atzineji luti ajzakauneja, daudz nu vinim palika par Katolim.

Sv. Ontons padareja vel daudz citu brejnumu. Ne vinu brejnejgi izdzideja nu neizzolejamas slimejbas, bet visuvajrok zoleja lauzu dveseles un grizia jus uz Divu. Sv. Ontons ir par izgajsušu litu Patronu. Jis numira Paduas pilsatá 1231 godā 13 Junijá, tis ir 13-tá diná, vosoras menesi.

Ap sv. Pitera, Apustoļu keninia, dzejvi.

Sv. Piters beja sauks nu Kunga Jeza tiulen, kaj jis isoka pasauli mocejt atkloti. Isokumá sv. Piters beja par zvejniku. Kungs Jezus jam pasaceja: „Ej pec manis, Es tevi patajsejšu par lauzu zvejotoju.“ Sv. Piters tiulen atstoja sovus tejklus un goja pec Pestejtoja.

Rejzi Kungs Jezus pavajcoja Apustolu. Par ku lauds skit Cilvaka Dalu. Apustoli saceja, ka citi lauds Ju atzejstuši par Eliasu, citi par Jeremijasu, vaj par citu profetu*). Un kad Kungs Jezus pavajcoja, par ku ji poši Ju skit, sv. Piters pavisu prišku atbildeja. Tu esi Kristus dzejva Diva Dals.“

Par šu stipru un ejstинu ticejbu Kungs Jezus sv. Piteri palijeja, nusaucia ju par svetejgu un pasludinoja jam, ka pastatejs ju par Visuaugstoku Baznejcas Versiniku, t. i. par pirmu Svatu Tavu, Pavestu, ar tim vordim, kaj skajtom sv. Evangelijumá: „Un es tev soku, ka tu esi akmins**), un uz šo akminia uzbuvešu munu Baznejcu, un elles vorti***) jos neuzvares, un idušu tev dabasu valstejbas atslagas: ku sasisi vers zemes, bius ari sasits debesis, un ku izrajsejsi vers zemes bius izrajsejts ari debesis.“

*) profets = pravets.

**) akmins = klints.

***) vorti = spaks.

Riuktos miusu Pestejtoja mukas ļajka tropejas, ka vel neistiprinotajs nu Svato Gora Piters Apustols ikrita graka; jis bejdamis novis ajzalidzia Kunga Jeza, sacejdam, ka Jo pa-visam nepazejst, bet tiulen isoka par sovu graku stipri nu visas tisas žalot. Atsaķejris nu launu lauzu jemia gauži raudot. Par itu vinu graku neparstoja vajdet cauru sovu dzejvi taj, ka nu raudošonas grovejši pasatajsejuši uz jo vajga. Zelejgais Kungs Jezus atlajdia jam itu graku un vel rejzi apsludinoja ju par visuaugstoku Katolu Baznejcas Versiniku. Tis taj nutika. Sv. Piters vinuvit ar sv. Joni un citim Apustoli zvejoja zivs uz azara Genezaret. Tis bej jau pec Pestejtoja augšancelšonas. Kungs Jezus stovadams uz molas pavajcoja: „Barni, vaj ir jums zivs?“ Apustoli atsaceja, ka neass. Kungs Jezus lika mest tejklus pa lobaj rukaj, tod zivu daboškuši. Taj ari nutika. Sagiva tajdu zivu daudzumu, ka nevareja pavisam izvilk. Sv. Piters pazinis Kungu Jezu, stovušu uz molas, nevareja sagajdejt cikam nubrauks ar lajvu, izlecia nu lajvas un lajdias maut uz Pestejtoju pa iudini. Kungs Jezus sados rejzé ar Apustolim pi edinia, devia jim ar sovu Visusvatu ruku majzi un zivs; pečok atsasaucia uz sv. Piteri: „Sejman, Jonia Dals, vaj tu miloji mani vajrok nekaj ši.“ Sv. Piters atsaceja: „Kungs, tu zini.“ „Goni munas vuskas,“ saceja Kungs Jezus. Ne por ilgu šalteni Kungs Jezus otkon vajcoja sv. Pitera, vaj Ju miloj, un lika jam ganejt sovas vuškenias, t. i. lauzu dveseles. Un vel trešu rejzi Kungs Jezus pavajcoja sv. Pitera, vaj Ju miloj, un pec to atdevia jo valdejšonaj ne tik vin visus lauds ar baznejekungim, bet un visus Vejskupus. Taj Kungs Jezus icela sv. Piteri par sovu Vitiniku vers zemes.

Kungs Jezus ari pasludinaja sv. Piteram, ka jis taps numucejts par ticejbu.

Sv. Piters, apdovinots biudams ar tik lelu spaku pec Pestejtoja uzkopšonas debesis, isoka valdejti visu Katolu Baznejcu. Jis pirmajs pec Svato gora atišonas nudevia mocejbu laudim, kuri beja salasejusi Jeruzalemá svetej Vosoras

Svatkus, un ar pirmu mocejbu atgrizia uz Divu 5000 laužu. Sv. Piters dareja vajrok brejnumu, ne kaj citi Apustoli. Nu mirušu divabajlejgu siviti Tabitu picela nu mirunim. Slimus visod brejnejgi zoleja, taj ka lauds, izzinojuši, kur is sv. Piters, nesia tur cela moļa un guldeja sliminikus; un kad sv. Piters goja, sliminiki tiulen paļika vasali, jo tik uzkrita uz vinim kaut jo susativs. Jis valdeja Katolu Baznejecu Rimá dzejvodams, 25 godi. Jis tamá pat mistá numira. Tagad ari Svatí Tavi dzejvoj Rimá, un valdej visu Katolu Baznejecu, un Jim ir tej pat vare iks valdejšonas, kajda beja sv. Piteram.

Ap tu lajku kajds burs, pogons, Sejmans vordá moneja lauds gribadams ajzkavet sv. Piteri sludinot patisejgu Ticejbū. Lauds redzedami vinumar brejnumus, kuri nutika caur sv. Piteri, moz klausejos to viltejgo valna kolpa. Tulajk jis jemia stostejt, ka šis ar vars picelt ciļvaku nu mirunim. Lauds sagoja ļela pulka, gribadami redzejt šu brejnumu. Sv. Piters ari atgoja uz tu vitu, ka izglobt lauds nu monim un pazušonas. Tis viltiniks isoka ar buršonu saukt valnus palejga, un kad dasadiura pi numirušo, laudim škitos, ka miruns pakustinoja golvu; bet jis vis paļika stejvs un nesacela. Tulajk sv. Piters runoja uz laudim: „Klausit manis: jo šis monejtojs patiši atdaboja dzejvi šam numirušam pujskinam, tod pujskins pats laj celas, stajgoj un runoj, bet šis burs laj attastoj nust.“

Lauds lika buram atsaraut nu mirunia un visi skajdri iraudzeja, ka tis pujskins beja un palika nedzejvs, solts un stejvs. Tulajk visi pazina to viltejgo bura malus un monus. Tod sv. Piters, ka istiprinot lauds iks Kristejgos Ticejbas, saceja uz numirušu: „Pujskin, celis, Kungs Jezus laj tevi atdzejvinoj un izdzidej.“ Un numirušajs pujskins tamá pat ocu-mirkli pisacela, stajgoja un runoja un beja pavism vasals. Burs nu ļela kauna ajzbaga nu Rima uz citu molu. Bet ne por garu lajku jis otkon atgoja uz Rimu lauds monejt. Jis saceja, ka šis kaj putnis vars skrajdet pa gajsu. Un patiši,

ar neškejsta gora palejgu jis pasacela gajsá. Bet sv. Piters beja otkon atgojs uz tu vitu; jis isoka liugt Diva ar ūajdim vordim: „Kungs Jezus parod, ka šis burs ir par monejtoju, laj jis nukrejt zemé.“ Kaj tik sv. Piters bejdzia šus vordus, burs tiulen nukrita zemé nu gajsa, un tagad nevareja jau kojom laga stajgot, jo krisdams bez salauzejs sev kojas.

Kad jau sv. Piters beja vacs jis rejzé ar sv. Povulu ir numucejts nu pogonim par Ticejbū. Sv. Povulam atcerta golvu ar zubinu, bet sv. Piteri pikola krista ar golvu uz zemini. Nu isokuma pogoni gribеja taj pat pisist sv. Piteri pi krista, kaj zidi beja pisituši Kungu Jezu. Bet sv. Piters pats nu pazemejbas negribеja lejdzinotis ar Diva Dalu, un praseja laj ju pisit ar golvu uz zemini. Pogoni taj un padareja. Jo numucejšonas dinu, pec kuras jam miužejga lajmes dzejve isasoka, svetejam 29 Junijá. Visa gorejgo vare un valdejba, kura beja iduta sv. Piteram, pec jo noves Romas pilsatā, porgoja pa Diva likumam uz Svatējim Tavim, Visutaugstokojim Rima Vejskupim, kurus ari sauc par Pavestim.

Ap sv. Vincas nu Paulas dzejvi.

Pi šito sv. Vincas vorda pilik „nu Paulas“ par tu, ka jo nejaukt ar citim, to pat vorda Svatim. Taj ira vel sv. Vinca numucejtajs par Ticejbū 282 goda, kejzera Dacijana valdejšoná. Jis beja par Dijakonu, un taj pat kaj sv. Laurs beja sadadzinots uz dzelža radelem. Tress sv. Vinca beja par muki dominikaniti, t. i. par boltu baznejckungu, dzejvoja ap 1389 goda.

Svatajs, par kuru te rokstu, pidzima 1576 godá, Franę kenesti. Šis sv. Vinca ir pilnejgas ūelsirdejbas paraugu. Jis padareja luti daudz loba. Vel mozenš biudams, kad vel mocejas skūla, devia ubogim bejdzamu kapejeeniu. Rejzi braukdams tolejá molá jis tika pogonim rukós. Si ju saseja un atyeda uz sovu molu Afrikas pasaula dalá. Bet sv. Vinca ar

sovu nevajnejgu dzejvi un svatim vordim pati tus slapkauniu versiniku atgrizia uz Divu. Tod tis palajdia Svatu valá. Sv. Vinca niko nezaloja del laužu ispestejšonas. Jis velejas labprot atdut dzejvi par tuvaku. Jis, cik vin speja, bizi devia mocejbas un spovedeja ne tik vin nu grakim nutikušim pec pedejos spoveds, bet un nu visas dzejves.

Rejzi jis iraudzeja kajdu katoli nevalá pi pogonim. Tod bejdams, ka tis nelajmejgajs storp neticejgim biudams, neajzmerstu ejstino Diva un nepazustu, labprot pats atsadevia par ju nevalá.

Visuvajrok miloja un žaloja boriniu. Jis jemia jus sová globšoná. Ubogim, nelajmejgim, jaunim un vacim beja par patisejgi, želegejtu tavu, un ka lobok jus izsorgot, kaj nu misas, taj ari dveseles vorgim, tajseja mojas, kurós devia jim numetni. Kaj tik izzinoja ka kura pusé ir bods, vajdi vaj kajda cita nelajme, tiulen siuteja naudu tiukstušom, ka palejdzet bedejdim laudim.

Sv. Vinca, ka vel vajrok vāratu palejdzet bedejdim, ajcinoja uz tu visus turejgokus lauds. Istodeja labdarejbas bidrejbas un nutureja milasirdejbas sapulces; un vel lejdz šaj boltaj dinaj pastov milasirdejbas mosu broleste, kuro pait nu to Svato, un kura visuvajrok godoj par sliminikim slimnejcós.

Laj gon sv. Vinca taj ciši beja atsadevis laužu palejdzejbaj, bet jis nikod neajzmersa Diva milejbas; vinajz Jo liudzia un par Ju godoja. Pazinis Diva lobumu sv. Vinca beja ciši pazemejgs, pacitejgs un dzejvoja ikš graku vajdešonas. Svatī dzejvi nudzejvojs, svati ari numira, 85 sová miuža godá. Tiulen pec jo noves daudz kas daboja brejnejgu palejgu pi jo groba. Ejmia pa celu, kuru ſis Svatajs ir mums parodejs, ka miužejgá dzejvē pi Diva rejzé ar tu Svatu valdejt un pricotis.

Ap sv. Ignata nu Lojoļas dzejvi.

Pec 1517 godá bezdivejgajs Mortiņš Luters isoka sludinot sovu viltejgu mocejbu. Nu tos celas Luteranu ticejba. Divamžal, tis Mortiņš Luters beja par bazneckungu, bet par lutri nepaklausejgu Versnecejbaj un lepnejgu cilvaku, taj ka ne tik vin sovu Vejskupu, bet ari Svatu Tavu jemia sajmot. Svatajs Tavs vis gribēja ju atgrist uz lobu celu, bet kad tis ajzacerta, un jo tolok, jo sliktoks palika, tulajk Leons X Pavests, ka atsorgot citus Kotolus nu viltejgas mocejbas, izsledzia ju Luteri, nu Baznejcas. Bez to pisaceja visim ticejgim, ka sorgotus nu satiksmes ar Luteri.

Želejgajs Divs redzedams ka daudz dveselu gajst caur tu viltejgu Luteri, atsiuteja sv. Ignatu, kurs atlejdzinoja Baznejcaj padarejtu škodi.

Sv. Ignats nu Lojoļas beja nu isokuma par kajdu augstoku karavejru Spanijas kenestí. Kara lajká jam isovia ļudi koja. Tod jis beja ajznasts uz slimnejcu, kur ilgi guleja zolejdamis. Te slimodams jis isoka skajtejt Svatus dzejvu aprokstus un citas gorejga saturu gromotas. Skajtejdams sev pasceja: „Iti svati taj daudz ļoba padareja taj daudzi citia del Diva, bet ku es lejdz šam lajkam esmu padarejs? Nu sōs dinas kolpošu tik Divam.“

Kad palika vasals, nusvidia nu sevis bogotos karavejra drabes un apvilka vinkoršas*), kajdas ubogi nosoj. Isoka vajdet par senejos dzejves grakim un ļiugt Diva, laj Jis parroda, kas jam jodora. Tagad jam socias pilna cišonas un vorgu dzejve. Citia netik vin nu sliktim laudim, bet vel un nu sovim radinikim un pazejstamim. Jis nudumoja palikt par bazneckungu: todel, laj gon jam bej jau 30 godu, isoka dedzejgi mocejtis. Visur kur beja, ar vordim un ar sovu paraugu skubinoja lauds uz svatoku dzejvi. Atsaroda tajdi lauds, laj gon nu isokuma ne lelā skajtā, kuri tajpat gribēja karski Divam kolpot. Taj celas tus divabajlejgu vejru sabidrejba,

*) vinkoršas = sprostas.

kuraj sv. Ignats beja par voduni. Visi ji isasveteja par baznejckungim, un visur kur tik vareja daudz loba dareja laudim. Moceja barnus potorús, ceski spovedeja, stosteja litedarejgas^{*)} mocejbas. Goja pi sliminikim slimnejcós, jus apsavera, zoleja un pakalpoja jim. Merstušus gataveja uz lajmejgu novi. Tis svatu lauzu puleenę 1538 godá atgoja uz Rimu, kur Svatajs Tavs dzejvoj.

Sv. Ignats negribeja biut par tos svatos sabidrejbas voduni bez Svato Tava zinias un atlausonas, topec praseja Pavesta Povula III, laj jis ar sovu Visuaugstoku vari atzejst un apstiprinoj ŝu sabidrejbu. Pavests ari ju apstiprinoja likdams jaj „Kunga Jeza Sabidrejbas“ vordu. Par pirmu tos Sabidrejbas versiniku (Jeneralu) topa icalts sv. Ignats.

Kunga Jeza Sabidrejba apsajemia dzejvot ikš ŝkejstejbás, nabadejbas un visuvajrok ikš labprotejgas paklausejbas Rima Tavam. Tos sabidrejbas baznejckungi ir augsti skuloti, divabajlejgi un dižan riupejgi par dveselu ispestejsonu. Ar Diva palejgu un svetebju atsaroda vel daudz citu mocejtu un divabajlejgu baznejckungu, kuri isastoja tamá sabidrejbá. Tos sabidrejbas baznejckungus sauc par Jezuitim. Sv. Ignats Jezuiti versiniks pats dzejvoja Rimá, ka biut tivok pi Svata Tava, bet atdutus sovaj valdejbaj baznejckungus sadaleja mozós pulcenios un siuteja uz visom pasaula dalom un molom. Jezuiti goja visur, kur tik jus siuteja. Leloka jus dala nugoja uz tu pusi, kur bezdivejgais Mortens Luters daudz lauzu bej paveds uz sovu oplomu ticejbu. Jezuiti ajzamaldejuſus otkon atgrizia tiukstuſom uz svatu Katolu Baznejcu. Jezuiti goja ne tik vin savinot atsaſkejruſus nu baznejcas, bet vel piulejas atgrist uz Divu ari pogonus, kuri beja vel mezonejgi gondrejz kaj zveri. Ji tus nelajmejgus ne tik vin moceja Svatá Ticejbá, bet ari pamoceja, kaj dzejvot satá, kaj strodet pi tejruma, kaj tajset mojturejbaj un sajmnecejbaj vajdzejgas litas. Ar vordu sokut, Jezuiti visur beja del laudim par ejstinim tavim.

^{*)} litedarejgaj = lobuma darejtojas.

Ji nežaloja del lauzu lobuma ne tik vin monta, bet ari veseljbas un sovas dzejves.

Daudz nu Jezuitim palika par svatim, taj pat kaj jus versiniks sv. Ignats. Svats Ignats svati numira 1556 godá, bet nu jo istodejta Sabidrejba un ŝudin taj pat griz lauds uz lobu celu, un ŝudin taj pat apstajgoj pasauli un vajroj Divam gudu un laudim izpestejsonu.

Ap sv. Dominika dzejvi.

Sv. Dominiks pidzima 1200 godá. Jis taj pat, kaj sv. Ignats, beja par divabajlejgus baznejckungu sapulces istodejtoju un versiniku. To Zakona baznejckungus cauc par Dominikanišim. Ji nosoj boltas drabes, topec jus daži sauc par boltim baznejckungim.

Kaj sv. Ignats bej istodejs Kunga Jeza Sabidrejbu, ka izglobt lauds nu viltejgos Lutera mocejbas, taj ari sv. Dominiks istodeja baznejckungu Zakonu, ka atturet tu taj nusauktu Valdes viltejgu mocejbu un lauzu monejsonas. Sv. Dominika broleste beja apstiprinota nu Svata Tava Honorijs III. Tod sv. Dominiks goja ar sovim baznejckungim storp tos viltejgos mocejbas atzinejim un grizia jus uz lobu celu. Rejzi pec sv. Dominika mocejbas atgoja uz ju kajdas mejtas, kuras jau beja atkrituſas nu Katolu Ticejbas, un vajcoja, voj vareskuſas biut ispestejtas, un kas jom ass jodora? Sv. Dominiks liudzia Diva, ka parodejtu jom brismejgu stovukli; un tiulen visi vini iraudzeja, ka nu tom mejtom izgoja pats valns un pasarodeja par brismejgu kaçu, tajda leluma, kaj suns, ar izkortu aſniotu meli, un vis turejas klot pi tom mejtom, kuras nu bajles voj sastinga. Tulajk izbidatos mejtas krita sv. Dominikam pi kojom, liudzia jo, laj jos glob. Tod valns nubaga. Sv. Dominiks izvujeja jos, kaj vajaga ticet pec Katolu Baznejcas mocejbas.

Rejzi viltejgi mocejtoji saraksteja sovas oplomas mocejbas, kaj pec jus dumom vajdzatu ticejt. Sv. Dominiks ari saraksteja Katolu Baznejcas ticejbas gobolus, un pasceja tim laužu monejtojim: „Svissim tus rokstus guni, pats Divs laj paroda, ko ticejba ir patisejga.“

Isvidia guni. Raug, kajds brejnums: viltejgus mocejtoju gromota tiulen sadaga, bet sv. Dominika roksti palika pavisam dzejvi un neajzkorti. Viltejgi mocejtoji ar tu brejnumu tika ajzkaunejti, un kuri beja loba prota, palika par Katolim. Taj Divs visur palejdzeja sovam uzticejgajam kolpam sv. Dominikam. Jis daudzi laužu pagrizia uz lobu celu. Caur ju Visusvatoko Jumprava Marija izvujeja lauds skajtejt Rozancu, Kunga Jeza dzejvej un mukaj par pimini un gudu.

Ap sv. Laura dzejvi.

Sv. Laurs beja par Dijakonu Romá pi Siksta Pavesta. Jo dorbi un svatums ir lejdzoni pirmo Dijakona sv. Stepona dorbitm un svatumam. Un kaj Jeruzalema ir slovona ar svatu Steponu, taj Romá ir lejdzons Svatajs Diva kolps Laurs.

Citsirdejgi pogoni sadadzinoja sv. Lauru uz dzelza radelem. — Pogonu storosta vajcoja sv. Lauru, kur jis nulicis montu (jam gribejas čupt tu montu rukós)? Svatajs salaseja lelu pulku ubogu un slimu, un parodeja jus tam vojotojam, sacejdams: „Veris, tis ir muns monts, es jim visu atdevu. Caur bedejgu laužu rukóm es nuperkšu sev pi Diva miužeju valstejbu dabasús.“

Redzi, jauku lasejtoj, kaj sv. Laurs godoja par ubogim un slimim. Esi un tu zelsirdejgs, un palejdz bedejgim un nelajmejgim. Jo tu pats esi par nelajmejgu tod panes tu pacitejgi, sovus vorgus upurej Divam, kaj atlejdzinojumu par grakim. Laj dzejve vers zemes ir tev par graku vajdesonu,

ka nevajdzatu vel cist slaucamá guni, un ka tiulen pec noves varatumi iit debesis.

Todel, munu brolejt, jo Divam patiks apraudzejt tevi ar slimejbu, sauc pi sevis loba un mocejto doktora, netic kajdim čapaslim, burim, ajzrunatojim, ribejim, vordnikim, švejkstatojim, piułotojim, plašnikim un taj vel, visajdim monejtojim, jo ti visi ovakli grib tik tovas naudas čupt, un nebadojos par tovu veselejbu. Griutoká slimejbá vajag drejżok atsacejt sovu lajcejgu montu, kam pidar un patim godot par miužeju. Negudri gajdet pedejos stundes, bet pi lajka joliudz baznejc-kunga, laj istiprinoj sliminiku uz miužejas celu ar pedejim Sakramentim. Nesabejst spoveds un Postoras Svetejbas, ji nepispis tevi drejżok numert, bet turpretejm var palejdzet tovaj veselejbjaj. Ne niurd un nesasiudzej porok uz slimejbas, bet izpildej Diva protu un panes Jo kristu. Apdumoj ari tu, ka daudz sliktu laužu ir vasali, kuri lajkam biutu par lobim, jo slimotu. Lobok ira caur slimejbu topt izpestejtam, nekaj vasalam biut pazudinotam. Apgodoj Kunga Jeza muku, un vari sacejt sv. Bonaventuras vordus: „O Kungs, es negribu biut bez slimejbas, redzedams tevi visu savajniotu.“

Ti kuri apküp*) slimus, laj pimin jim un posī godoj par tu, kaj drejżok atvest baznejcungu del istiprinošonas jus uz miužejas celu ar svatim Sakramentim. Tis neprotejgi zaloj slimo, kurs, ka jo nenubidet, atlik spovedi uz toloku lajku un piulejas irunot slimam, ka jis drejżi palikskis vasals. Te, brolejt, josabejt, ka neizgajsinot miužejas dzejves. Vel vajag skubinot, laj jis pavism atsadut uz Diva valas, laj tur uz Jo ceribu, laj liudz kaj barns sova visuloboka tava. Sliminikim, voj pisaverejim pidar piminet tus Visusvatokus vordus; „Jezus, Jezus, Marija, Jezups.“

Labi ir bizok pasnegt slimajam kristeniu bučošonaj. skajtit potorus, tik dorit tu ar paklusu bolsu un mirejgi. Nepidar pi slimo runot ap nevajdzejgom pasaulejgom litom,

*) apküp = dasaver.

kaj ari jam dzejdejt raudot. Jo tis traucej slimu un nedut jam dumot par dveseles ispestejsonu. Vajag ari nelajst klot pi slimu tus lauzu, kuri beja par imesli, vaj palejdzatojim pi jo grakim. Kùpit un godojtit par slimim; tis dorbs ciši Divam patejk.

Drusku ap Visusvatoku, Diva Moti, Jumpravu Mariju.

Visusvatoko Jumprava Marija, Visu Svatus Keninine ir nu ūlejga Diva izredzata un izlasejta vel pirma zemes radejšonas. Vajdzeja, ka Diva Mote biutu nevajnejgi ijimta. Divs nevareja dalajst, ka Jo Mote, kaut vinu ŝalteni biutu zam valna valdejšonas. Todel Jos ijimšona beja nenuzidzejga, bezvajnejga; un mes tos Diva ūlestejbas pimini' nuturim 8 Decembrí, tis ir 8 diná zimas menesi.

Visi lauds dzimst apgrütinoti ar pirmdzimtu graku. Vina tik Jumprava Marija ir ijimta un dzimdata bez viskajdas vajnes, ŝkejsta, spudra, nevajnejga. Visusvatokas Jumpravas Marijas pidzimšonas dinu svetejam 8 Septembrí, 8 diná rudenā menesi. Diva Mote neilgi dzejvoja satá pi sovim dzimidnotojim, svatim: Joakima un Anias. Ju vel pavism monzeniu nuvedia dzejvot pi Jeruzalemas baznejcas, kur tej Visu nevajnejgoko mejtine auga rejzé ar citom divabajlejgom mejtinem. Jumpravas Marijas upurešonas dinu, t. i. tu dinu, kad Joakims un Ania ju, t. i. sovu vinejgu mejtini, atvedia dzejvot uz Jeruzalemas baznejcu, svetejam 21 Novembrí, t. i. 21 diná solnas menesi. Jumprava Marija dzejvoja pi baznejcas lejdz kajdim vinfadsmi godim. Te Jej stipri apsajemia Divam visod dzejvot jumpravibá un ŝkejstejbá. Peçok topa atduta sv. Jezupa globšonaj, kurs ir par Jos svatu Briutgonu, un Jos cinejgu laulotu draugu, todel ka sv. Jezups ari beja apzajems dzejvot pilnejgá ŝkejstejbá. Nenuzidzejgos Jumpravas Marijas salaušononas ar sv. Jezupu piminiu svetejam 23 Januarijá, t. i. 23 diná jaunagoda menesi. Drejzi pec to kad

Visusvatoko Jumprava Marija isoka dzejvot sv. Jezupa satá, 25 martá Engels Gabrels ir nu Diva uz Ju siutejts, ka pasludinotu Jaj Diva protu, ka Jej paliks par Diva Moti, ka nu Diva Svata Gora ijims un pidzimdinost Pestejtoju. Nenuzidzejgo Jumprava Marija, redzedama ka jos Jumpraviška ŝkejstejba paliks dzejva un ne tik vin neajztikta, bet vel svatdarejta, sastiprinota nu Svato Gora, izsaceja tus vordus: „Se es esmu muna Kuniga kolpiune, ĥaj man nutejk lejdz Tovam vordam.“ Un tamá pat ocu-mirkli, Utro Visusvatokas Trejadibas Persona, Diva Dals nukopia nu dabasim un soka dzejvot iks Visu ūkejstokas Jumpravas Marijas. Nu tos dinas Visusvatoka Jumprava Marija palika par Diva Moti.

15 diná labejbas meneša, t. i. 15 Augustá svetejam tu pricejgu dinu, kurá Visusvatoko Jumprava Marija pabejguse lajcejgu dzejvi topa pajimta ar dveseli un misu uz debesim. Te Divs Ju apkrunioja un lika Ju augstoká gudá par visim Engelim un Svatim. Jej ir visu Svatus kenenine. Nu to lajka isasoka del Jos lajme bez gola, nu to ari lajka Jej, kaj visuloboko mote vel varejgok riupejas par miusim, sovim nabadejgim barnim. Tamá diná Baznejca svetaj puçejetes, puçejetes otkon nuzejmoj tikumus, ar kurim mums jasasatejk ar Jumpravu Mariju debesis, taj kaj seniok lauds ar palmu pazarejtim izgoja Kungam Jezam prišká, kad jis braucia Jeruzalemas mistá.

Apustoli tamá vitá, kur Nevajnejgos Jumpravas Marijas misa pec numeršonas beja paguldejta, atroda tik skajstas zidusas puçejetes, kaj zejmi Jos ŝkejstejbas un nevajnejbas. Laj tod un miusim, nusvetejtos zoles un puçejetes pimin Diva Motes tikumus un paskubinoj mums uz svatu dzejvi. Liudzam Visusvatokos Jumpravas Marijas, ka mes ar, taj lajmejgi numentu, ka miusu dvesele varatu tapt debesis pi Diva un vi-nuvit ar Ju miuzam gudinot un slavinot miuzejgn Divu. Daudz ir visajdu liugsonu un brolestu uz gudu Visusvatokos

*) tikumus = enotas.

Jumpravas Marijas uz to gola, ka izliugt Jos ajzbildejšonu pi Diva. Jius zinit, kas tis ir Rùžu-kruns^{*)} un Škapleri. Rùžu-krunia dinu svetejam 1 Oktobra svatdiniá un Škaplerdinu 16 Julijá. Jopimin ikkotram, ka kajda ir tova dzejve, tajda ari bius tova nove.

Ap sv. Teklas dzejvi.

Sv. Tekla beja nu Likaonijas pilsatas un izmocejta ir svatá Ticejbá nu patia sv. Povula Apustola. Palikuse par kristejgu tiulen apsajemia dzejvot skejstejbá visu miuzu; bet vinias mote, biudami par divaklu kolpiuni, ilgi vordzinoja sovu nevajnejgu mejteniu par tu, ka jej neajzalidzia Kunga Jeza un negrubeja palikt par nezkajda Tarimida sivu. Gon bej sissónas, boda un citu muku, ar kurom tej nezelejgo mote vordzinoja posa sovu ejstинu mejtu. Pedejgi, jej nudevia ju storostaj, laj tis nutisoj ju uz novi, jo neajzaligtu Ticejbá. Tis netajsnejgajts tisotojs lika sakurt lelu guni un isvidia tamá sv. Tekli. Bet Visuvarejgajts Divs, Svatus Globejs nelovia ajzadegt pat sv. Teklas drabem. Jej ceradama iks Diva, por metia svatu kristu un tiulen soka lejt lels lejts un apdzesia pavism tu gunkuri. Tisotojs, redzedams Diva varejbu, nusabejda un sv. Tekli palajdia valá.

Pec to Svato nesagrizia uz sovu nezelejgu moti, bet goja uz Kristejtim laudim. Te divabajlejgi klausejas mocejbu, dzejvoja iks pakutas, liugsonas un lobim dorbum. Bet vel utru rejzi topa sagiuta nu pogonim un nuvesta uz storostu. Tod šis ju nutisoja uz tajdu novi: lika nuvest Svatu mejtinu uz tajdu moju, kurá uzturejas plesejgi zveri, ka ti ju sapliukotu. Daudzi lauzu sasalaseja tur vartus, kaj zveri apess sv. Tekli. Izlajdia brismejgus lovus, un niu veras un gajda, kaj jej bius saplasta viná ocu-mirkli. Bet Divam citajz patika:

^{*)} Rùžu-kruns = Rozonca.

ti zveri ne tik vin sv. Teklas neajztkika, bet ar gudu ļajzeja jaj kojas. Pogoni tu redzedami ajzklidzia. „Lels ir Divs, iks kuro jej cerej!“ un daudz nu jim pijemia svatu Kristejbas Sakramentu. Bet pats tis netajsnejgajts tisotojs nepalika loboks. Jis izgudroja vel jaunas mukas: izroka ļelу dubi, kurá pilajdia daudz čiusku un citu ropulu un isvidia ti sv. Tekli. Bet Divs otkon taj padareja, ka čiuskas atdevia tik gudu sv. Teklaj un pavism jos neajztkika. Tis tisotojs otkon soka nusadorbot ar tu, kaj atrast jaunas mukas. Jis padareja taj: atvedia divejus versus, piseja storp vinim sv. Tekli ar tu nudumu, ka ji skridami, kotris uz sovu pusi, porplastu svatu mejtinu. Bet kaj tik vin isoka versus dzejt, verves brejnejgi portriuka un sv. Tekla palika dzejva un uz tos pat vitas. Pec to brejnuma nusabejda ari pats pogonu tisotojs, pasaucia uz sevi sv. Tekli, un otkon jemia ju pratinot ap Kristejtus Ticejbu. Sv. Tekla gudri vin jam atbildeja, tod pogons palajdia ju valá.

Sv. Tekla ar sovim brejnumim, gudrim vordim un svatu dzejvi daudz ku atgrizia uz Divu. Peçok ilgi un svati dzejvoja tuksnesi, un tí 90 godu vaca numira. Par ku guds lajbius Divam miuzejgi.

Ap sv. França nu Assizes dzejvi.

Šitos sv. Francis beja par Franciskanių brolestes istodejtoju. Visi ti broli apsajemia dzejvot, ne tik vin iks paklausejbas un skejstejbá, bet ari iks pilnejgas ubodzejbas, taj ka jim nav brejve turet nikajda ejsta monta, jodzejvoj tik nu želsirdejgu lauzu dovonom. Sv. Francis ar Diva palejigu istodeja trejs zakonus, nu kurim pirmajs ir jau minato franciskanių delišu broleste, kuros valdeja pats sv. Francis. Utrajs ir sivišu broleste, kuras, taj pat kaj to pirmo zakona deliši, dzejvoj klosteri. Par pirmu tus mosu versinejcu beja sv. Klara. Un tresajs zakons topa istodejts nu sv. França

del laudim kuri dzejvoj pasaulí. Itu trešu sv. França brolesti daudz kas pijem ari miusu Latvišu molá.

Kas grib isarakstejt šitamá brolesté, tam jozina, ka ne visi baznejckungi var jamá irakstejt, bet tik ti, kurim ir atlauts nu Versejbas. Utrkort vajag zinot, kaj tamá brolesti jodzejvoj. Todel paprišku vajag vajcet baznejckunga, visulobok pi spoveds, un prasejt jo atlausonas un paduma, voj stotis tamá brolestí, voj ne? Treškort ira tajds irodums, ka visu godu paprišku josagatavej, un tik turejz atlaun stotis tamá zakoná. Caturtkort irakstejtim janosoj sv. França Škaplerí un justenia. Piktorkt zakona pijemeji apsajem sorgotis lepnejbas, izanešonas un štotejšnos. Todel jim nebius milot iznicejgo pasaula lobuma un jo baudejumu. Jim tod nepidar nosot ciši dorgu drebu, bet tik piklojejgas. Joatsaraun nu doncošonas un dažom citom porok pricejgom kaveklom. Iks edinia un dzerinia jopatur merinejba, un pret edini un pec, jopaliduz Diva.

Brolestí isarakstejušim ir jogav vinu dinu pret Visusvatokas Jumpravas Marijas Nenuzidzejgu ijimšonu, t. i. 7 Decembra, un vel vinu dinu pret sv. França nu Assizes svatku t. i. 3 Octobri. Labi ir ari piktdinem stiprok gavet, un trešdinem neest galas. Ikkotru menesi josaspovedej un jopijam Visusyatokajs Sakraments.

Pi isarakstejšonas jopavajcoj kajdus potorus vajag skajtejt. Ir atlauts citu liugšonu vita skajtejt divpadsmit potoru. Citim, kuri mok skajtejt un kam ir ipašas gromotas, tim vajdzatu skajtejt nu tom liugšonas uz Visusvatoku Jumpravu Mariju, kuras sauc latinu voludá „Officium Parvum BMV.“

Laj ar lobu dzejvi riupejas dut lobu paraugu, laj dora vajrok lobu dorbu un sorgojas visa to, kas var padarejt launu, voj posim, voj citim.

Vajaga biut paklausejgim sovaj gorejgaj versnecejbaj un českok klausejt sv. Mišu. Jogodoj par tu, ka lobok izpildejt cilvaka milejbas bauslejbu, jopalejdz nabadzejgokim, visuvajrok sova zakona laudim un sliminikim. Joliudz par numi-

rušim nu sova zakona un ari par citim; par dveselem var upuret, pimaram, trešu Rùžu-krunia dalu.

Pedejgi, laj pimin isarakstejuši Tresajá França Brolesté, ka bez lobas paklausejbas sovaj gorejgaj versnecejbaj nevar patikt Divam, nedz dabot ni kajdu atlajdu*). Nepaklausejgi var biut atskerti un izdzejti nu Brolestes. Todel pi isarakstejšonas, laj ikkotris izzinoj un izvajcoj labi, to baznejkunga, kurs ju pijem Brolesté, kas ir jodora un voj vares izpildejt tu, kas bius joapsajem pildejt. Nav nikajda lobuma isarakstejt un peçok niko nedarejt, Vajag paprišku pazejt, kas zakoná jodora, tod jimá stotis ar baznejckunga atlausonu.

Ti kuri jau ir isarakstejuši, laj par visom litom zina, ka nav nikajda graka, jo kas neizpilda ko nu augšok minatim Brolestes likumim, bet tik nedaboj atlajdu. Pruti, jo kas izpilda piscejitus nu zakona lobus dorbus, tod turejz pelnej un daboj atlajdas, jo ne, tod niko nedaboj, bet graka nava. Un ikkotram vajag jamt gaumé, ka sovas kortas pinokumi (dorbi) joizpilda nepicišami, laj voj vajdzatu aplajst to zakona potorus, voj citas kolpošonas, jo tis zakons todel ari ir istodejts, ka lobok izpildejt sovas kortas pinokumus. Vel te pilikšu, ka ciši par tu jogodoj, ka satiksmé ar citim laudim, biut ļajpnim, un milejgim, un vispori taj dzejvot, ka nesacelt laudis zakona neiredzešonas, bet cinejšonu.

Jozina ari tis, ka šis zakons nikam neajzlidz pijimt svatu Laulejbu, un kotris isarakstejis Tresajá França Brolesté var jamt sivu, voj izit pi vejra; topec ka šis zakons, voj brolesti nav istodejts del laudim, kuri pa klosterim dzejvoj, bet pasaulí. Un pi pijemšonas ito zakona nav nikam likts apsa-jimt dzejvot miužejgi jumprovibá. Topec un pat lanloti draugi var isastot tamá zakoná un dzejvot laulejbá, kaj pirmok, todel ka tis zakons jaunas skejstejbas pinokuma neuzlik.

Zinoma lita; jo kas biutu nu loba prota, pats gribadams un ar pizvaru apsajems Divam dzejvot jumpravejgá skejstejbá,

*) atlajdu = odpusku.

tam nav brejve porkopt sovu apsulejumu. Un jo tev lajkam patim biutu griuts saprast un izzinot, voj tova apsajimšona atlaun laulotis, voj ne, tod vajcoj mocejta, protejga un divabajlejga baznejckunga.

Laj tavi un motes pimin sovim barnim, ka jaunús, vel nepiļnús godús ir josabejst zverejt Divam dzejvót iks miužejgas skejstejbas. Lobok ir drusku apgajdejt un nikod to neapsulejt bez atlaušonas gorejga tava.

Isarakstejuši sv. França Trešajá Brolesté var dobot pilnejgas atlajdes:

1) Tamá Brolesté isarakstejšonas diná.

2) Sv. França Brolestes Istodejtoja diná pruti 4 Oktobri, t. i. 4 diná leita menesi.

3) Sv. Klaras diná, kura beja par pirmu sv. França si višu zakonu Versinejcu, pruti 12 Augustá, t. i. 12 diná labejbas menesi.

4) Visusvatokas Jumpravas Marijas Engelu keninines diná, pruti 2 Augustá. Jo tik tamós dinós dais pi spoveds, pijims Visusvatoku Sakramantu, un paliugs Diva par svatos Baznejcas vajdzejbom, skajtejdami kaut picus potorus. Ari numeršonas stundé daboj pilnu atlajdu, jo sauks, kaut ar sirdi vin, kad citajz nevaratu, Visusvatoku Jeza vordu.

5) Vel daudz citós dinós var dabol taj pilnas, kaj ari nepilnas atlajdas, bet ilgi biutu par visom rakstejt, kas nezina, laj vajcoj nu baznejckunga, kurs pijem tamá brolesté.

Sv. França Trešo zakona broli un mosas, godojtit par tu, ka darejtumet pec sova Patrona un Tava dzejves parauga. Jis visuvajrok devia labprotejgas pazemejbas, nabadzejbas, paklausejšonas un skejstejbas paraugu. Jums ar laj ti tikumi bius dorgi. Vel sv. Francis češki apgodoja sovós liugšonós Kunga Jeza muku.

Rejzi, kad vins pats beja nugrimis liugšona un miusu Pestejtoja riuktós mukás apgodošoná, jam pasarodeja augši gajsá pi krista pikolts Engels Serafins. Tam Engelam beja

sesi gunsvejdejgi sporni: divi sporni beja izcalti vers golvas, divi izstihti del skrišonas un ar divejim atlikušim sedzia visu sovu misu. Sv. Francis tamá Serafiná pazina numucejtu pasaula Pestejtoju. Tod leja nu žaluma osoras un liudzia Kunga Jeza, ka dutu jam cist kaut druscienu tus muku, kajdas pats Kungs Jezus citia. Divs isklauseja sova kolpa. Nutika nikod neradzats brejnums. Sv. Franciam tiulen rodos ranas uz rukom, kojom un sona. Ranom beja tajds vejds, itin kaj sv. Francis biutu bejs pi krista pikolts, un sona pardurts ar škapu. Iks rukom un kojom misa taj brejnejgi bej saauguse, ka ranu vida beja škitamas noglas. Si certumi taj sopeja, ka sv. Francis nevareja kojom stajgot. Todel braukoja un visur ajcinoja lauds uz loboku dzejvi un graku vajdešonu. Un patisi, kur tik sv. Francis pasarodeja ar ranom un sludinoja Diva vordus, lauds grizias pi Diva. Tos ranas jim skajdi stodeja pret acim Pestejtoja muku. Jis dzejvodams padareja daudz brejnumu Divam par gudu un laudim par lobu. Liudzam jo ajzbildejšonas debesis, laj palejdz mums ari be dejgim grecinikim.

Ap svatim Engelim.

29 Septembri, t. i. rudina menesi svetejam svatam Mikelam Ercengelam un visim sv. Engelim par gudu. Nevajag sajaukt sv. Mikela Ercengela ar sv. Mejkula vordu. Sv. Mejkuls (Nikolans, Nikolajs), beja par Vejskupu Mirras pil-satá. Jis beja luti zelsirdejgs un labdarejgs del bedejgim, jis ari dareja ciši daudzi brejnumu, jo svatdini svetejam 6 Decembrí, t. i. zimas menesi. Bet sv. Mikels Ercengels, ir par Engelu keniniu, kurs uzvareja Luciperu.

Engelu skajts ir ciši lēls. Ji visi ir visupaklausejgoki Diva siutni un kolpi. Ji gudinoj Divu un sorgoj lauds nu launa, bet skubinoj uz lobu. Divs rejzem siuta Engelus, ka apludinotu laudim Jo protu (valu), un dora caur jim brej-

numus. Ji liudz par mums Diva un ajzna Jam miusu liugsonas. Ji ira par sorgotojim un globotojim, tik lab visas svatas Katolu Baznejcas, kaj ari kajdas vinas molas, voj pilasatas, un ikkotra cilvaka. Sv. Mikels Ercengels ir par visas sv. Katolu Baznejcas Sorgotoju un Globotoju.

Utrá diná lejta menesí, 2 Oktobri piminejam un gudinojam sovs Sorg-Engelus. Zinit, ticejgi lauteni, ka ikkotram nu miusim ir sovs Engels Sorgotojs kurs ir klot pi miusim visu dzejni. Todel tamá diná visuvajrok atdud gudu sovam Sorg-Engelam, kuru tev Divs ir idevs nu posas tovas dzimšonas un bius pi tevis cikam numersi. Miloj ju un klausjo, kaj sova visuloboka drauga, sauc jo palejga kardinošonas lajka, patejc Divam par tajdu Sorgotoju. Negrakoj un neived eitu launná, zinodams, ka ikkotru dveseli Engeli sorgoj: ji pi Diva siudzejsis uz to, kas citus ilaunoj, jo Engeli visod redz Divu debesis.

Visu Svatus Dina.

Pirmá diná solnas menesi, t. i. 1 Novembri svetejam visim svatim par gudu. Gondrejž kotrá goda diná svetejam kajda nebejs svata piminiu, bet ikkotram svatajam neiztejk sovas dinas goda lajka. Goda ir 365 dinas, bet svatus ir daudzi milionu. Todel svato Baznejca izredzeja vinu dinu, kura gudinoj un slavinoj visu svatus rejzé. Patejcemes Divam, ka Jis nu sovas zelestebas devia svatumu tik daudzi laudim un apdovinoja jus ar miuzejgu lajmi. Tej dina atjaunoj un pastiprinoj miusu ceribu, ka ar svatus ajzastošonu un Diva zelestebu varim tik dabasu valstebá. Mums bius dzejvot, kaj svati dzejvoja, un milot Divu vajrok par visu uz pasaula, un sovu tuvaku kaj sevi posus.

Dveselu Dina.

Utrá diná solnas menesí, tis ir 2 Novembrí mes liudzam Diva par dveselem, kuras ciš Slaučamá guní, ka Divs apsažalotu uz viniom un drejzok jos pijimtu pi Sevis dabasu valstebá. Jius zinit, mili lasejtoj, ka Svato Katolu Baznejca pastov nu trejom dalom. Vina dala ir te vers zemes, redzamos Golvas, t. i. Svato Tava valdejbá, ju sauc par karotoju*) Baznejcu. Utro dala ciš mukas Slaučamá guní, un trešo jau lejgsmojas un pricojas dabasu valstebá. 1 Novembrí gudinojom svatus debesís un liudziam jus palejga. Sudin mes liudzam Diva par dveselem, ajzturatom Slaučamá guní. Mes varim palejdzet som dveselem, kuras ciš mukas lejdz lajkam, upuradami par viniom sovs lobus dorbus, kaladu, liugsonus un seviški sv. Mišu. Svata Baznejca ikdinas liudz Diva par jom, mums ari nevajag jus ajzmerst. 2 Novembri ir nulikts tajsní taj numirušus piminiaj. Tos bedejgos dveseles gajda un sauc miusu palejga; var biut tí ir daudz miusu pazejstamus, radiniku, dzimdinotoju, bidru un taj vel. Tod, milajs lasejtojs, paliudz par jim Diva un palejdz kaut kajdus potorus skajtejdams.

Tamá diná pa baznejcom nutejk procesijas, t. i. it ap baznejcu, voj jos vidá ar kristu, lukterim un taj vel, idami picas rejzes nustojoj. Pi pirmos nustošonas liudzam Diva par Baznejckungu dveselem, pi utras par dzimdinotojim, pi trešos par numirušim radinikim un labdarejtojim, pi caturtos par visim, kuri tamá draudzé t. i. parapejá ir numiruši un pagloboti, un pedejgi pictá nustošoná par visim ticejgim numirušim.

Sveces kuras dag ap katafalu pimin miusim numirušus ticejbu ceribu un milejbu. Ajzturatim Slaučamá guní ir tej cerejba un ipricinošona, ka jus mukas rejzi mitejsis un ka tod ji tiks debesís. Katafalu slacinoj ar svetejtu iudini; svejtjs iudins ir bejstams neškejsttim gorim. Mes cerejam ka

*) karotojs = vajdu vedejs.

ticejgi numiruši iis dabasu valstejbá, ticiem ka ji celsis nu mirunim Postorá diná, un ka viniu misa bius pagudinota, todel katafalu kiupinojam vel ar viraku; kiupinošona ir pa pagudinošonaszejmi.

Ap sv. Taslova Kostkas dzejvi.

Sv. Tanslovs Kostka beja par kajda Pülu zemes augsta kunga dalu. Jis pidzima 1550 godá. Jis vel mozenš biudams jau beja ciši divabajlejgs. Taj Divu miloja, ka kaj tik izdzerda ku bezdivejgi runojut, jis tiulen apslopa.

Kad druskua paauga, ju atdevia skula uz Vines pilsatu rejzé ar vacoku broli. Te sv. Tanslovs daudzi izcitia nepatikšonu nu citim skulnikim, kuri gribuja, ka jis rejzé ar jim kavetus un mozok nusadorbotu ar Diva liugšonu; bet Svatajs nesaesjinoja Diva kolpošonu. Kotru dinu klauseja ne vinu, bet diveju vaj treju Mišu. Jis luti miloja Visusvatoku Jumpravu Mariju, saucia Ju par sovu Moti un bizi skajteja uz Ju liugšonas. Bizi ari pijemia Visusvatoku Sakramantu. Jauns pec godim, bet ar vejra gudrumu, sv. Tanslovs ajzgribuja pavism sevi atdut Divam un palikt par Kunga Jeza Sabidrejbás lucekli. Bet Vines pilsatá negribuja ju pijimt Jezuitu Klosterí, par tu ka jo tavs negribuja to atlaut: tam leļajam kungam nepatika Jezuitu nabadejgo dzejve.

Pec to sv. Tanslovs ciši ajzsrimoja. Jis slimejbas isokuma iraudzeja neškejstu goru, kurs pasamets par leļu brismejgu suni, bideja ju, ka skriss versa. Sv. Tanslovs tiulen liudzia Divu palejga un pormetia svatu kristu, valns ar rejzi pazuda. Sv. Tanslovam pasarodeja sv. Engeli pricinotoji. Tod sv. Tanslovs dumaja, ka drejzi jau merskis zemé. Todel gribuja atajcinot baznejckungu, ka pijimt Visusvatoku Sakramantu. Bet, par nelajmi, tos satas sajminiiks beja par luteraniti un ni par ku negribuja Katolu baznejckunga ilajst sova sata. Tod nuskumušajam Svatam isasovia prota, ka sv. Bor-

bola ir par lobas numeršonas Patronku; topec jemia jos karški liugt sacejdams: „Tagad ir lajks, svato jumprava, parodejt tev man sovu ūlestejbu. Izliudz man nu Kunga Jeza, sova briutgona, ka es nenumertu bez Visusvatoku Sakramenta.“

Sv. Borbola pasarodeja ar divejim Engelim, kuri nesia Visusvatoku Sakramantu un padevia pijimt sv. Tanslovam.

Pec to Svatajs palika pavism vojs un bez moz ko nemumira. Bet jis pijems Visusvatoku Sakramantu, beja mirejgs un ar lobu ceribu gajdeja noves. Tod raug, otkon brejnums! Jam pasarodeja Visusvatoko Jumprava Marija, turadama rukos Diva Berneniu, kuru nulika uz gultas pi sv. Tanslova. Slikminiks palika nu to lutu pricejgs un atdaboja veselejbu. Visusvatoko Jumprava Marija ajeinoja ju isastot Kunga Jeza Sabidrejbá; bet kaj pirmok taj un tagad Vines pilsata un apkortnē negribuja jo pijimt, todel pat, ka tavs neatlovia. Tod Svatajs nudumoja it uz pošu Rimu, kur Svatajs Tavs dzevoj un tā izliugt pijimšonu Sabidrejbá. Taj ari padareja un daboja atlaušonu. Niu klosterí vis atsadevia Divam: jo dzejve beja par nerimstušu liugšonu. Jis visod pricojas iks Diva un beja ciši milejgs pret visim. Kaj agrok, taj ari tagad, seviški miloja Visusvatoku Jumpravu Mariju, saucia Ju par sovu visuloboku moti, un jo bisi ap Ju runoja. Ka izasorgot graka, tis nevajnejga pujškins dzevoja vinā pakutá, griutús dorbus; vinumar gododams ap Divu, un pilnejgi paklausejdamso vim Versinikim. Jis neilgi dzevoja Romas klosterí, ejsti tik vinu godu. Jam beja parodejta jo numeršonas dina. Pasludinatá diná svati numira. Divs devia daudz brejnejgu ūlestejbu, divabajlejgim liudzejim pi jo groba, un Svatajs Tavs Klemens X isludinoja ju par Svatu, ari par Pülu un miusu zemes Patronu 1674 godá. Sv. Tanslovs numira jaunús godús, todel jis ir par Patronu seviški jauneklim.

Nutikums ar kajdu Kunga Jeza bildi 730 godá.

Uz Tira un Sidona rubeža ir Beritus mists, kura daudz Židu dzejvoj. Rejzi gadejos ka tamá mistá kajds katols nuperka sev moju nu židim un nusametia tí uz dzejvi. Jis pakora sová ustobá guda cinejgu Kunga Jeza mukas bildi. Peçok tam eilvakam paboda dzejvot storp židim: jis atdevia jim atpakkal sovu moju un pats porsacela uz citu vitu. Divs dalajdia, ka tis kristejtajs cilvaks ajzmersa pajint lejdz Kunga Jeza muku. Nekriskons sajminiks isokumá nepamaneja miusu Pestejtoja mukas bides. Bet ne por garu lajku daudz židu sagoja pi jo vakaratu. Vins nu tim iraudzeja muku, parodeja tu citim, un visi skreja ar dusmem pi tos mukas, un nucela zemé un saceja: „Kaj miusu tavi tevi komoja un negudinoja, taj ari mes padarejsim.“ Tod isoka svatu muku sist un sajmot, gribadami patapt visu tu padarejt, ku jus tavi beja darejuši. Tod vel pisit ar dzelža noglom rukas un kojas, pi mutes lik klot eteki un žulkti, ar nidri sit mukaj par golvu. Pedejgi saceja; „Zinam, ka miusu tavi pordiura jam sonu ar škapu.“ Tiulen padevia vinam škapu, tis dur svataj bildej soná, bet, ak brejnums! Asnis ar iudení soka tecejt patisi. Židi nusabejda, un nezinoja ku darejt tolok. Tulajk jus rabin taj pamoceja: „Atnesit spani, pasaversim, kas bius.“ Atnesia, un spans piteceja pilns. Tod židi saceja: „Pajim-sim šitu asni un nessim uz sinagogu“ t. i. jus liugšonas moju, eitajzok skolu. „Salasejsim slimus un smeresim jus ar tu asni. Kristejti lauds soka, ka ji dabojuši caur Jezu daudz brejnumu. Redzesim, vaj tis ir tajsnejba?“

Kaj nurunoja, taj padareja. Kaj tik pasmerekja nezkajdu slimu, kurs jau nevareja pasakustinot, jis tiulen vasals triukos kojos un soka nu pricas lakanat. Peçok dazi okli izazoleja un daudz citu slimu palika vasali. Visá mistá celas triuksnis un stejkšonos, visi gribuja tikt klot pi to brejnejgo asnia un kam tik lubias pitikt klot, ar tu rejzi palika vasals. Turejz to mista židi, redzedami tik leļus brejnumus iticeja Kungam Jezam. Nugoja uz Vejskupu, atzina sovu vajniu un liudzia,

ka Vejskups jus nukristejtu, un pijimtu Katolu Baznejcá. Taj vis tis mistens atsagrizia uz patisejgu Divu, un visi turines židi palika par ticejgim Katolim.

Ap sv. Katres dzejvi.

Bezdividejgais, pogonu ticejbas Maksencijuss, Aleksandrijas pilsatá biudams, lika visim, tos molas laudim, upuret divaklim. Daudz laužu sasapulceja. Tulajk tamá pat pilsatá dzejvoja cinejga jaunave*) sv. Katre. Jej redzedama, ka caur varmacejgo Maksencijusa pisacejšonu lauds pulkim pazud, atgoja pi to kejzera un pasaceja jam: „Tev, kejzer, pidar zinot, ka tova ticejba ir moni, nebius tod nedzejvus divaklus atzejt par Divu.“ Un tad vel jemia kejzeram stostejt ap pogonu ticejbas aplamejbu, vujceja ju, ka tik vinejga sv. Kristejtus Ticejba ir ejstina, un ka, jo kas grib biut miužejgi lajmejgs, tam nepicišami jotic ikš Kunga Jeza. Kejzers brejnejas dzerdadams taj drusu un gudru sv. Katres runu, un atbildeja: „Pagaid, peçok es ar tevim parunošu par tu, kad upurešona beigsis.“

Pabejds sovas mon-ticejbas ceremonijas, atsaucia uz sevi sv. Katri un vajcoja, ko jej gribute? Tod sv. Katre stosteja jam ap sv. Ticejbu, ap tu ku patisejgais Divs ir laudim pasludinojs, ikš ko vajag ticejt un kaj darejt. Visu taj gudri runoja, ka kejzers nevareja turejis pretim un gribejt-negribejt vajdzeja pisazejt, ka sv. Katre runoj tajsnejbu. Bet brismejgais pogons neiticeja patisejgajam Divam. Vel jam gribējas sv. Katri užvaret ar gudru runu. Izlaseja tod nu visas valsts un sasaucia visugudrokus pogonu vejrus, laj ji ar sv. Katri parunoj par ticejbu. Ti mocejti pogoni apsa-jemia pret kejzeri atgrist sv. Katri nu Kristejtus ticejbas uz sovu, bet nutika citajz. Sv. Katre taj gudri visu izstosteja, skajdri pirodejdama pogonu ticejbas aplamejbu, un Kristejtus Ticejbas patisejbu, ka ti gudriniki posī pazina, kuraj pusej ir

*) jaunave = jumprava.

tajsnejba. Patiši izvujejta lauds ir viglok atgrist uz Divu, ne kaj tik drusku mocejta. Taj visod beja un ir, ka moza un slikta skulošona, t. i. mocejsona atverza nust nu Diva, bet loba un dzila skulošona vad pi Diva klot. Taj un iti picdesmit nu visas valsts vejri uz sv. Katre mocejbu palika par ticejgim Kristejtim; pazinuši patisu Divu, negrubeja jau nu Jo atsastot: gotovi beja tiulen numert par svatu Ticejbu. Taj launajs pogonu kejzers palika kauná. Jis nu dusmes tiulen lika tus mocejta lauds sadadzinot guni. Si gudejgi vejri labprot pijemia novi par tajsnejbu, un ar sovu paraugu daudz citu pogonu atgrizia uz patisu Divu.

Pec to kejzers Maksencijuss grubeja sv. Katri pivilt ar milejgim vordim. Jis apsajemia pajimt ju sev par sivu, jo tik upures divaklim. „Ni par ku uz pasaula tis nenutiks, atsaceja sv. Katre, es sovu jumprovejbu un skejstejbu esmu atdevuse Kungam Jezam. Es nesabejstus muku, Divs man ajzmoksos par jom dabasu valstejbá.“

Tulajk nezelejgajsa pogons lika sist nevajnejgu Jumpravu vasalas divi stundes, taj ka asnis jemia tecet pa visu misu. Peçok isledzia ju citumá uz divpadsmi dinom, ka tur nudzejbtu nu boda. Bet te Kungs Jezus jaj brejnejgi palejdzeja: nedevia cist boda un visas vajnias izdzideja. Sv. Katre, biudama citumá, atgrizia daudz lauzu uz sv. Ticejbu. Kad porgoja 12 dinu, otkon atvedia sv. Katri uz tu pošu pogonu valdiniku. Patajseja lelus skritulus ar pidzejtim aplejk nažim, pogoni grubeja storp tim skritulim sagrajzejt sv. Katri druponon. Bet pec visuvarejgo Diva prota nutika citajz. Kad jau pisita sv. jumpravu un poš-lajk grubeja grajzejt, ak brejnums, skrituli sabirza druponu druponom, kuras izskrajdedamas apsita daudz pogonu, bet sv. Katre palika pavism neajztikta. Pec to brejnuma daudz kas pijemia sv. Kristejbas Sakramantu. Pedejgi visuvarejgajsa Divs atlivia pogonim nucerst sv. Katri ar zubinu. Jos misu pajemia Engeli un pagloboja uz Sinai kolna, kur Divs ir devs sovu desmit bauslejbu.

Ap atlajdom (odpuskim).

Kas tis ir atlajdas?

Atlajdas ir lajcejgas stropes par grakim atlajsona.

Tu zini, dorgajs lasejtojs, ka Divs stropej par grakim. Grecinikam vajdzes atlejdzet Diva tajsnebjaj par visim sliktim dorbum. Citi graki ira novejgi t. i. leli, rupi, kuri atjimdami Diva Ŝelestejbu, kaj kautin nukaun dveseli. Citi otkon ir mozi, var gadejtis kas-dinas, todel jus saucom par ikdiniškim. Tajsnejgajsa Divs par lelim grakim stropej ar miuzejgu pažušonu ellé, par mozim grakim laudim jociš vorgus ŝamá paſaulí, voj mukaš slaucamá guni.

Kaj varim dabot nu Diva graku atlajsonu?

Caur graku vajdešonu un lobim dorbum. Tik vajdet par grakim vajag taj, kaj Divs ir lics. Ikkotris Katols zina, kaj ir jovajd par grakim. Vajaga it pi graku siudzešonas Sakramenta un izsiudzet visus sovus grakus pret baznejckungu. Bez uzcitejgas un riupejgas sasagatavejšonos nevar labi graku izsiudzet. Topec laj ikkotris idams pi grakus siudzešonas paſriku labi apgodoj un pimin, ar ku Divu apkajtinoja. Pec graku sarekinošonas stipri un nu sirds dibina par jim jožaloj, par tu ka neesi bejs paklausejgs visumilejgokam Divam, turpretejm, sasaceli pret ju un dareji jam negudu. Apsajem tod visuloboko Diva nikod vajrok neapkajtinot ar grakim, piminadams, ka caur sliktu dzejvi pazaudejsi dabasu valstejbu, un tiksi miužam elles mukós. Kad biusi jau tu padarejs, tod tulajk tik ej grakus siudzatu, t. i. pascejt jus baznejckungam.

Vajag labi klausejties baznejckunga, kaj jis moxa, un kajdu ajzmat gondarejsonu par grakim. Ajzmastu stropi par grakim cik ispejams drejzok izpildi. Tis slikti grakus siudzatu, kas negribatu ajzmastos stropes panest. Redzi milajs lasejtojs, ka caur graku siudzešonas Sakramantu mes daboja graku atlajsonu.

Kad grakus izsiudzejam, Divs pidud mums miužejgu elles stropi, uz kuru ajzpelinejuši bejom caur launu dzejvi. Ikkotris sīkts dorbs, ikkotris graks pelnej vajniu un stropi. Ivirojtu un jemit gaumé.

Ti kas ir nuzigušis ar lelim grakim bius stropati ar miužejgu pazudinošonu ellé; par mozim grakim jopanas strope, voj slaucamá guní, voj šamá pasaulli. Vajnia par grakim un miužejgo strope ellé nevar biut tam atlajsta, kas negrib it pi graku siudzešonas Sakramenta*). Citajzok sokut: graks un miužejgo strope par ju nevar biut nikod atlajsta bez patisejgo žaluma un patisejgas gribas pijmt graku siudzešonas Sakramantu. Nikajdas atlajdas pošas par sevi nevar atlajst graku un izglobt nu miužejgos pažušonas, jo nav nu miusu puses žaluma un graku siudzešonas Sakramenta. Divs taj grib un taj istodeja, ka graki un miužejgo strope nebius nucalti tam, kas nežaloj par grakim un negrib jus pascejt baznejckungam pi graku siudzešonas Sakramenta.

• Ku tod lobu dud miusim atlajdas?

Atlajdas atlajž mums tik lajcejgu stropi.

Igaumejtit, tu stropi todel sauc par lajcejgu, ka viniu vajdzes cist ne miužam bez gola, bet tik nuliktu lajku. Par mozim grakim vajdzes miusim atlejdzet ciſut, voj šamá pa-

*) Tis varatu dabot graku atlajsonu kas, laj gon nevaratu tikt pi graku siudzejsonas Sakramantu, bet ar patisejgu un pilnejgu žalumu, t. i. nu Diva milejbas žalotu par grakim, un gribatu jus pascejt baznejckungam pi graku siudzešonas Sakramenta, ka tik varatu. Taj vár nutikt ar cilvaku, kurs merst zemé un nevar baznejckunga sagajdet. Tod stipri nu sirds dibina jožaloj tulajk par grakim.

saulí, voj slaucamá guní. Situ tod lajcejgu stropi atlajdas nucel un pidud.

Tagad, jo kas tevis, milajs lasejtojs, pavajcetu? Vaj atlajdas pidud grakus? kaj jam atsacejtu?

Vajdzatu taj atbildet: Atlajdas grakus nepidud. Graku atlajsonu varim dabot tik ar lobu žalumu pidarejgi idami pi graku siudzešonas Sakramenta. Bet atlajdas nucel tik lajcejgu stropi, kuru miusim vel jopanas par jau atlajstim grakim. Ne par velti augšok mineju, ka mes grakodami palikam vajnejgi pret Divu un pelnejam stropi. Kad cilvaks labi izsiudzej sovus grakus, tod Divs jam atlajž pirmkort pošu graku, voj lobok sokut, vajniu par grakim: taj ka cilvaks, nu Diva pretinika, tejk par Diva draugu. Utrkort Divs, atlajž miužejgu stropes ciſonu elles mukós. Bet ne visod pi graku siudzešonas Sakramenta Divs atlajž lajcejgu par grakim nupelnejtu stropi. Tej ir starpejba storp sv. Kristejbas un graku siudzešonas Sakramentim. Pi Kristejbas visi graki un visa strope, kaj miužejgo taj un lajcejgo, tūp nucalti. Pec Kristejbas cilvaks ir pavism tejrs, jo dvesele var it tajsni uz debesim. Bet drusku sovajž ir ar sv. grakus siudzešonu Sakramantu. Pi to cilvaks dabo, graku un miužejgas stropes par vinim atlajsonas, bet lajcejgo strope ne visod tejk atlajsta. Par ju vel vajdzes panest stropi vaj šamá pasaulli, vaj slaucamá guní. Redzi, sitos tod lajcejgos stropes nucelsonu varim dabat caur atlajdom: un taj, te vers zemes varim atlejdzinot par tim graku atlikumim un isasorgot nu brismejgos slaucamos guns.

Tagad tev ir jau saprutams, dorgajs lasejtojs, kodel lauteni taj ciſ božas un lin pi graku siudzešonas atlajdu lajká? un kodel, kad kajdá baznejcá ir atlajdas, sabraue ti citi baznejckungi palejdzatu spovedet? Todel gon, ka cikom cilvakam graks un miužejgo strope vel nav atlajsti, tikom nikkajdas atlajdas jam niko nelejdz. Ej paprišku izsiudzej grakus un dabo, jus nucelsonu, tulajk tik varesi dabot atlajdas.

Zinu gon tagad, ku atlajdas mums dud, var kas pascejt,
bej kaj jus dabot?

Ka dabot atlajdu, vajag pareizi (riktejgi) izpildejt visu,
ku lika atlajdu devejs*). Svatajs Tavs, dudams kajdas atlaj-
das, pasludinoj tamá pat šalteniá dazus lobus dorbus, kuri ir
jodora del atlajdu dabošonas. Var un vajag gribejt dabot
atlajdu par tim liktim lobim dorbum. Visuvajrok del pilnu
atlajdu dabošonas ajzmat tajdus lobus dorbus:

- 1) It pi graku siudzešonas Sakramenta,
- 2) Pijimt Visusvatoku Sakramantu,
- 3) Paliugt Diva baznejcā,
- 4) Nuskajtejt kaut picus poterus par Baznejas labklo-
jeju, un pedejgi vel kajds lobs dorbs var biut likts izpildejt.

Tagad tu sapruti, ku nuzejmoj tis, ka kajdá baznejcā ir
atlajdas, pimaram Agliuná, Varklonús, 15 augusta, voj Dagda
Visusvatokas Trejadibas diná? voj kur eitur kajdá diná?

Tis nuzejmoj, ka ikkotris, kas tamá diná izsiudzes**) sovus grakus, pijims tur Visusvatoku Sakramantu, izklausejs
gudejgi svata Misa un nuskajtejs kaut picus poterus par sv.
Bazneju, tis atlajdu dabos. Raug si četri lobi dorbi ir vaj-
dzejgi del atlajdu imontošonas.

Atlajdas ir pilnas un nepilnas, tis ir, tik pa dalaj. Pil-
nas atlajdas par tu taj sauc, ka jos atlajž visu, lejdz tam
lajkam nupelnejtu, lajcejgu stropi. Nepilnas atlajž tik kajdu
lajcejgas stropes dalu. Taj pimaram atlajž 40, 100, voj 300
dinu, godu, 7 godi un taj vel. Tej atlajdu dinu rekinošona
ir pajimta nu Baznejas pirmejim lajkim. Seniok baznejckungi

*) Zinoma lita, ka atlajdas var dut tik Svatajs Tavs un Vejskupi. Pavests var dut visajdas atlajdas, pilnus, nepilnus, del vi-
nas molas, voj visa pasaula, bet Vejskupi var dut tik del soyas
molas un nepilnus, pimaram 40 dinu, 100 dinu, vaj visa goda, bet
ne vajrok.

**) Tis ari var atlajdu dabot, kas grakus izsiudzatu ap
pirmejim Nesporim, t. i. zam vokoru pret atlajdu dinu.

ajzmetia lejokn stropi par grakim ne kaj tagad. Par citim
novejgim grakim vajdzeja nest grietu stropi, ne kajdu dinu,
voj vajrok, bet kajdus 7 godu, voj 10, voj 15, voj vajrok
godu. Tagad jau želego Mote sv. Baznejea, ajz lauzu vo-
juma, neajzmat tik griutas stropes, bet dud miusim vari at-
lejdzinot Divam caur atlajdom.

Visuaugstokajs Romas Tavs, Pavests, caur nu Diva dutu
jam vari izdola laudim visajdas atlajdas. Pavests ir par da-
basu monta sorgu un izdalejtoju. Tu montu mums nupelneja
Pestejtojs un pa daliniaj visi Svatī.

Atlajdas varim dabot ne tik del sevis bet un del dve-
selem, kuras ciš slaucamá guni. *

Te tolok ir irakstejtas liugzonas kuras ir apdovinotas
nu Svato Tava ar atlajdom, tos ari liugsonas var upuret par
sevim, voj par dveselem slaucamá guni; tik tos liugsonas
vajag skajtejt divabajlejgi, ar sabarstu sirdi, ar apsajemšonu
vajrok negrakot, un ar gribu dabot atlajdas.

Taj par svato krista pormešonu: „Ik š vorda Diva
Tava, un Dala un Svato Gora. Amen.“

Pavests Pius IX idevia 50 dinu atlajdu, 28 Julijá 1863 godá
un 100 dinu, jo kas pormat kristu ar sveteitu iudini.

Kas sasatikdams, voj igojs cita ustoba pascejs: „Laj
bius Kungs Jezus gudinots.“ Un kas atsoka:
„Miuzejgi miuzam. Amen.“

Obi divi dabojs pa 50 dinu atlajdu. Tos atlajdes piškejria Pa-
vests Clemens XIII.

Par šu liugsonu: „Jezu, muns Divs, es Tevi
miloju vajrok par visu.“

Daboj 50 dinu atladu. — Pavests Pius IX, 1854 godá 7 Majá.

Par liugsonu: „O soldono muna Kunga Jeza
sirds, pador laj es Tevi vajrok un vajrok
miloju.“

300 dinu. Pavests Pius IX 1876 godá 22 Novembri.

Par liugšonu: „Laj bius svetejta svato un nenuzidzejgo Visusvatokos Jumpravas Marijas, Diva Motes Ijimšona.“

300 dinu. Leons XIII 1878 g. 10 Septembri.

„Jezu, Marija, Jezups, atdudu Jums munu sirdi un dveseli. — Jezu, Marija, Jezups, esit man klot pi munas numersonas. — Jezu, Marija, Jezups, laj es pi Jiusim iks mira atdudu Divam gorū.“

300 dinu. Pius VII 1807 g. 28 Aprili.

„Laj nutejk un laj ir tejts un miužejgi slavinots visutajsnejgokajs, visuaugstokajs, un visumilejgokajs Diva Prots iks visa.“

100 dinu. Var dabot vinu tik rejzi dinā. Pius VII 1818 g. 19 Majā.

„Lenejgajs un pazemejgas sirds Jezu, pador munu sirdi lejdzejgu Tovaj.“

300 dinu. Var dabot vinu tik rejzi dinā. Pius IX 1868 g. 25 Februari.

Liugšona uz Jumpravu Mariju Kardinošonas ļajkā.

„Ak muna kundze, ak muna Mote, pimin, ka es esmu Tovs, sorgoj mani, kaj sovas litas un sova ipašuma.“

40 dinu. Pius IX 1851 g. 5 Augustā.

„O Marija Diva Mote, želsirdejbas Mote, liudz Diva par mums un par numirušim.“

100 dinu. Var dabot vinu rejzi dinā. Leons XIII 1885 g. 15 Decembri.

Liugšonas ar atlajdom, kuras pamudinoj Ticejbu, Ceribu un Milejbu.

„Es ticu stipri todel, ka Divs, visuaugstoko patisejba parodeja un apsludinoja mums caur svatu Katolu Baznejcu, ka ir Vins Divs iks trim atseviškom, bet lejdzejgom sev Personom, kuras sauc: Divs Tavs, Divs Dals, Divs Svatajs Gors. Es ticu, ka Diva Dals topa par cilvaku, pijimda ms caur Svatu Goru cilvaka misu un dveseli, un numira par miusim pi krista, augšan-celas nu mirunim, uzkopia debesis, nu turines atis pi pasaula gola tisot dzejvus un numirusus, ka idut lobim miužejgu dabasu valstejbu, un sliktus pazudinot. ellē. Taj pat ticu iks visa, iks ko tic un moca tej poš svato Baznejca.

Ak muns Divs, Tu esi visuvarejgs, bez gola lobs un želsirdejgs, topec es cereju, ka caur Kunga Jeza, miusu Pestejtoja mukas, un noves nupalnim, idusi man minužejgu dzejvi, kuru esi apsulejs tim, kuri labi dzejvoj, kaj svata Ticejba moca. Tu visuticamokajs Divs, tu izpildejsi sovu vordu, todel es ar Tovu palejgu gribu divabajlejgi dzejvot.

Ak muns Divs, Tu esi visuaugstokajs, un bezgalejgajs lobums, es Tevi miloju nu visas sirds un vajrok par visu, un laušus drejzok visu izgaisinot, ne kaj Tevi apkajtinot un del Tovas milejbas, miloju un gribu milot ari sovu tuvaku, kaj sevi pati.“

Atlajdas devia Benedikts XIV 1756 g. 28 Januari. Pruti 7 godi un 7 kvadragenās. Jo kas šu liugšonu skajtejtu visu menesi kotru dinu, tod varatu dabot pilnus atlajdas, kad isiudzias sovus grakus, pijims Visusvatoku Sakramantu un nuskajtejs kaut 5 potorus par kristetus keniniu miru. Paliugs Diva, ka viltejgu ticejbu lauds drejzok pazejtu tajsnejbu un paliktu par Katolim, un ka visi klau-sejtu un cinejtu sv. Katolu Baznejcu. Kas itu liugšonu skajtejtu ik-dinas lejdz novej, numerdams varatu dabot pilnas atlajdas, jo tulajk, nespēdams skajtejt garoku liugšonu, kaut ajeinotu tu Visusvatoku „Jēzus“ vordu.

Katolu moju liugšona.

O lobuma un zelsirdejbas Divs, mes atdudam tovaj visuvarejgaj globošonaj sovu satu, sajmi un visu ku turom. Svetej mius visus, kaj esi svetejs Visusvatoku Sajmi Nazareta mistá.

Visusvatokajs Pestejtojs, Jezus Kristus, liudzam Tevis caur tu milejbu, del kuras esi palicis par cilvaku, ka miusu ispestejt; caur zelsirdejbu, del kuras esi numiris par mums pi krista, svetej miusu satu, sajmi un dzejvotojus. Sorgoj mius nu visajda launa un sliktim laudim. Globoj mius nu parkiunia, krusas, iudinia polim un nu slikta lajka. Sorgoj mius nu Tovas dusmes, un neiredzešonas, un nu miusu inajdniku launim padumim, nu merim bodim un karim. Nedud, ka kas nu miusim nenumertu bez Svatim Sakramentim. Dud mums Sovu svetejbu, laj mes visod stipri ticam un dzejvojam Tova Svatá Katolu Ticejbá, kuro var mius padarejt par svatim. Dud, laj turim ceribu ikš nuskumšonom un vorgim. Tevis un tuvaka milejba miusu sirdis visod laj aug leloka un leloka. O Jezu svetej miusus un globoj. O Marija zelestebas un zelsirdejbas Mote, svetej mius, glob nu neškejsta gora, ved mius ar sovu motis ruku par su ossoru likniu. Sadari mius ar sovu Dalu, un atdud Jam mius, ka mes toptu Jo apsulejuma cinejgi.

O Svatajs Jezups, miusu Pestejtoja Sorgs, Jo Svatos Motes Globejs un Svatos sajmes Golva, liudz Tu par mums Diva, visod svetej un sorgoj miusu mojas.

Sv. Mikels, sorgoj mius nu visajda elles launa.

Sv. Gabriels, palejdz mums pazejt svatu Diva valu.

Sv. Rapuls, globoj mius nu slimejbom un nu peškas noves. — Svatí Sorg-Engeli, turit mius dinu un nakti uz izpestejšonas cela. Sv. Patroni liudzit Diva par mums. Ak svetej su satu Divs Tavs, kurs miusu radeji, Tu Diva Dals, kurs esi par mums citis pi krista, un Tu Divs Svatajs Gors, kurs pi Kristejbas Sakramenta mius svatus dareji. Visusva-

toka Trejadiba laj sorgoj miusu misu, skejstej miusu dveseli, valdej miusu sirdí, un nuvad mius uz miužejgu dzejvi. Guds laj bius Divam Tavam, guds Divam Dalam, guds Divam Svatam Govam. Amen.“

200 dinu, var dabot vinu rejzi diná. Leons XIII 1889 g. 19 Januari.

Liugšona uz Svatu Goru.

Ak Svatajs Gors, Divs Radejtojs, atej zelejgi uz palejgu visaj Katolu Baznejcay pret inajdniku uzbrukumim. Istiprinoj Svatu Baznejcu, un idud jaj sovu spaku nu angstines; atjaunoj Tovu kolpu goru, kurus esi apsvajdejs ar sovu milejbu un zelestebu, ka ikš Tevis slavinotu Divu Tavu un Jo Vinpidzimušu Dalu, miusu Kungu Jezu Kristu. Amen.

300 dinu, vinu rejzi diná. Leons XIII 1889 g. 26 Augustá.

Sadarešonas ar Diva Valu liugšona.

O visuzelejgais Jezu, apdovinoj mani ar sovu zelestebu, taj ka laj Tova zelesteba visod biutu ar mani, strodotu ar mani un paliktu ar manim lejdz golam. Dud, laj visod to gribu un to mekleju, kas Tev vajrok mil un patejk. Tovs prots laj ir par munu protu*), un muna griba laj visod it Tovaj lejdzi, un laj visod ar ju sadar. Ak, ka muna gribesonja un negribesonja, biutu vinajda ar Tovu, un ka es nevaratu gribet to, ko Tu negribi, un gribatu to, ko Tu gribi. Amen.

200 dinu, rejzi diná. Leons XIII 1886 g. 26 Februarí.

*) prots = griba, vala.

Liugšona pret Kunga Jeza muku.

Raug, ak lobajs un visusoldonokajs Jezu, es pakrejtu celus pret tovu vajgu un karški nu dveseles dibina Tevis liudzu, un sirsniги просу, ilej muná sirdí dzejvu un stipru ticejbu, ceribu un milejbu, idūd ejstiu žalumu par grakim un stipru gribu sevi uzlobot. Tagad kad ar dzilu milejbu un sopi pīminiu un sova gora skotus*) uz tovom picom certumim, redzutos picus certumus, ap kurom jau Davids Profets stosteja, runodams ap Tevim, o lobajs Jezu: „Pordiuria munas rukas un munas kojas, saskajteja visus munus kaulus.“ (ps. 21, 17—18.)

Ka dabot piñnas atlajdas par šu liugšonu, paprišku joizsiudzej sovi graki, jopijem Visusvatokajs Sakraments, vel jonuskajta kajdi pīci potori par Svatu Tavu un tamá pat dina, atsametis celus un verutis uz Kunga Jeza muku, divabajlejgi jonuskajta itej liugšona. Pius IX. 1858 g. 31 Julijá.

Liugšona uz Visusvatoku Jumpravu Mariju.

Pimin, o Visumilejgoko Jumprava Marija, ka miuzam nav dzerdats, ka kas biutu nu Tevis aplajsts, kurs atsadud Tovaj globšonaj, liudz Tova palejga, Tovas ajzastošonas prosa. Es niu ari, istiprinots ar tajdu cerejbu, stejktilis-stejdzus un skrinu uz Tevi, ak Jumprava, un osoras lidams, es greciniks stoju pret Tevim. Ak, Diva Dala miužejgo Vorda Mote, nesmodej munu vordu, bet klausis, zelejgo Mote un izklaus.

300 dinu. Pius IX 1846 g. 25 Julijá.

Liugšona Visusvatokos Jumpravas Marijas Nenuzidzejgaj Ijimšonaj par gudu.

„Ikš Vorda Diva Tava un Dala un Svato Gora. Amen. Laj tūp svetejta, svato un bezvajnejgo Visusvatokas Jumpra-

*) skotus = verus.

vas Marijas Ijimšona.“ Vinu rejzi Tavs miusu, çetras rejzes Svejcino ta, vinu rejzi Guds ir Divam etc. Ŝu liugšonu vajag atskajtejt trejs rejzes.

300 dinu. Pius IX 1856 g. 22 Junijá.

Liugšona uz Svatu Jezupu del škejstejbās izliugšonas.

O Tavs, un jumpraviskas škejstejbās Sorgotojs, Svatajs Jezups, kura sorgošonaj beja atduta poša nevajnejba Jezus Kristus un Jumprava par Jumpravom Marija, Tevis niu liudzu un karški просу, caur tom visudorgokom personom Kungu Jezu un Visusvatoku Jumpravu Mariju, sorgoj mani nu visajdas neškejstejbās, globoj munu protu nu nekajnejgim dumim, dud laj es, kaj man pidar, kolpoju visod Kungam Jezam un Jumpravaj Marijaj ar nevajnejgu sirdi un škejstu*) misu. Amen.

100 dinu, dabo jamas rejzi dinā. Pius IX 1877 g. 4 Novembri.

Liugšona par Visuaugstoku miusu Valdejtoju Svatu Tavu.

Liudzames par Visuaugstoku miusu Vejskupu N.

Diks Kungs laj ju globoj, dzejvu uztur, dud jam lajmi vers zemes, un nepadud jo inajdniku varej. Tavs miusu Svejcino ta.

300 dinu. Pius IX 1976 g. 26 Novembri.

Liugšona par numirušim.

O visuzelsirdejgokajs Jezu, dveselu milotojs, liudzu Tevis caur visusvatokas Tovas Sirds mersonu, un caur Tovas nenuzidzejgos Motes soperi, apmozgoj ar sovu asni visa pa-

*) škejsts = cejsts.

saula grecinikus, kuri tagad merst zemé, un vel sudin numeris. O merstušo Jeza Sirds, apsažaloj par tim, kuri tagad merst. Amen.

100 dinu. Pius IX 1850 g. 2 Februari.

Liugšona par lajmejgu smerti.

O Kungs Jezu, lobuma Divs, Ŝelsirdejbas Divs, raug, es stojuš Tova prišká ar pazemejgu sirdi, un atdudu Tev globošonaj pedeju munu stundi, un tu kas manis gajda, kas ar mani nutiks.

Kad munas nuterpušos, bezspecejgos kojas apsludinos man, ka munas lajcejgos dzejves celš jau bejdzas del manis. Milasirdejgaj Jezu apsažaloj uz manis.

Kad munas tricušos un sasolušos rukas nevares jau Tevis pi krista pisisto turet, un gribut-negrribut nuļajss Tevi uz munas slimejbas gultu, — Ŝelsirdejgaj Jezu apsažaloj uz manis.

Kad munas aptimsotos, nu noves soltuma nubidatos acs, jau voji un stejvi pasavers uz Tevis, Ŝelsird. Jezu apsaž. . .

Kad soltos un tricušos munas mutes liupas pedeju rejzi izrunos Tovu svatu vordu.

Kad muns bolajs un zilajs vajgs sacels žalumu ikš klot stovušim, un moti uz munas golvas celsis, apslacinoi ar noves svidrim, un sludinos jau tivu monu golu.

Kad munas auss jau pavisam bius ajzdarejtas lauzu bolsam, un atsadarejs ka izdzerts Tovu bolsu, ar kuru mani tisosi uz visu miuzu.

Kad munu protu brismejgi un bejstami bidakli bides, kad mani apostos nuskumšona un porjims lela bajle par grakim par kurim biusu tisots, kad valns gribes atjimt man ceribu ikš Tovas Ŝelsirdejbas, ak tamá pedejá kará.

Želsirdejgaj Jezu apsažaloj uz manis.

Kad muna vojo, nu soper numokto un nu smerts nubidato sirds pavisam jau paniks kará ar ispestejšonas inajdnikim.

Kad pedejos munas osoras, kaj atnokušos munas noves zejmi izteces nu munom acim, pijem jos, kaj munu sirds žalumu; ka es tamá bajlejgá šalteniá lajmejgi numertu, kaj vajdešonas par grakim upurs.

Kad muni rodi un draugi sasalasejuši ap manim raudos manis del un sauks Tevis.

Kad jau visas munas misas nujautas pamers, un vis pasauls izniks munós acis, un es vajdešu noves sopés, un pedejos mersonas šalteniá.

Kad muna dvesele ar pedeju dvašu škersis nu munas misas, pijem ju stejdzušus uz Tevi.

Kad muna dvesele pedeju rejzi pakustinos munu muti un izis miužam nu so pasaula, atstodama bolu, soltu un jau bez dzejves misu. Pijem sev par gudu tu munu škeršonus, un tulajk.

Pedejgi, kad muna dvesele stosis Tova prišká, pirmu rejzi iraudzejs miužejgi Tovas augstejbas un spaka spudrumu, neatstum manis nu Tová vajga caur nepabeigtu Ŝelsirdejbu Tovu pijem munu dveseli uz Sevi, ka es miužejgi Tevi gudinotu;

O Divs, kurs esi licis mums mert, bet paslepis pret miusim numeršonas dinu un stundi, dud laj es visod tajsnejgi un svati dzejvodams, nupelneju atsaškert nu so pasaula, Tevi milodams. Caur Ježu Kristu miusu Kungu, kurs ar Tevim dzejvoj un valdej vinejbá ar Svatu Goru. Amen.

100 dinu. Leons XIII 1884 g. 11 Augustá.

Lingšona uz sv. Borbolu par lajmejgu novi.

O Divs, kurs esi izlasejs svatu Borbolu del dzejvu un merstušu ipričinošonas, dud mums caur Jos ajzastošonu, ka mes visod dzejvotum ikš Tovas milejbas, ak Divs, un ceretum

Želsirdejgaj Jezu apsažaloj uz manis.

tik iks bezgalejgas Tova Dala sopes nupalnim, ka mes nikod nenumertum grakús, bet istiprinoti ar graku siudzešonas un postoras svetebas sv. Sakramentim, varatum bez bajles tikt miuzejgá gudá; to liudzam caur tu pošu Kungu Jezu Kristu. Amen.

100 dinu, rejzi diná. Leons XIII 1879 g. 1 Martá.

Redzit niu, mili lasejtoji, kaj sv. Katolu Baznejca mius miloj un palejdz apdovinodama ar atlajdom. Es nevaru ŝamá gromoteníá sarakstejt visus lobus dorbus, kurim atlajdas ir piškertas, bet nesabejstít, mili lasejtoji, ikvins lobs dorbs nebius ajzmersts nu Diva. Jo kas nezinotu, kajdim dorbm kajdas atlajdas ir piškertas, bet darejtu tus gribadams Divu gudinot un pelnejt del miuzejgas dzejves, dabos atlajdu. Todel labi ir gribejt dabot atlajdu, jo tik varim, par miusu liugšonom un lobim dorbm.

Taj atlajdas ir dabochemas džizut, voj skajtut, Ružu-kruni, taj pat ari par Krista cela apisonu.

Svato Baznejca tim ari dovinoj atlajdas, kas ikdinas idams guļatu, kad skajta vokora potorus, apdumoj, kaj por-dzejvoja dinu, vaj neapkajtinoja ar ku Diva. Taj darejdams izasorgosi nu grakim un lobok vares jus piminet idams pi svato graku siudzešonas Sakramento. Kad piminesi grakus, nuzaloj, apsajem vajrok negrakot, un jo par nelajmi biutu ikritis kajda rupá graká, zaloj un apsajem, cik spesi, drejzok it pi graku siudzešonas Sakramento.

Piminit un tu, dorgi lasejtoji, ka Pius VII, Pavests, idevia 1817 goda, 16 Januarí, 100 dinu atlajdu tim, kuri ar satriuktu sirdi dzidž gorejgas dzismes. Tod jums ari, muni mili, itejcu sasapulcejušim pa satom, pimaram svatdinem, dzidot svatos dzismes visulobokam Divam par gudu.

Daudz liugšonom un svatom brolestem ir piškertas atlajdas. Visas te griuts ir sarakstejt. Jo kas grib vajrok par ku zinot, vajcojut sovu divabajlejlejgu baznejckungu.

Es te vel irakstejsu tik ap svatu Ružu-kruni un ap Ŝkaplerim.

Ikvins nu jiusim zina, kas tis ir Ružu-krunis, kaj jis joskajta. Ružu-kruniam ir trejs dalas, taj saucami krunejši*), ikkotram krunejšam ir picas dalenias, saucamas nuslapumi**). Ikkotrá daleniá ir 1 Tavs miusu, 10 Svejcínota, un 1 Guds ir Divam. Pec picom daleniom joskajta rejzi Es ticiu.

Par Ružu-krunia skajtejsonu ir dutas atlajdas. Vajag tik divabajlejgi skajtejt un godot ap Divu. Skajtejdami Ružu-kruni dumojit ap miusu Pestejtoja dzejvi. Taj pirmajá nuslapumá pret Tavs miusu vajag piminet un apdumot, kaj Engels Gabriels siutejts nu Diva uz Jumpravu Mariju sludinoj jaj, ka paliks par Diva Moti. Visusvatoko Jumprava Marija itu ziņu pijem ar pazemejbu, Diva Dals tūp par cilvaku del miusu izpestejšonas. Miusim tod vajag biut pazemejgim, un atsadut Diva valaj.

Utrajá daleniá godoj, kaj Visusvatoka Diva Mote stejdzas uz svatu Ilžu jaj palejdzatu, miusim ari vajaga milot tuvaku un divabajlejgi pricotis.

Tresajá daleniá veris gora uz pidzimuša del miusu bernenia Kunga Jeza; jamam nu Jo paraugu, laj tūpam nevajnejgi, kaj barni, laj nesadzonojam porok pec bogatejbas.

Caturtajá. — Pimin, kaj Jumprava Marija upurej sovu Svatu Berneniu, Kungu Jezu Jeruzalemas baznejcā. Vujcames biut paklausejgi, skejsti un nevajnejgas sirds.

Piktajá. Jumprava Marija atrud Kunga Jeza baznejcā. Miusim josapiulej nikod neatsaškert nu Kunga Jeza.

Utrajá Ružu-krunia dalá, pirmajá daleniá apgodoj, kaj Kungs Jezus Eleja dorza liudz Divu pret sovu novi, un visus sovus vorgus un nokusu numeršonu upurej par miusu ispe-

*) krunejši = koronkas.

**) nuslapums = tajemnejca.

stejšonu. Žaloj tod par sovim grakim, bižok liudz Diva; cišok josasorgoj, ka neikrist graká.

Utrajá daliénia. Kungu Ježu bezdivejgi židi šausta ar rejstim. Miusim vajag vajdet par grakim.

Tresajá. Kungam Ježam uzlik uz golvas erskežu kruni. Mums vajag darejt ne tu, kas pošim, bet tu Divam kas patejk.

Caturtajá. Kungs Jezus nas griutu kristu. Mius paci-tejgi jopanas vorgi, kuri godos šamá dzejvé.

Piktajá. Pestejtoju pikal pi krista. Par tajdu Kunga Jeza eisšonu par mums un par tik lelu Jo Visusvatokos Motes žalumu vajag mums milot, eik vin spejam, bez gola želsir-dejgu Divu, Kungu Ježu un Jumpravu Mariju.

Trešajá Ruzu-krunia dalá, pirmajá daliénia apgodoj Kunga Jeza augšan-celšonus. Kungs Jezus pec mukas un noves augšan-celas pilns spaka, guda un spudruma, jau vajrok neciss. Mums vajag par tisu pasagrist uz Divu.

Utrajá. Kungs Jezus it uz dabasim. Un miusim jogodoj ap dabasim, ka tikt tur un dzejvot vinuvit ar visu nilej-goku Divu.

Tresajá. Svato Gora atnokšona uz Apustolim. Mums ari jodzejvoj pec padivejgim padumim, jodora lobi dorbi, ka Divs Svatajs Gors biutu miusu sirdi.

Caturtajá daliénia. Visusvatoko Jumprava Marija tūp pajimta uz dabasim. Esim numudá un dzejvojam kaj pidar, ka Divs dutu mums sovu zelestebu un lajmejgu numeršonu.

Piktajá. Jumpravas Marijas kruniošona. Miusim vajag tejkt un slavinot Visusvatoku Jumpravu Mariju, Jos liugt un pošim bez porstošonas strodot del dabasu valstejbas.

Labi ir ikdinas nuskajtejt vinu Ruzu-krunia dalu, t. i. tik picus nuslapumus ar „Es tieu“ golá. Tu var darejt pec tajdas ajlas. Pirmudin un caturtdin var skajtejt pirmu dalu. Utartdin un piktdin utru dalu. Trešdin sastdin un svatdin trešu dalu.

Visi lauds, vina olga, voj ir isarakstejuši sv. Ruzu-krunia brolesté, voj ne, var dabot atlajdas par lobu jo skajtejšonu.

Starpejba ir tik tej, ka isarakstejuši var dabot vajrok atlajdu, nekaj neisarakstejuši. Kad kas isok skajtejt sv. Ruzu-kruni, laj nepamat jo cikam nuskajtejs kaut picus nuslapumus un Es tieu. Citajžok, ti, kuri nav isarakstejuši brolesté, nedabotu atlajdu, laj gon tis nepaliktu pa visam bez pelnes pi Diva.

Skajtut pidar zejles turet ruká, taj turešonaj ir piskertas atlajdas, tis ari dora vigloku posu skajtejšonu.

Ap Škaplerim*).

Ka dabot atlajdu par Škapleru nosošonu, vajag pirmus Škaplerus dud baznejckungam nusvetejt un isarakstejt brolesté. Kad jau kas rejzi pijimts brolesté, sanosoj pirmus svetejtos Škaplerus, tam nav vajdzejbas jaunus dut svetejt. (Tik Visusvatokas Trejadibas ſkaplerus vajaga ikkotru rejzi svetejt.) Škaplerus visod jonosoj uz sevis, diná un naktí: jus var tik nujimt uz ejsu lajku, kaj pimaram, kad mozgojames.

Vajrok ne 500 godu tam atpakal Visusvatoko Jumprava Marija pasarodeja Karmelitu brolestes versinikam Sejmanam Stock, pamoceja ju nosot Škaplerus; peçok ari pasarodeja Romas Tavam Joniam XXII un tu pat pasludinoja. Škapleri laj ir par zejmi ka mes esim par Jumpravas Marijas kolpim, un mums, kaj tajdim, vajrok Viniu jotejc, jogudinoj un jomiloj, ka varatum nupelnejt Jos varejgu globošonu, bet seviški palejgu numeršonas bridi. Visusvatoka Jumprava Maria apsajemia ne par ilgu lajku (pirmajá sastdiniá pec noves) izvest nu slaucamos guns, kuri dzejvodami divabajlejgi nosotu Škaplerus. Nosodami tod Škaplerus karški liudzam Visusvatokos Jumpravas Marijas, un piulejemes poši divabajlejgi dzejvot un nupelnejt, ka varatum lajmejgi numert, un ka neilgi biutum ajzturati slaucamós guns mukós.

Pi isarakstejšonas brolesté, baznejckungs stosta, kajdus potorus vaj lobus dorbus vajag darejt. Miusu pusé ti, kuri rokstos Škaplerús apsajem gavet Trešdinem. Baznejckungi,

kuri var pijimt brolesté, pa rejzej daboj nu versnejcejbas vari pormejt gaveni ar potorim, voj kajdim citim lobim dorbit. Vajag zinot ka visas Škapleru, kaj ari Ružu-krunia brolešu kolpošonas nav jopildej todel, ka citajzok biutu graks, bet nu lobas valas*) del atlajdu un nupalnu dabošonas.

1) Pilnas atlajdas var dabot tamá diná, kad kas isaroksta brolesté.

2) Jumpravas Marijas Škaplerdiná. 16 Julijá aba 16 diná sina menesa.

3) Numeršonas stundé, jo pec graku siudzešonas merstušajs, kaut ar sabarstu sirdi pisauks „Jezus, Jezus“.

4) Daboj 5 godu un 5 kvadragenu atlajdas, kas pec graku izsiudzešonas pijem Visusvatoku Sakramantu un nuskajta kaut 5 potorus par svatu Baznejcu un Rimas Svatu Tavu.

Ira vel daudz citu atlajdu par Škapleru nosošonu un kolpojumim, par kurom varesit izzinot nu sovim gorejgim tavim, seviški nu tim, kuri jius pijims brolesté. Ti baznejckungi ari jums pastostejs, jo vajdzes, kajdas atlajdas varit dabot par nosošonu svetejtos kristeniu, mataliceniu, par citu liugšonu skajtejsonu un taj vel par citim lobim dorbit. Drejzok un viglok varim izavujejt klausejdami gudru un divabajlejgu baznejckungu, ne kaj poši skajtejdami kajdas gro-motenias.

Divabajlejga dveles apdumošona.

Divs ir vins iks Trim Personom. Tis vinejgais Divs radeja dabasus un zemi un visu kas tik ir uz pasaula. Divs mani ari radeja. Radeja del to, ka es lajmejgs dzejvotu miuzejgi debesis. Radejtojs grib cilvaka lobuma. Cilvaks pats sev visuvajrok ſkodej. Jis caur nepaklauejſonu Divam ikrita vorgús, un biutu miužam pazudinots, jo Divs nebiutu uz jo apsažalojis. Utra Visusvatokas Trejadibas Persona

*) Taj pat kaj isarakstejuſim Tresaja sv. França brolesté.

*) Karmelitu ſkaplerim.

Diva Dals pijemia cilvecejbu, iks kuras cisdams atperka visus lauds.

Trešo Visusvatokas Trejadibas Persona Divs Svatajs Gors, atidams uz cilvaka dveseli, porsvetej ju, un palejdz cilvakam palikt par svatu. Cilvaks nespej niko padarejt ar sovu vin spaku. Nevar pats sevis izpestejt, bet nepicišami vajag Diva palejga un Ŝelestejbash. Visuzelejgokajs Divs dud visim laudim ajztikam sova palejga un Ŝelestejbash, ka ikkotris var nupelnejt dabasu valstejbhu, jo tik patisejgi gribes nu sovas puses strodot Diva Ŝelestejbaj lejdz. Jo tod kas bius pazudinots, tis nutiks nu jo patia vajnias.

Miusim jodora taj, kaj Divs grib; ap tu Diva gribu stosta un moça vinejgi svatos Katolu Baznejcas baznejckungi. Baznejckungu, kuri ir siutejti nu Vejskupa stovusa vinejbá ar Svatu Tavu, vajag miusim svati klausejt, kad moça ticejt un labi darejt. Todel ka Versnejcejba ir par Diva vitinikim vers zemes.

Cilvaka dzejve ir kaj kara-klausejba*) kara lajká: vajag užvaret dveselu inajdnikus, uzturet dzejvu ticejbu un darejt lobus dorbus. Josasorgoj, ka nedz slikti lauds, nedz valns, nedz misas launas kardinošonas un korejbas nevaratu miusu atskert nu Diva, bet jodzejvoj taj, ka mes ikdinas paliktu vis loboki, stiproki Diva kolpošoná un svatoki. Tapt par svatu ir lelajs dorbs un smagi dzar tu josapiulej. Divs gon palejdzes, dus sovu Ŝelestejbhu, jotur tik visim stipra cerejba uz Viniu. Ar Diva palejgu daudz milionu laužu palika par svatim, kodel tod es nevaratu iit dabasu valstejbá. Vajag tik tagad dzejvot, kaj Divs grib. Brejnejgs ir Divs iks sovim Svatim. Ne viná vin kortá beja Svatí. Debesis igoja gon tajdi, kuri ŝamá pasaulá beja par Vejskupim un baznejckungim, gon tajdi kuri beja par keninim un kungim, gon ari tajdi, kas beja tik par vinkoršim, sprostim zemnicenim un naboga ubadzinim. Jau pricojas miuzejgá lajmé pi Diva

*) Kara-klausejba = kara-dinasts.

svati mucekli*) un lels pulks aplicinotoju, svatas Jumpravas, atrajtes un sivites. Tur iraudzejsi tuksneša un klosteria dzejvotojus, pilsatu un lauku lauds. Ar vordu: ikkotrá kortá, jo tik kaj pidar dzejvosi, var ar Diva palejgu izpestejt sovu dveseli. Ne visim, kuri tika debesis, beja vinajdi dorbi dorami; bet ikkotris nu vinim miloja Diva vajrok par visu, kas ir uz pasaula, un tuvaku kaj sevi pati. Sovus pinokumus, t. i. sovas kortas dorbus izpildeja kaj ne lobok. Nav ni vina debesis, kurs te beja par netikli. Visi svati liudzia Diva un strodoja; merdeja misu, ka dvesele biutu stiproka; beja pazemejgi un visajdas tajsnejbas milejtoji; taj un tev, dorgajs cilvecen, jodzejvoj.

Kaj tik rejta pasamussi nu mig, tiulen pormet kristu, un jo jau ir lajks celtis, nesakavej par velti gultá, bet mudri celis augšá. Tik netiklim patejk ilgi volotis un ruzejtis gultá, kaj durovas uz endžem. Tulajk kardinotojs pasnedz jim sliktus dumus. Tu tod nesakavej ilgi un celis; mudri numozgoj muti un apsavelc, piminadams pa tu storpu, ka Divs ir visur, veras uz tevis, tevi redz un visu zina, ne tik vin runas un dorbus, bet un dumus. Patejc Divam, ka dud tev vel dinu dzejvot. Metis celus un nuskajt rejta potorus. Ciši labi ir pi rejta potoram apdumot ap kajdu nabejs ticejbas tajsnejbu. Taj pimaram, vari apdumot vinu dinu, kaj Divs, ar sovu bez mara varejgu vordu, ir radejs pasauli, un ka tu ari daboji nu Diva sovu dzejvi un visu, kas tev ira. Patejc Divam par tu un apsajem labi volkot Diva dovonas, un likt jos litá.

Utrá diná vari apdumot par cik lelu nelajmi ir graks. Nikas nav sliktoks par graku. Nu graka izacelas slimejbas, triukums, vajdi visajdas netajsnejbas, smerts un golu gola elle. Tod bejstis graka un apsajem jo sorgotis cišok, ne kaj elles guns.

*) Mucekli, kurs par ticejbu ir numucejti. Aplicinotojs kurs svati dzejvoja un numira ar sovu novi.

Trešá diná vari apdumot ap dabasim, ap tu bezgalejgu lajmi, kajda ir Diva Svatim. Tod pamudinoj sevi uz loboku dzejvi, ka tu ari varatu tikt debesis.

Caturtá diná vari apdumot ap Visusvatokas Jumpravas Marijas, tos greciniku Globejas svatumu, un ap tu, kaj Jej miloj bedejgus lautenius, un grib palejdzet ikkotram ar sovu ajzbildejsonu pi Diva. Tod patejc Divam par tu, ka Jis sovu Moti ir idevs tev par moti, un liudz tos Motes palejga.

Piktá diná vari dumot ap kajda svata dzejvi, mudinodams sevi darejt taj, kaj jis dareja. Ar citom dinom labi ir piminet, ku esi dzerdejs nu baznejckunga mocejbom, vaj por-skajtejs kajda loba gorejgá gromotenía, un taj vel.

Pec potorim, jo tod ir dorba dina, nesakavedams stojis pi dorba un strodoj Divam par gudu. Strodoj vinajz, ka dveselis inajdniks visod tevi atrastu pi kajda gudejga dorba: tod nedrejkstes tevi kardinot. Vajag gon pa rejzej ari atsa-piust, bet un tis laj bius Divam par gudu, un uz tu golu, ka peçok biutu stiproks pi dorba. Idams pi edinia pomet kristu un drusku paliudz Diva. Vari, paraugam, tajdus vordus nuskajtejt: „Svetej, ak Divs, tos dovonas, kuras nu tovas zelestejbas essim. Laj Tev bius guds un slave miužam. Amen.“ Ed sotejgi, tik vin, cik vajag del uzturēšanas veselejbas. Mes adam, ka dzejvotum, bet ne todel dzejvojam, ka astum. Pec edinia ari patejc Divam, pomet kristu un nuskajt kaut tajdus vordus: „Patejcu Tev, ak zelejgajs Divs, par visom Tovom dovonom, esi gudinots un slavinots tagad un miuzam. Amen.

Kad jau isi gulet vokora, neajzmerst nuskajtejt potorus. Pi vokora potorim apdumojoj, kaj tu pordzejvoji pagojušu dinu, vaj neesi padarejs kajda graka. Pratinoj sovu zirds apzini, voj jej tev ko nepormess. Žaloj par grakim un apsajem uz-lobot sovu dzejvi un tajdu graku vajrs nedarejt. Jo pamanjeitu, ka esi ikrits, par nelajmi, kajdá leloká graká tod ap-sajem stejgtis pi graku siudzešonas Sakmenta. Nu tajdas apdumošonas un graku nužalošonas atlads daudz lobuma. Pirmkort: kad bius josiudzej graki, tod tev bius vigli vinius

sarekinot. Utrkort: visuzelejgajs Divs nenustropes tevis ar miužejgu pazušonu, jo ikvokora stipri un nu Diva milejbas sovus grakus nužalosi, apsajimdams vajrok negrakot un stejgtis pi graku siudzešonas Sakmenta. Pec vokora potorim nepidar daudzi runot, nedz ilgi kavetis, bet joit jau mirejgi gulet.

Kad atis svatdine stejdzis uz baznejcu sv. Mišas klausejtu. Piulejis, ka nikod pa svatdinem un citom svetejamom dinom neaplaist sv. Mišas. Tik tod, kad ir kajda ejstina vajdzejba, vaj niu slimu kūpt, vaj satas sorgot, gonus it, voj kad dzimdinotoji, voj citi versiniki neatlaun it, vari palikt satá un tod nebius nekajda graka par neišonu. Bet graks biutu tam, kurs vigli varadams sv. Mišas nuklausejt, nedoritu to ajz lajskama un netikuma. Tajds jau ir par nepaklausejgu sv. Katolu Baznejcas Motes barnu.

Lobs katols, ne tik vin sv. Mišas lajka bius baznejca bet ari klausejs mocejbas, bius uz Nešporim un citom liugšonom. Ak, dorgajs lasejtojs, neaplaid nikod mocejbas. Slikti tam klosis, kas nesaklāusa mocejbas. Kungs Jezus pasaceja: „Svetejgi ira ti, kuri Diva vordu klausia un izpildej vinius.“ Un vel: „Kas Diva vordus neklausia, tis nav nu Diva.“ Un otkon: „Tej ir miužejgo dzejve, ka lauds pazejtu Tevi, ak Divs Tavs, un kuru Tu esi siutejs Jezu Kristu.“ Bet kaj tu pazejsi, jo neklausejsi mocejbas? Tod jo negribi biut pazu-dinots uzcitejgi klausis mocejbu baznejcā. Klausis taj, itin kaj kad tis biutu tajšni uz tevi runots. Klausis un jem gaumé, atmet nust visas citas dumas, ka neajzmerst pasnegtu pamocejsonu, un ka dabot nu tom gorejgu lobumu. Dzerdatus svatus vordus pimin un pardumoj vel satá, un pec tim igruz sovu dzejvi. Tejcams ir tis irodums, ka baznejconi pastosta setnikim ap ku beja mocejba.

Kad biusi atgojs baznejcā sv. Mišas klausejtu, stojis tulajk pazemejgi pret Divu, atdudams Jam Visulejoku gudu. Tok tu atgoji te porliugt Diva par sovim grakim. Nesaveris aplejk, bet dumoj un temej, ku dora pi oltora. Rejzé ar

baznejckungu divabajlejgi upurej Divam sv. Mišu. Sv. Miša lajka vari skajtejt potorus, kajdi tik tev patejk: Ružu-kruni, litanijas, liugšonas, un tam lejdzejgu. Jo ir tev tajda gromota, kurá vari atrast pirakstejtu sv. Mišu, tod labi ir viniu rejzé ar baznejckungu nuskajtejt. Dazi divabajlejgi klausejtoji sv. Mišas daudz nebadoj par vordim, bet vajrok igaumej, ku dora pi sv. oltora. Taj Miša isokuma pazemejgi žaloj par grakim un liudz del sevis Diva Ŝelestejbash. Kad baznejckungs skajta „Gloria“, tod ji ari slavinoj un gudinoj Divu. Svatus Rokstu lasejšonas un Evangelijuma lajka, patejc Divam par Jo svatim vordim. „Credo“ lajká, atjaunoj ikš sevis ticejbu un apsajem visod lejdz novej taj ticejt un darejt, kaj pisoka vinejgi Svato Katolu Ticejba. Pi upurešonas atdud Divam sovu sirdi, velešonas un visu sevi. Pi „Sanctus“ slavinoj Divu ar Engelim un visim Svatim.

Pirma Diva Misas un Asnia pacilošonu žaloj par grakim, ka neesi cinejgs stotis Diva prišká un liudz Diva rejzé ar baznejckungu par dzejvim. Te var pec svato França nu Borgijas parauga taj darejt. Isaver labi ar sovu goru Kunga Jeza muká un apdumoj ap Jo picom ranom. Lobos rukas certumam atdud Svatu Tavu, Vejskupus un baznejckungus. Krejsos rukas certumam, atdud keninius un visus kurim vare un valdejba ir duta. Lobos kojas certumam atdud gorejgas sabidrejbas, un krejsos kojas certumam sovus radinikus, tievus, kajminius, labdarejtojus un visus, kuri ir prasejuši un gajda tovas liugšonas. Svatu certumu soná un sirdi atstoj pats del sevis, atdudams jam visas sovas darejšonas un velejšonas. Tajda pat kortejba, kaj te, liudz ari pec pacilošonas par numirusim. Diva Misas un Asnia pacelšonas lajka slavinoj un gudinoj Kungu Jezu, upurej Ju Divam Tavam par gudu, pateje par dabotom dovonom; laj sv. Miša bius par atlejdzejbu par miusu un visa pasaula grakim. Liudz nu Diva jaunas Ŝelestejbash.

Tagad jau pats Kungs Jezus ir uz oltora. Atdud Jam gudu. Ak cik labi biutu, jo tu varatu dait pi Diva golda,

bet jo tev nav brejvis, tod ar sirds gribesonu ajcinoj Kungu Jezu, laj Jis atit gorejgi uz tovu dveseli. Jo nevari patisi pijmt Kunga Jeza sová sirdi, tod pijem Visusvatoku Sakramentu gorejgi. Tulajk pec „Pater noster“ nužaloj par grakim, atjaunoj sevi dzejvu ticejbu ar stipru ceribu un milejbu pret Kungu Jezu. Kad baznejckungs pijem Visusvatoku Sakramentu, pamudinoj sovu gribesonu pijmt Kungu Jezu un sasavinot ar Viniu. Pec „Communio“ tis ir, pec Diva Misas un Asnia baudejšonas, patejc Jam par Ŝelestejbu.

Var vel citajz klausejti sv. Miša, ejsti, apgodoj Kunga Jeza muku. Zinom, ka sv. Miša ir par miusu Pestejtoja mukas pimini un atjaunošonu. Jezus Kristus nu lauzu milejbas istodeja tu bejstamu un augsti svatu Miša upuri. Mes tod apgododami Pestejtoja siuru muku pamudinosim sevi uz Kunga Jeza milejbu un paklausejšonu. Todel divabajlejgi lauteni uz Miša ceremonijom taj veras, kaj var lobok piminejt Diva Dala mukas nutikumus. Tod Kunga Jeza muku taj varatu apgodot Mišas lajka:

Baznejckungs.

- 1) Baznejckungs it pi oltora.
- 2) Isok sv. Mišu.
- 3) Skajta „Confiteor“.
- 4) Bucoj oltori.
- 5) It pi gromotas.
- 6) Isok skajtejt nu gromotas „Introitus“.
- 7) It uz oltora vidu skajtejdam „Kirie“.
- 8) Soka „Dominus vobiscum“.
- 9) Losa Svatus Roksta gobolu.
- 10) It otkon uz oltora vidu.
- 11) Skajta Evangelijumu.

Jezus Kristus.

- 1) Jezus Kristus it uz Eleja dorzu.
- 2) Jezus isok liugt Diva Tava.
- 3) Jezus krejt uz vajga, un lej asnia svidrus.
- 4) Judass caur suminošonu izdud Diva Dalu.
- 5) Kungu Jezu sasejuši vad uz Annašu.
- 6) Dud netajsnejgu licejbu pret Kungu Jezu un sajmoj Ju.
- 7) Apustols Piters ajzalidz Kunga Jeza.
- 8) Kungs Jezus caur pasaversonu atgriz Apustolu Piteri uz graku vajdesonu.
- 9) Kungu Jezu vad uz Pilatu.
- 10) Kungu Jezu vad uz Herodu.
- 11) Kungu Jezu vad otkon uz Pilatu.

- 12) Atsedz bikeri.
- 13) Upurej majzi un vejnu.
- 14) Apsedz bikeri.
- 15) Mozgoj rukas.
- 16) Soka „Orate fratres“.
- 17) Kluseniom skajta liugsonas.
- 18) Skajta „Praefatio“ un „Sanctus“.
- 19) Liudz Diva par dzejvim.
- 20) Skajta kluseniom.
- 21) Krista Hostiju un bikeri.
- 22) Pacel Diva Misu.
- 23) Pacel Diva Asni.
- 24) Liudz kluseniom.
- 25) Pasoka bolsa „Nobis quoque peccatoribus“.
- 26) Skajta „Pater noster“.
- 27) Porlauz Hostiju.
- 28) Hostijas druponu ilajz bikeri.
- 29) Soka „Agnus Dei“.
- 30) Pijem Diva Misu un Asni.
- 31) Slauka bikeri.
- 33) Apterp bikeri.
- 33) Soka „Dominus vobiscum“.
- 34) Skajta liugsonas.
- 35) Soka pedeju rejzi „Dominus vobiscum“.

- 12) Nu Kunga Jeza nuvalk drabes.
- 13) Kungu Jezu nezelejgi ūausta.
- 14) Kungu Jezu apkrunioj ar ērškežim.
- 15) Pilats mozgoj rukas un atzejst Pestejtoja nevajnejbu.
- 16) Pilats roda laudim Kungu Jezu un soka: „Ecce homo,“ tis ir, Raug, cīlvaks.
- 17) Kungu Jezu nicinoj un visož komoj.
- 18) Zidi lajz vala Barabbu un Kungu Jezu netajsnejgi nutisoj uz novi.
- 19) Kungs Jezus nas kristu uz Kalvarijas kolna.
- 20) Jezus satūp sovu Visusvatoku Moti ar citim sivitem.
- 21) Kungu Jezu sit pi krista.
- 22) Kungu Jezu pacel uz krista.
- 23) Asnis tak nu picom Pestejtoja certumim.
- 24) Kungs Jezus veras uz nuskumusoš sovas Motes.
- 25) Pestejtojs liudz sova Tava par laudim.
- 26) Izrunoj uz krista 7 vordus.
- 27) Jezus merst zeme uz krista.
- 28) Kunga Jeza dvesele it apraudzēt numirušus, tis ir, kop ikš elles.
- 29) Daudz kas atzejt Kungu Jezu par ejstinu Diva Dalu.
- 30) Kungu Jezu lik grobā.
- 31) Svajda Kunga Jeza Misu ar dorgom zolem.
- 32) Kungs Jezus augšan celas nu mirunim.
- 33) Kungs Jezus pasaroda sovaj Motej un Apustolim.
- 34) Kungs Jezus pasaroda moceklim.
- 35) Kungs Jezus šķiras ar moceklim un kop uz debesim.

- 36) Krista lauds.
- 37) Soka: „Ite Misa est,“ un skajta Evangelijumu.
- 36) Svatajs Gors atit uz Apustolim.
- 37) Apustoli it uz pasauli Diva vordu sludinotu.

Piminiut nutikumus nu Kunga Jeza mukas, vajag ari likt klot kajdu Divam patejkamu liugšonu: Ju milot, gudinot, zalot par grakim, pamudinot iks sevi pazemejbu, taj ka tej Pestejtoja mukas apgodosona biutu aridzan par liugsonu. Zinoms, ka sv. Miša ir istodejta, ka mes caur viniu Divu gudinotum, porliugtum, prasejtom jaunu ūelestejbu un patejktum par tom, kuras jau dabojom. Todel var vel taj sv. Mišu klausējt.

Gudinojam un slavinojam Divu nu Misas isokuma lejdz „Sanctus“. Nu „Sanctus“ lejdz „Pater noster“ žalojam par grakim. Pečok nu „Pater noster“ lejdz Diva Misas un Asnia pijemšonaj liudzam nu Diva jaunu ūelestejbu. Tod nu „Communio“ lejdz bejgom patejcam Divam par visom Jo labdarejšonom.

Nedelis svatdine ir nulikta Visusvatokos Trejadibas gudam. Tamá diná Divs isoka radejt pasauli; tamá pat Diva Dals pec pasaula atperķsonas augšan celas nu mirunim; tamá ari Divs Svatajs Gors atnoccia uz Apustolim un isoka dzejvot Svatajā Katolu Baznejcā.

Itu septitu dinu joatvelej pavisam dveseles izpestejšonaj. Sesas dinas bej griusi jostrodoj dorbus, bet šudin jopatejcas Divam par Jo ūelestejbom. Laj tis svatdines mirs pimin tev dabasu pricu un dusešonu. Tu ari uz turini stejdzis, ka viņuvit ar Svatim un Engelim slavinot Visusvatoku Trejadibu, dzidodams: Svats ir, Svats ir, Svats ir Divs Kungs Sabaot, pilns ir debess un zeme Jo Augstejbās guda.“

Tod šudin, jo esi grakus izsiudzej jus, ka tu nu valna kolpa otkon paliktu par milejgu Diva barnu. Bet jo tu ej pi graku siudzešonas Sakramenta, ka dabot lobu padumu un pavujcejšonu, voj jo gribi siudzēt grakus nu visas dzejves, tod lobok ej ne svatdin, kad ir daudz citu lauzu, bet dorba-

din, ka baznejckungs varatu tevi pilnejgok pamocejt. Nesa-bejst, nesakaun tí ni ko, pasok visu, todel ka baznejckungs spovedadams grib tik tova lobuma. Laj Divs sorgoj, ni ko neslep, pasok visus grakus ar jus apstaklim. Kas slikti siudzej grakus, paslep jus, voj ku samaloj, tod padora leļu un bris-mejgu graku svatzadzejbu; tajdam lobok biutu neit graku siudzatu, nekaj tejsam jus slikti izsiudzeti. Bet pi graku siudzešonas Sakramenta vajag it ikkotram, kas grib tikt dabasu valstejba. Kaj nedelas svatdine, taj un citas nu sv. Baznejcas nuliktas svatdines josvetej un joklausa jamós sv. Miša.

Pirmudin ir irodums skajtejt liugšonas uz Divu Svatu Goru. Tamá pat diná gudinoj Svatus Engelus. Utartdin liudz Svatus dabasu dzejvotaju ajzbildešonas. Tamá diná visuvajrok siutom sovas liugšonas caur Svatu Apustolu rukom. Trešdin joliudz Diva par numirušim, ka Divs drejzok izlajstu jus dve-seles nu slaucamas guns, un pajimtu uz Sevi. Tamá diná gudinojam ari Svatu Jezupu, Visusvatokas Jumpravas Marijas Briutgonu. Caturtdin cinejam un gudinojam paslaptu Visusvatoká Sakramentá Kungu Jezu un patejcam Jam par dveselu barejbas istodejšonu. Piktdin mums joapgodoj Kunga Jeza muka, kuru citia del miusu ispestejšonas. Sastdine ir nulikta Visusvatokos Jumpravas Marijas gudinošonaj.

Sv. Baznejca nulik ne tik pa vinaj vin dinaj del kajda nuslapuma pagudinošonas, bet ari rejzem pa vajrok dinom, pat pa visam menesam. Taj gavenia lajká joapgodoj Pestej-toja muka. Maja menesi, tis ir lopu menesi, pulcejames baznejcā, voj pi kristim gudinodami Visusvatoku Jumpravu Mariju. Junijá, tis ir vosoras menesi, gūdinojam Visumilej-goku Kunga Jeza Sirdi. Par visa Oktobra, tas ir lejta menesi skajtom Ruzu-kruni, visuvajrok liugdami Diva par Baznejcas labklojejbū, un par tu, ka visi lauds isastotu tamá vinejgi Svatá Katolu Baznejcā.

Nelabi biutu jo kas pa svatdinem skajteju potorus tik rejtá un vokorá. Vajag ari Diva paliugt dinas lajká. Jo kas mok skajtejt gromotá, laj liudz Diva lasejdams nu tom. Kas

nemok skajtejt, tod laj klausos čitu skajtut. Pułkas liugšonas cīsok patejk Divam.

Seviški pa svatdinem vajag skajtejt divabajlejgas pamocējšonas, un vis pori lobas gromotas. Tis kas nemok pats skajtejt, laj piulejas klausejtit, kad citi skajta. Taj darejdams, cilvecen, viglok pazejsi Divu, pazejsi, kajds Jis ira lobs, kajds tajsnejgs, kaj ūlsirdejgs, un taj vel, un taj vel. Tod taj cišok numilosi Divu, un viglok tev bius izpildejt Jo bauslejbas. Pazejsi, ka Divs ir tevi bezgalejgi numilojs. Diva Dals tok par tevi ir numiris pi krista, un istodeja septenius Sakramen-tus, vis del tovas izpestejšonas. Kristejbas Sakramentá Divs pijem tevi par sovu barnu. Istiprinošonas Sakramentá pavajroj tovu spaku ikš Ticejbas un padora tevi par sovu karavejru. Visusvatokoja Diva Misas un Ašņia Sakramentá pats Kungs Ježus atit uz tevi un baroj tovu dveseli ar sevi pati. Grakus siudzešonas Sakraments atdud atpakal dveselej dabasu valstejbu, kura graku del jau beja pazaudejta; caur tu Sakramentu cilvaks nu valna kolpa palik otkon par Diva barnu. Postoros Svetejbas Sakraments palejdz cilvakam lajmejgi porit uz citu pasauli, uz miujejgu dzejvi. Baznejckungu Isvetejšonas Sakraments izdora tu, ka mums netriukst ejstinu Diva kolpu un vitiniku t. i. Baznejckungu. Jo nebiutu baznejekungu, kas tulajk dalejtu laudim Diva ūlestejbas un seviski, kas atlajstu grakus? Pedejgi, Łaulejbas Sakraments saškir un savinoj divus cilvakus, vejru un siviti taj, ka ji nikod vajrs lejdz posaj novej never vins nu utra atsaškert; pastip-rinoj un pasvetej jus milejbu, palejdz panest sadzejves griutejbas un, kas ir visuleloka lita itamá Sakramentá, Divs dud palejgu, ka labi un ikš Diva bajles izaudzatu sovus barnus. Dzimdinotojim nikod nebius to ajzmerst, ka, jo Divs dud jim barnus, tod ari grib, ka izaudzatu jus del dabasu valstejbas. Topec dzimdinotoji mocit barnus skajtejt potorus, mocit, kaj josorgoj Diva bauslejbas, mocit milot Divu un tuvaku, kaj ari neajzmerstit vujcejti strodot vajdejgus del portikšonas vers zemes dorbus. Mocit visa loba, netik vin ar vordim,

bet un ar paraugu, darejdami poši kaj Divs lika un kaj pidar gudejgim laudim; tulajk labi izpildej sit tava ar moti pinokumus un bius jums prica nu jiusu barnim, kaj te vers zemes, taj un dabasu valstejbá. Taj izaudzati barni cinejs un gu-dinos sovu tavu ar moti, kaj pisoka caturto Diva bauslejba. Cinejdami un gudinodami klausejs, milos un nikod nepadarejs sovim dzimdinotojim nikajdas nepatikšonas un nuskumšonas.

Muns jaukajs lasejtojs, te nav ispejams ap visu rakstejt, nevaru itamá mozajá gromoteníá visu izstostejt, taj ka ikkotris vigli varatu atrast sev celu, pa kuru jam joit Es ne-zinu, muns dorgajs, kajds tu esi: vaj par kungu, vaj par zemniku, par sajminiku, vaj kolpu, vaj esi par barnu, vaj par piaugušu, vaj tu dzejvoj iks bagatejbas, voj nabadzejbas, vaj esi par divabajlejgu, vaj leļu greciniku. Ikkotram nu tim vajdzatu dut drusku sovajdokas pamocejšonas. Kas ir rakstejts itamá gromoteníá, ir lobs un lajkam vajdzejgs del visim. Bet jo tu gribi (un gribejt tev to vajag, jo bejstis pazušonas), izzinot ku tajſni tev jodora, kaj jodzejvoj, tod pavajcoj baz-nejckunga, kad isi grakus siudzej: tok, paldis Divam, varesi sev atrast tajdu lobu un divabajlejgu baznejckungu, kurs pinocējgi tevi pamocejs un idus padumu tovaj pestejšonaj par lobu; parodejs tev lobu celu, pa kuru idams tiksi dabasu valstejbá. A m e n.

Kļudu izradišana.

Drukats	Vajag but
6 lapa 4 no zem. rinda ciltis	cilti
8 „ 16 „ „ „ Nubuchodonozora	Nabuchodonozora
8 „ 11 „ „ „ Zorobabel	Zorobabel
12 „ 7 „ „ „ Un tev soku,	Un es tev soku,
20 „ 7 „ „ „ nicipisami	nepicisami
26 „ 9 „ aug. „ svetdines	svatdines
27 „ 13 „ „ „ un	nu
27 „ 12 „ zem. „ isokuma.	bez isokuma.
27 „ 4 „ „ „ kungu	kunga
30 „ 14 „ aug. „ drušeniu	druseeniu
32 „ 6 „ zem. „ liugšonam	liugšonom
44 „ 8 „ aug. „ Luzija	Lueija
45 „ 7 „ „ „ berna	barna
45 „ 13 „ „ „ Ontuns	Ontons
50 „ 2 „ zem. „ satiktom	satiktam
50 „ 1 „ „ „ ubogom	ubogam
60 „ 3 „ aug. „ mezeniu	mozeniu
60 „ 7 „ „ „ begejgu.	bedejgu.
62 „ 10 „ „ „ azligto	ajzligto
62 „ 17 „ „ „ Io,	Iv,
63 „ 15 „ zem. „ bogotom.	bogotam.
64 „ 7 „ „ „ baja	beja
64 „ 1 „ „ „ lobi	labi
71 „ 14 „ „ „ Ontonam	Ontonam
73 „ 6 „ aug. „ neparstoja	neporstoja
77 „ 9 „ „ „ Kotolus	Katolus
85 „ 10 „ zem. „ Sitos	Sitis
90 „ 3 „ „ „ tik	tikt
94 „ 3 „ aug. „ dzejvoj.	dzejvoja.
101 „ 13 „ „ „ liugšonas	liugšonas
108 „ 9 „ zem. „ munu.	munu.

